

Informacja na temat stanu prac nad aktami wykonawczymi do ustawy o sporcie

Warszawa, grudzień 2010 r.

Na podstawie upoważnień zawartych w ustawie z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz.U. Nr 127, poz. 857 z późn. zm.) minister właściwy do spraw kultury fizycznej jest zobowiązany do wydania samodzielnie 7 aktów wykonawczych, w oparciu o następującą podstawę prawną:

- 1) art. 4 ust. 8 ustawy o sporcie – rozporządzenie dotyczące sposobu prowadzenia ewidencji uczniowskich klubów sportowych,
- 2) art. 32 ust. 7 ustawy o sporcie – dotyczące szczegółowego trybu przyznawania, wstrzymywania i pozbawiania stypendiów sportowych dla członków kadry narodowej,
- 3) art. 34 ust. 4 ustawy o sporcie – dotyczące określenia rodzajów wyróżnień i wysokość nagród pieniężnych dla osób fizycznych za wybitne osiągnięcia sportowe,
- 4) art. 35 ust. 4 ustawy o sporcie – dotyczące rodzajów i wzorów odznak, rodzajów wyróżnień oraz wysokości nagród pieniężnych dla trenerów oraz innych osób wyróżniających się szczególną aktywnością i uzyskujących wybitne osiągnięcia w działalności w zakresie sportu,
- 5) art. 36 ust. 11 ustawy o sporcie – dotyczące wykazu zawodów sportowych osób niepełnosprawnych odbywających się przed 1992 r., będących odpowiednikiem igrzysk paraolimpijskich, oraz zawodów sportowych odbywających się przed 2001 r., będących odpowiednikiem igrzysk głuchych,
- 6) art. 41 ust. 16 ustawy o sporcie – dotyczące szczególnych warunków uzyskiwania tytułów trenera i instruktora sportu,

- 7) art. 42 ust. 8 ustawy o sporcie – dotyczące wzoru wniosku w sprawie uznania kwalifikacji w zawodzie trenera lub instruktora sportu.(...)

Ponadto Minister Sportu i Turystyki współuczestniczy w wydaniu następujących aktów wykonawczych do ustawy o sporcie:

- 1) na podstawie art. 29 ust. 6 minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury fizycznej określi, w drodze rozporządzenia, zakres i sposób realizowania opieki medycznej nad zawodnikami kadry narodowej,
- 2) na podstawie art. 37 ust. 2 minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury fizycznej określi, w drodze rozporządzenia, kwalifikacje lekarzy uprawnionych do wydawania orzeczeń lekarskich o stanie zdrowia umożliwiającym bezpieczne uczestnictwo we współzawodnictwie,
- 3) na podstawie art. 39 ust. 5 minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw turystyki oraz ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej i ministrem właściwym do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób realizacji obowiązków w zakresie bezpieczeństwa osób korzystających ze szlaków górskich, tras narciarskich oraz uprawiających sporty górskie.

**Materiał przygotował
Departament Prawny Ministerstwa Sportu i Turystyki**

- 3** Informacja na temat stanu prac nad aktami wykonawczymi do ustawy o sporcie
- 5** Projekt kalendarza imprez w 2011 r.
- 6** Opinia prawna dotycząca zlecenia przez gminę lub powiat zadań z zakresu sportu organizacjom pozarządowym

Temat numeru

- 8** Pobudzanie aktywności fizycznej rodzin w czasie przerwy świątecznej

Z życia federacji

- 10** Rola samorządów lokalnych i stowarzyszeń kultury fizycznej w upowszechnianiu sportu dzieci i młodzieży
Seminaria zorganizowane przez KFSdW w 2010 r.
- 11** Infrastruktura sportowa w gminach, miastach i powiatach narzędziem promocji sportu powszechnego
Ogólnopolskie forum wójtów, burmistrzów, prezydentów miast i działaczy stowarzyszeń kultury fizycznej
- 12** XII Ogólnopolski Festiwal Sportów Wodnych w Strzyżowie
Ogólnopolskie zawody UKS-ów w sportach wodnych, 9–12 grudnia 2010 r.
- 14** XV Krajowy Zjazd Delegatów TKKF
- 15** Główne kierunki działalności Towarzystwa Krzewienia

Kultury Fizycznej w latach 2010–2014

- 17** Centralny Ośrodek Sportowo-Szkoleniowy TKKF w Sierakowie
- 18** Światowy Dzień Marszu TAFISA
Ogólnopolska Inauguracja w Olsztynie k. Częstochowy, Światowy Dzień Marszu TAFISA w Słupi
- 21** Jubileusz 60-lecia Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego
PTTK to harmonijne połączenie aktywności fizycznej i intelektualnej, to wędrowanie i poznawanie
- 24** Turniej Orlika o Puchar Premiera Donalda Tuska
Od 10 września do 23 października 2010 r. rozgrywki na 912 boiskach
- 26** VII Sejmik Szkolnej Kultury Fizycznej
- 28** Ogólnopolskie Igrzyska Młodzieży Salezjańskiej
Ogólnopolskie sympozjum naukowe nt. Kultura fizyczna a globalizacja
- 30** Podsumowanie roku 2010 w Ludowych Zespołach Sportowych
4–5 grudnia 2010 r. w Warszawie podczas konferencji szkoleniowej
- 34** XV Piastowski Rekreacyjny Turniej Gmin
- 36** Faraon i warcaby

Sport osób niepełnosprawnych

- 38** XIV Regionalna Olimpiada Osób Niepełnosprawnych
2 października 2010 r., hala sportowa w Kiszku

Prosto z Ministerstwa Sportu i Turystyki

- 40** Niezbędne numery telefoniczne
- 41** Fragmenty ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. o sporcie
- 43** Patronaty polskiej Prezydencji - promocja Prezydencji poprzez sport

Porady

- 44** Ustawa o sporcie - „dobrodziejstwo” czy ruina strukturalna sportu polskiego
- 46** Prawo człowieka do sportu powszechnego
- 46** Sport dla wszystkich na bezpiecznych obiektach i urządzeniach sportowych

Z kraju i ze świata

- 50** IX Festiwal Gwiazd Sportu w Dziwnowie
- 54** Festyn sportowo-pożarniczy na X-lecie LUKS „Bałtyk” Dziwnów
- 55** XVIII Międzynarodowy Turniej im. Złotej Drużyny Huberta Wagnera
- 56** International School Tournament – Włochy 2010
- 58** Informacje z Gminy Jastrzęb
- 59** Informacje

Witryna księgarska

- 61** Recenzje księgarskich nowości
- 62** Niezbędnik KFSdW

Wydawca

Krajowa Federacja Sportu dla Wszystkich
ul. Wspólna 61
00-687 Warszawa
tel./faks 22 825 85 88
22 825 11 13
<http://federacja.com.pl>
e-mail: federacja@post.pl

Przewodniczący Rady

Programowej
Redaktor naczelny
Mieczysław Borowy

Zespół redakcyjny

Jerzy Jakobsche
Elżbieta Piotrowska
Jerzy Potentas

Sekretarz redakcji

Elżbieta Jaworska

Redaktor techniczny

Tomasz Mazur

Druk, skład, łamanie

„ATTYLA” s. j. 22-400 Zamość
ul. Partyzantów 61

Nakład 4000 egzemplarzy

Europejski Tydzień Aktywności Fizycznej i Zdrowia Ogólnopolska Inauguracja 26.05.2011 r. w Toruniu

XVII Sportowy Turniej Miast i Gmin 2011

26 maja - 1 czerwca 2011 r.

W 2009 r. TAFISA (*Trim And Fitness International Sport For All Association*) rozszerzając formułę Światowego Dnia Sportu - Challenge Day, zaprosiła Polskę do udziału w planowanym na 2010 rok Europejskim Tygodniu Sportu dla Wszystkich. Ministerstwo Sportu i Turystyki zleciło przygotowanie tego przedsięwzięcia Krajowej Federacji Sportu dla Wszystkich. Dzięki podjęciu szybkich decyzji Polska stała się prekursorem tego ruchu i Europejski Tydzień Sportu dla Wszystkich przeprowadziła już w 2009 r. W ten sposób XV Sportowy Turniej Miast i Gmin rozgrywany był przez tydzień, od 26 maja do 1 czerwca (od Dnia Matki do Dnia Dziecka).

W XVI Sportowym Turnieju Miast i Gmin 2010 uczestniczyło **528 miast i gmin** (3 667 618 osób) sklasyfikowanych, w zależności od liczby mieszkańców, w 6 grupach. W rekordowym XV Sportowym Turnieju Miast i Gmin 2009 wzięło udział **649 miast i gmin**, łącznie w imprezach rekreacyjno-sportowych wystartowało prawie **5 mln osób**.

W 2011 r. w ramach Europejskiego tygodnia Aktywności Fizycznej i Zdrowia zostanie zorganizowanych wiele imprez. Wzorem lat ubiegłych będą to testy sprawności, festiwale gier rekreacyjnych, turnieje, pokazy...

Przykładowa tematyka programowa:

- Test sprawności „Poprzez sport do zdrowia”
- Festiwal gier rekreacyjnych, turnieje, pokazy
- Wielobój lekkoatletyczny z udziałem najlepszych sportowców
- Propagowanie różnych dyscyplin sportowych - pokazowe treningi prowadzone przez znanych sportowców i zawodowych trenerów
- Turnieje w halach sportowych (siatkówka, piłka nożna, koszykówka, piłka ręczna, tenis stołowy, tenis ziemny itd.); bardzo istotne są inicjatywy organizacji zielonych sal sportowych w terenie
- „Weekend ze sportem i rekreacją” - imprezy rekreacyjne na obiektach szkolnych, klubowych, OSiRach, ośrodkach rekreacyjnych, również zorganizowane wycieczki piesze, rowerowe czy kajakowe
- 1.06.2011 r. - Dzień Dziecka – dzień sportu rodzinnego i podsumowanie

Informacje o imprezach organizowanych przez KFSdW będą sukcesywnie zamieszczane i aktualizowane na stronie internetowej www.federacja.com.pl. Podamy tam terminy, miejsca, regulaminy, ankiety i warunki uczestnictwa.

Zachęcamy do częstych odwiedzin naszej strony.

Międzynarodowy Festiwal Dzieci i Młodzieży Zamość

Termin zostanie podany na www.federacja.com.pl

Festiwal zgromadzi na starcie młodych sportowców, reprezentantów miast z Białorusi, Holandii, Niemiec, Słowacji, Rosji, Ukrainy i Polski. Rywalizować będą w biegach przełajowych, konkurencjach lekkoatletycznych, tenisie oraz grach zespołowych: koszykówce, siatkówce, piłce ręcznej, kajak-polo.

Centralny Festiwal Sportu i Zdrowia w Sierakowie

9-12 czerwca 2011 r.

W festiwalu uczestniczyć będą reprezentacje stowarzyszeń kultury fizycznej oraz akademii wychowania fizycznego. Prezentacje odbywać się będą na boiskach, w hali sportowej oraz na akwenie jeziora Jaroszewskiego.

Projekt kalendarza imprez w 2011 r.

Krajowa Federacja Sportu dla Wszystkich

BAS-WAL-2351/10

Pan Poseł
Tadeusz Tomaszewski
Klub Poselski
Sojusz Lewicy Demokratycznej

Opinia prawna dotycząca zlecania przez gminę lub powiat zadań z zakresu sportu organizacjom pozarządowym

I. Tezy opinii

1. Gmina lub powiat może zlecać realizację zadań z zakresu sportu i kultury fizycznej organizacjom pozarządowym w 2011 r. na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
2. W 2011 r. podstawą prawną do zlecania organizacjom pozarządowym zadań z zakresu sportu są – poza ustawą o sporcie – także inne ustawy.

II. Przedmiot opinii

W zleceniu skierowanym do BAS Pan Poseł zwrócił się z prośbą o przygotowanie opinii prawnej udzielającej odpowiedzi na następujące pytania:

- 1) Czy gmina lub powiat może zlecać zadania w zakresie sportu i kultury fizycznej organizacjom pozarządowym w 2011 r. na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie?
- 2) Czy w 2011 r. istnieje obowiązek zlecania organizacjom pozarządowym zadań w zakresie sportu tylko na podstawie ustawy o sporcie?

Powyższe pytania odnoszą się więc przede wszystkim do ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz.U. z 2010 r. nr 127, poz. 857 ze zm.), dalej jako „ustawa o sporcie”, do ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jedn. Dz.U. z 2010 r. nr 234, poz. 1536), dalej jako „ustawa o działalności pożytku publicznego”, a także do regulacji dotyczących zadań jednostek samorządu terytorialnego (dalej jako „jst”), określonych w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. nr 142, poz. 1591 ze zm.), dalej jako „ustawa o samorządzie gminnym”, oraz w ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2001 r. nr 142, poz. 1592 ze zm.), dalej jako „ustawa o samorządzie powiatowym”.

III. Zlecanie przez gminę lub powiat zadań z zakresu sportu i kultury fizycznej organizacjom pozarządowym w 2011 r.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 10 ustawy o samorządzie gminnym do zadań własnych gminy należą m.in. sprawy *kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych*. Zgodnie zaś z art. 9 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym w celu wykonywania zadań gmina może zawierać umowy m.in. z organizacjami pozarządowymi.

W przypadku samorządu powiatowego, w myśl art. 4 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2001 r. nr 142, poz. 1592 ze zm.), dalej jako „ustawa o samorządzie powiatowym”, powiat wykonuje okre-

ślone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym m.in. w zakresie *kultury fizycznej i turystyki*. Natomiast zgodnie z art. 6 ust. 1 tej ustawy *w celu wykonywania zadań powiat może tworzyć jednostki organizacyjne i zawierać umowy z innymi podmiotami*.

W literaturze przedmiotu wskazuje się, że wyliczenie zadań własnych z art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym ma charakter przykładowy i jednocześnie, że *kompetencje gmin w zakresie tych zadań muszą mieć podbudowę w prawie materialnym* (H. Izdebski, *Samorząd terytorialny. Podstawy ustroju i działalności*, Warszawa 2009, s. 138; tak też P. Dobosz [w:] *Komentarz do ustawy o samorządzie gminnym*, pod red. P. Chmielnickiego, Warszawa 2007, s. 97); analogicznie należałoby odnieść się do regulacji zawartej w ustawie o samorządzie powiatowym. W przypadku zadań własnych z zakresu sportu za taką materialnoprawną regulację należy uznać przepis zawarty w ustawie o sporcie – w myśl art. 27 ust. 1 tej ustawy *tworzenie warunków, w tym organizacyjnych, sprzyjających rozwojowi sportu stanowi zadanie własne jednostek samorządu terytorialnego*.

Reasumując – art. 7 ust. 1 pkt 10 ustawy o samorządzie gminnym (odpowiednio – art. 4 ust. 1 pkt 8 ustawy o samorządzie powiatowym) oraz art. 27 ust. 1 ustawy o sporcie definiują zadania jst w zakresie sportu.

Natomiast swego rodzaju punktem wyjścia dla podjęcia działań przez jst w zakresie sportu jest art. 27 ust. 2 ustawy o sporcie. Zgodnie z nim *organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może określić, w drodze uchwały, warunki i tryb finansowania zadania własnego, o którym mowa w ust. 1, wskazując w uchwale cel publiczny z zakresu sportu, który jednostka ta zamierza osiągnąć*. Pierwszym krokiem przy podejmowaniu przez jst działań z zakresu sportu będzie więc podjęcie uchwały. Jeśli jst zdecyduje się zrealizować dane zadanie własne z zakresu sportu angażując w to organizacje pozarządowe, to w uchwale tej powinno znaleźć się odwołanie do ustawy o działalności pożytku publicznego. Mówiąc inaczej – podstawą do zlecenia organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych z zakresu sportu będą przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego.

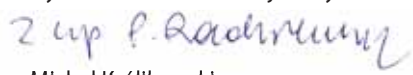
Odpowiadając wprost na postawione w treści zlecenia pytania, należy stwierdzić, że w 2011 r. gmina lub powiat może zlecić realizację zadań z zakresu sportu i kultury fizycznej organizacjom pozarządowym na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Jednocześnie podstawą prawną do zlecenia organizacjom pozarządowym zadań z zakresu sporu będzie nie tylko ustawa o sporcie, ale także – jako podstawa prawna – ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

IV. Podsumowanie

Materialnoprawną podstawą kompetencji jednostek samorządu terytorialnego w zakresie sportu jest art. 27 ust. 1 ustawy o sporcie.

Uchwała organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego dotycząca realizacji zadań z zakresu sportu, zostanie podjęta na podstawie art. 27 ust. 2 ustawy o sporcie. Natomiast ewentualne zlecenie realizacji takiego zadania organizacji pozarządowej, przewidziane w tej uchwale, będzie regulowane przez przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego.

Autor:
Paweł Kościelny
ekspert ds. legislacji
w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował
Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Pobudzanie aktywności fizycznej rodzin

Organizując zimowe zajęcia sportowe, upowszechniamy potrzebę aktywności fizycznej przez cały rok. Przeciwdziałamy patologiom społecznym i zdrowotnym szerzącym się wśród młodego pokolenia.

Od 10 lat **Krajowa Federacja Sportu dla Wszystkich** organizuje zimą pięciodniowy wypoczynek sportowy (bez zakwaterowania) dla dzieci i młodzieży w okresie wolnym od zajęć lekcyjnych, tj. od 27 do 31 grudnia.

Zadanie dofinansowywane ze środków budżetowych **Ministerstwa Sportu i Turystyki**, a wcześniej **ME-NiS**, zakładało aktywizację ruchową dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, często patologicznych, które nie wyjeżdżają na wakacje ani ferie, a cały swój wolny czas poza szkołą spędzają „na podwórku”. Imprezy rekreacyjno-sportowe w czasie świątecznej przerwy w nauce były niejednokrotnie jedyną dla nich okazją uczestnictwa w tego typu zorganizowanej formie wypoczynku.

Zajęcia prowadzone były przez wykwalifikowaną kadrę trenerów i instruktorów na krytych pływalniach, w halach sportowych i w plenerze. Organizowano naukę pływania, jazdy na nartach oraz łyżwach. Zadbano również o realizację programu kulturalno-oświatowego, organizując wycieczki turystyczno-krajoznawcze, seanse filmowe, zwiedzanie muzeów oraz tradycyjne ogniska i kuligi.

Nawiązaliśmy bardzo owocną współpracę z **Towarzystwem Krzewienia Kultury Fizycznej** z Zamościa, Chełma, Łomży, Warszawy, Warki, Białobrzegów, Łodzi, Piły i Sierakowa, gdzie prowadziliśmy akcje. Na podkreślenie zasługuje zaangażowanie władz samorządowych miast - gospodarzy zajęć. Zapewniono częściowe pokrycie kosztów organizacji wypoczynku poprzez udostępnienie obiektów sportowych, zapewnienie trans-

portu uczestnikom na zajęcia itp.

W tym roku po raz pierwszy była to impreza dla całych rodzin. Akcja nosiła nazwę „Pobudzanie aktywności fizycznej rodzin w czasie przerwy świątecznej 27-31 grudnia 2010 r.”.

Podczas realizacji zadania udało się osiągnąć wymierne rezultaty:

- zapewnienie całym rodzinom aktywnego, sportowego wypoczynku podczas przerwy świątecznej,
- integracja rodzin poprzez współzawodnictwo sportowe, poprawę relacji rodzice – dzieci,
- integracja środowisk miejskich i wiejskich, poznanie ciekawych miejsc kultury oraz obiektów przyrodniczych,
- wyrównywanie szans w dostępie do obiektów sportowych dla dzieci i rodzin z różnych środowisk,
- nabycie pozytywnych wzorców zachowań poprzez spotkania z cieka-

wymi ludźmi: olimpijczykami, wybitnymi osobowościami.

Łącznie w czterech miastach: Chełmie, Zamościu, Warce i Łomży, w pięciodniowych zajęciach sportowych uczestniczyło **458 osób**. Najbardziej aktywnych nagrodzono dyplomami, medalami i pucharami. Wszyscy otrzymali noworoczne słodycze. Uczestnicy byli bardzo zadowoleni z zaproponowanej formy zajęć i z tego, że mogli tak przyjemnie i pożytecznie spędzić wolny czas.

■ **KFSdW**

Relacja z Chełma

W akcji udział wzięli mieszkańcy Chełma i miejscowości położonych w gminie Rejowiec Fabryczny.

W poświęconym tygodniu codziennie od godziny 9.30 do 17.30 ponad 100 uczestników tych swoich „półkolonii”, podzielonych na trzy 30-osobowe grupy, brało udział w zawodach sportowych organizowanych w hali MOSiR i na pływalni Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 8.

W czasie przerwy świątecznej

Atrakcją były kuligi w Ośrodku Jazdy Konnej w Horodyszczu i zawody narciarskie w Kumowej Dolinie. Każdy znalazł coś dla siebie. Rozgrywano turnieje we wszystkich najpopularniejszych grach zespołowych: piłce nożnej, siatkówce i koszykówce. Amatorzy tenisa stołowego mogli nagrać się do woli i wysłuchać wielu cennych uwag byłego znakomitego trenera **Janusza Hanusiaka**, który w swej karierze doprowadził żeński zespół Motoru Lublin do tytułu mistrza Polski.

Kto chciał się nauczyć pływać, miał ku temu świetną okazję, gdyż na pływalni w „Ósemce” przeprowadzono nie tylko zawody czy zabawy w wodzie, ale trwała także nauka pływania tak dla dorosłych, jak i dla dzieci.

Wiele emocji i uciech dostarczył Wielobój Rodzin, będący halową olimpiadą w grach i zabawach rekreacyjnych, w której na wyniki pracowali zarówno rodzice, jak i ich dzieci.

Imprezy kulturalne

Nie tylko sport, ale także wiele imprez kulturalnych znalazło się w programie akcji. Było spotkanie z zespołem „Luźna Lanserka”, który demonstrował pokazy break dance, był konkurs malarski. Amatorzy tańca mogli zademonstrować swe umiejętności podczas konkursów tanecznych, a fani tańca nowoczesnego uczyli się podstawowych elementów tej sztuki pod okiem instruktora znanej w całej Europie Formacji Tańców Latinoamerykańskich „Takt”. Nauka elementów Jogi także znalazła wielu zwolenników.

O tym, że warto uprawiać sport i oddać się tej pasji przekonało uczestników ferii świątecznych spotkanie z przedstawicielami i zawodnikami jednego z najlepszych w kraju klubów zapasniczych - Cementu Gryfa Chełm. Zawodnicy, będący medalistami wielu prestiżowych imprez, opowiadali

o swej karierze i demonstrowali niepospolite umiejętności.

Piękna zimowa pogoda sprzyjała organizacji atrakcyjnych imprez turystycznych. Największą atrakcją Chełma - Kredowe Podziemia - na pewno pozostanie na długo w pamięci widzających ją uczestników. Autokarowa wycieczka na Rostocze także była bardzo ciekawa. Młodzi i starsi turyści podziwiali ten piękny region wschodniej Polski w śnieżnej szacie i poznali najciekawsze zabytki stolicy Rostocza - Zamościa.

dzenie wolnego czasu, alternatywnych dla alkoholu, nikotyny czy też tak niestety ostatnio „popularnych” dopalaczy. Temu problemowi poświęcona była zresztą prelekcja psychologa.

Prezes Chełmskiego a obecnie również Wojewódzkiego Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej **Wiesława Saganek** zadbała o to, by kadrę tego świątecznego zimowiska stanowili ludzie na co dzień pracujący z młodzieżą. Byli to nauczyciele, trenerzy oraz instruktorzy, a nad zdrowiem

„Ferie z TKKF-em” okraślił kulig i ognisko. Wszyscy uczestnicy otrzymali paczki świąteczne, upominki i pamiątkowe dyplomy, a dla zwycięzców poszczególnych konkurencji były puchary, medale i nagrody. Po raz kolejny organizatorzy udowodnili młodym ludziom, że jest wiele ciekawych sposobów na spędzenie

uczestników czuwała wykwalifikowana kadra medyczna.

Wielu uczestników tegorocznej akcji z niecierpliwością będzie czekało na kolejną zimę.

■ **Mieczysław Suski**

Zdjęcia prezentujemy także na 2. stronie okładki.

Rola samorządów lokalnych i stowarzyszeń kultury fizycznej w upowszechnianiu sportu dzieci i młodzieży

23–24 września 2010 r. – Sieraków

4–5 listopada 2010 r. – Szczyrk

25–26 listopada 2010 r. – Władysławowo

Krajowa Federacja Sportu dla Wszystkich na zlecenie Ministerstwa Sportu i Turystyki zorganizowała cykl ogólnopolskich seminariów na temat „Roli samorządów lokalnych i stowarzyszeń kultury fizycznej w upowszechnianiu sportu dzieci i młodzieży”. W trzech seminariach wzięły udział 273 osoby, rekrutujące się z grona działaczy UKS-ów i innych stowarzyszeń kultury fizycznej, przedstawiciele samorządów lokalnych wszystkich szczebli. Seminaria odbyły się w Sierakowie, Szczyrku i Władysławowie.

Były to spotkania działaczy sportu masowego i samorządowców z przedstawicielami resortu sportu, prawnikami, księgowymi i specjalistami od budownictwa obiektów sportowych. Na gorąco dyskutowano na tematy nurtujące środowisko sportu masowego – głównie szkolnego, dzielono się własnymi doświadczeniami. Celem głównym organizowania seminariów jest przedstawienie uczestnikom – działaczom stowarzyszeń i samorządów – możliwości, jakie niesie aktywność na polu upowszechniania sportu wśród młodego pokolenia.

Osią programową seminariów był „Sport Wszystkich Dzieci” – program realizowany przez Ministerstwo Sportu i Turystyki. Tematyka referatów w sesjach plenarnych obejmowała: ustawę o sporcie, działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, wymagania stawiane przez nowe ustawy wobec statutów organizacji – jednostek kultury fizycznej, klubów spor-

towych oraz stowarzyszeń i związków sportowych, porady organizacyjno-prawne i finansowe dla działaczy UKS-ów i innych stowarzyszeń kultury fizycznej, prawo zamówień publicznych w działalności stowarzyszeń kultury fizycznej oraz możliwości dofinansowania projektów stowarzyszeń kultury fizycznej ze środków UE.

Dużym zainteresowaniem cieszyły się wykłady o podstawach prawnych i finansowych działalności UKS-ów. To temat zawsze na czasie ze względu na nieustanną aktualizację przepisów o rachunkowości, amortyzacji środków trwałych, podatku VAT, zasadach rachunkowości, ZUS.

Z tematem „Realizacja programu - Animator sportu dzieci i młodzieży” występowali przedstawiciele Zarządu Głównego Szkolnego Związku Sportowego, przekazując podstawowe informacje dotyczące warunków przystąpienia do programu i zasady finansowania.

Dr Iwona Michniewicz – wykładowca akademicki, kurator sądowy, instruktor fitness, wystąpiła z wykładami: „Klub sportowy - partner samorządu lokalnego” i „Realizacja zadań ustawowych we współpracy międzysektorowej”.

O możliwościach dofinansowania projektów stowarzyszeń kultury fizycznej i samorządów, w zakresie upowszechniania sportu ze środków Unii Europejskiej, mówiła dr Stanisława Zielińska – Asesor w MEN. Jest to sfera działalności stowarzyszeń, które poszukują środków na swoją dzia-

łalność, praktycznie niewykorzystana. Informacje przekazane podczas wykładu to dopiero początek drogi, którą stowarzyszenia mogą dochodzić do pozyskiwania środków unijnych przeznaczonych na prowadzenie ich działalności statutowej.

Bardzo ciekawe były wystąpienia przedstawicieli samorządów z miast - gospodarzy seminariów: Sierakowa, Szczyrku i Władysławowa, którzy prezentowali własne rozwiązania w upowszechnianiu sportu wśród dzieci i młodzieży szkolnej na swoim terenie.

W dyskusji głos zabierali wójtowie, burmistrzowie, przedstawiciele urzędów marszałkowskich, prezentując rolę samorządu terytorialnego w upowszechnianiu sportu. Poruszono również problem dostępności obiektów sportowych do uprawiania sportu przez osoby niepełnosprawne. Każde wystąpienie prelegentów wywoływało ożywione dyskusje, podczas których uczestnicy mieli okazję przedstawienia swojego stanowiska oraz zadawania pytań.

Jak zwykle obecność przedstawiciela Ministerstwa Sportu i Turystyki była okazją do poruszenia najbardziej żywotnych kwestii nurtujących środowisko. Najwięcej pytań dotyczyło możliwości współpracy między pozarządowymi stowarzyszeniami kultury fizycznej a administracją państwową, szczególnie w kwestii pozyskania środków finansowych na realizację programów statutowych i możliwości otrzymania sprzętu sportowego.

Organizacja ogólnopolskich seminariów przyczynia się do aktywizacji samorządów terytorialnych w zakresie usportowienia społeczeństwa.

Infrastruktura sportowa

w gminach, miastach i powiatach narzędziem promocji sportu powszechnego

Ogólnopolskie forum wójtów, burmistrzów, prezydentów miast i działaczy stowarzyszeń kultury fizycznej

Krajowa Federacja Sportu dla Wszystkich zorganizowała 12-13 października 2010 r. w Warszawie ogólnopolskie forum nt. „Infrastruktura sportowa w gminach, miastach i powiatach narzędziem promocji sportu powszechnego”. W spotkaniu uczestniczyli wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast, przedstawiciele urzędów marszałkowskich, działacze stowarzyszeń kultury fizycznej z całego kraju, w sumie 88 osób.

Cele forum:

- aktywizacja działaczy samorządów terytorialnych i stowarzyszeń kultury fizycznej w promocji sportu powszechnego,
- wymiana doświadczeń nt. racjonalnego finansowania i organizowania działalności sportowo-rekreacyjnej dla najszerzych mas społeczeństwa,
- przedstawienie pozytywnych rozwiązań stosowanych przez inwestorów w zakresie programowania, projektowania, finansowania i budowy obiektów sportowych,
- prezentacja doświadczeń oraz sposobów tworzenia sprzyjających warunków do przyciągnięcia kapitału w celu realizacji inwestycji sportowych i rekreacyjnych,
- zapoznanie uczestników z polityką rządu w zakresie upowszechniania kultury fizycznej w Polsce,

- przedstawienie możliwości i zasad dofinansowywania inwestycji ze środków funduszu rozwoju kultury fizycznej,
- omówienie zasad obowiązujących przy rozliczaniu zadań zleconych.

Krajowa Federacja Sportu dla Wszystkich realizuje tego typu konferencje w ścisłej współpracy z administracją publiczną - rządową i samorządową. Dowodem jest obecność na forum kierownictwa resortu sportu i przedstawicieli samorządu terytorialnego.

Pierwsza sesja plenarna forum poświęcona była zagadnieniom upowszechniania kultury fizycznej. Przedstawiciel Departamentu Sportu Powszechnego Ministerstwa Sportu i Turystyki **Marcin Brzychcy** zaprezentował politykę resortu w zakresie sportu powszechnego oraz programy realizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi. Sekretarz Zarządu Szkolnego Związku Sportowego **Dariusz Abramuk** przedstawił praktyczną realizację programu MSiT „Animacja sportu dzieci i młodzieży”. Rolę samorządów lokalnych w realizacji Narodowego Programu Zdrowia przedstawił w swoim wystąpieniu dr **Krzysztof Kuszewski** z Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego. Najważniejsze problemy zdrowotne Polaków i ich uwarunkowania omówił dr **Paweł Gołyński** z Zakładu Statystyki NIZP.

W drugiej sesji plenarnej blok tematyczny prowadzony przez dyrektora inwestycyjnego WOSiR inż. **Lecha Bartnika** przybliżył uczestnikom zagadnienia projektowania, finansowania i realizacji obiektów sportowych. Przedstawiciele wiodących w kraju przedsiębiorstw zaprezentowali nowe technologie w budownictwie obiektów sportowych, wyposażenia hal, nawierzchni syntetycznych, budowie boisk wielofunkcyjnych i sztucznych lodowisk.

Forum połączone było z udziałem uczestników w uroczystym otwarciu VIII Międzynarodowych Targów Infrastruktury Miejskiej i Drogowej INFRASTRUKTURA, które odbyło się 13 października 2010 r. w Centrum Targowym Międzynarodowych Targów Polska w Warszawie. Przed oficjalnym otwarciem targów na scenie głównej odbyła się uroczystość wręczenia pamiątkowych plakiet 60 laureatom Europejskiego Tygodnia Sportu dla Wszystkich (realizowanego na terenie całego kraju 26 maja – 1 czerwca). Ponadto uhonorowane zostały pucharami trzy województwa: zachodniopomorskie, warmińsko-mazurskie i kujawsko-pomorskie, za największą liczbę startujących miast i gmin.

Odznaczenia i puchary wręczali: **Ewa Suska** – dyrektor Departamentu Współpracy Międzynarodowej Ministerstwa Sportu i Turystyki, wiceprezydent TAFISA, **Wojciech Kudlik** – dyrektor Departamentu Sportu Powszechnego MSiT oraz **Mieczysław Borowy** – prezes Krajowej Federacji Sportu dla Wszystkich.

XII Ogólnopolski Festiwal Sportów Wodnych w Strzyżowie

Ogólnopolskie zawody UKS-ów w sportach wodnych, 9–12 grudnia 2010 r.

W ramach upowszechniania programu Ministerstwa Sportu i Turystyki „Sport Wszystkich Dzieci” Krajowa Federacja Sportu dla Wszystkich dwunasty raz zorganizowała w grudniu 2010 r. ogólnopolskie zawody UKS-ów w sportach wodnych, pod nazwą „Festiwal Sportów Wodnych”. Współorganizatorem festiwalu był Urząd Miasta Strzyżowa. Zawody rozgrywane były na krytej pływalni „Otylia” - Centrum Sportu Turystyki i Rekreacji w Strzyżowie.

Celem festiwalu jest popularyzacja sportów wodnych, w tym samego pływania jako podstawowej dyscypliny sportu kształtującej prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży. Umiejętność pływania, pokonywanie lęku przed wodą, kształtowanie nawyku bezpiecznego zachowania się na wodzie, umiejętność udzielania pierwszej pomocy – te wszystkie elementy mają ogromne znaczenie, aby zmalała liczba utonięć w Polsce. Dlatego organizatorzy festiwalu promują mini-pilkę wodną dla dzieci, tzw. splashball, w którą grać można na basenach płytkich, oraz piłkę kajakową - kajak-polo.

Zmagania młodych sportowców przeplcone były pokazami ratownictwa wodnego, freestyle'u (rodeo kajakowego) i pletwonurkowania. Ratownicy zaprezentowali sposoby udzielania pomocy tonącym na wo-

dzie z wykorzystaniem sprzętu ratowniczego. W pokazach aktywnie uczestniczyli nie tylko zawodnicy, ale również dzieci i młodzież z publiczności. Każdy mógł wsiąść do kajaka i holować „tonącego”, wykonać rzut kołem ratunkowym lub rzutką ratowniczą, zanurzyć się pod wodę jak pletwonurek z aparatem do oddychania. Relacja z festiwalu ukazała się w lokalnej telewizji, radiu i prasie.

Ogólnopolskie Festiwale Sportów Wodnych odbywają się na obiektach krytych w grudniu, będąc niejako podsumowaniem sezonu. Dotychczasowymi ich gospodarzami były miasta: Ciechanów, Sierpc, Zamość, Bochnia, Warka, Kudowa Zdrój, Augustów, Wyszów, Ustrzyki Dolne, Gorlice, Choszczno. W ramach festiwalu promowane są na terenie całego kraju nowe prężne ośrodki posiadające bazę w postaci krytych pływalni, które chcą włączyć się w organizację zawodów wodnych. Doskonale układa się współpraca podczas organizowania festiwalu z miejscowym samorządem oraz stowarzyszeniami sportowymi. Wszyscy dokładają wszelkich starań, aby impreza odbywająca się na ich terenie wypadła jak najlepiej.

W uroczystości otwarcia i zakończenia festiwalu wziął udział wiceburmistrz Strzyżowa **Waldemar Góra** oraz przedstawiciele miejscowych władz. Była to promocja miasta na arenie ogólnopolskiej. Impreza przyczyniła się do aktywizacji środowiska sportowego w regionie.

Turniej kajak-polo

Jako dodatkowe atrakcje zorganizowano Mikołajkowe Zawody w Pływaniu (dla dzieci z klas 1-3 ze Strzyżowa) oraz gry i zabawy na sztucznym lodowisku CSTiR.

Turniej kajak-polo

Kajak-polo to pierwsza jak do tej pory dyscyplina sportu w Polsce, która rozwinęła się w oparciu o uczniowskie kluby sportowe. Od 1995 r. dzięki programowi UKFiT, UKFiS, MENiS, MS a obecnie Ministerstwa Sportu i Turystyki obejmującemu zaopatrywanie UKS-ów w sprzęt do minikajakarstwa możliwe było zaszczerpienie jej na gruncie naszego kraju. Najsilniejszym aktualnie ośrodkiem kajak-polo w Polsce jest Choszczno w województwie zachodniopomorskim. Zawodnicy Międzyszkolnego Ośrodka Sportów Wodnych w Choszcznie zdobyli tytuły mistrzów Polski w 2010 r. w czterech kategoriach na sześć rozgrywanych.

Największe osiągnięcia reprezentacji Polski w kajak-polo na arenie międzynarodowej:

- wicemistrzostwo świata w kategorii U-21 kobiet w 2002 r. w Essen
- wicemistrzostwo Europy w kategorii U-21 kobiet w 2005 r. w Madrycie
- brązowy medal Mistrzostw Europy

Pokazy ratownictwa wodnego i pletwonurkowania

- w kategorii U-21 mężczyzn w 2005 r. w Madrycie
- brązowy medal Mistrzostw Europy w kategorii U-21 mężczyzn w 2009 r. w Essen

Podczas XII Ogólnopolskiego Festiwalu Sportów Wodnych rozegrano turniej kajak-polo w kat. juniorów i młodzików. Uczestniczyło w nim 21 drużyn z 8 najlepszych UKS-ów w kraju, reprezentujących 8 województw.

Klasyfikacja końcowa

Grupa A, chłopcy rocznik 1994-1996

1. UKS Tanew Księżpol I
2. MOSW Choszczno II
3. UKS Tanew Księżpol II
4. UKS SET Kaniów II
5. MOSW Choszczno I
6. Wiskord Szczecin

Grupa B

dziewczyny rocznik 1994-1996

1. Kwis Leśna II
2. MOSW Choszczno II
3. Wda Czarna Woda
4. MOSW Choszczno I
5. Resoviak Rzeszów

Grupa C

chłopcy rocznik 1997 i młodszy

1. MOSW Choszczno I
2. UKS SET Kaniów I
3. MOSW Choszczno II
4. UKS SET Kaniów II

Grupa D

dziewczyny rocznik 1997 i młodsze

1. UKS SET Kaniów I

2. MOSW Choszczno
3. UKS SET Kaniów II
4. Kwis Leśna
5. Wiskord Szczecin

Turniej piłki wodnej

W turnieju minipiłki wodnej udział wzięły trzy drużyny: KSZO Ostrowiec Świętokrzyski, Bytom i Łódź. Zwycięzca wyłoniony został systemem punktowym. Każda wygrana dawała dwa punkty, a remis - po jednym punkcie. Rozegrano mecze systemem „każdy z każdym”, każdy mecz składał się z dwóch części trwających po 7 minut.

I miejsce zdobył WTS Bytom z ośmioma zgromadzonymi punktami. Drużyna prowadzona przez pana Jacka

Liniewieckiego wystąpiła w składzie: Malinowski Bartosz, Marek Mateusz, Ptak Grzegorz, Sielski Dominik, Moś Adrian, Tandygroch Mikołaj, Wagner Aleksander oraz Paczyna Radosław.

Na II miejscu rozgrywki zakończyła drużyna KSZO Ostrowiec Świętokrzyski (4 pkt.), w składzie: Wiecheć Zuzanna, Lipicki Wiktor, Waza Jakub, Michta Kacper, Tracz Kacper, Miżołowski Mikołaj, Nawodziński Kamil, Ozga Aleksander, pod wodzą trenera Roberta Serwina.

Miejsce III zajął zespół ŁSTW Łódź, w skład którego wchodził: Adrian Wiktorowicz, Mikołaj Jurissek, Eryk Pietrzak, Michał Jonov, Jakub Nasterki, Dominik Strzelecki, Mateusz Lasota. Zespół prowadził pan Krzysztof Garbolewski.

Nad prawidłowym przebiegiem rozgrywek czuwała obsada sędziowska: Adrianna Kordiak, Robert Serwin, Krzysztof Garbolewski, Jacek Liniewiecki.

Ostateczna kolejność rozgrywek mini piłki wodnej

1. WTS Bytom
2. KSZO Ostrowiec Świętokrzyski
3. ŁSTW Łódź

■ Autorzy zdjęć:

Artur Biedermann, Agnieszka Grzesiuk,
Jerzy Potentas, Bogdan Sztuba

Zdjęcia prezentujemy także na 4. stronie okładki.

Pokazy freestyle'u – akrobacje na kajaku

XV Krajowy Zjazd Delegatów TKKF

19-20 listopada 2010 r. w sali Rudniewa w PKiN odbył się XV Krajowy Zjazd Delegatów TKKF, który wybrał władze na kadencję 2010-2014.

**Nowo wybrane władze
Towarzystwa Krzewienia Kultury
Fizycznej - kadencja 2010-2014**

**Mięczyśław Borowy, prezes TKKF
na kadencję 2010-2014**

Prezydium zarządu głównego TKKF

- Mięczyśław Borowy**
– prezes (Warszawa)
- Antoni Jazienicki**
– wiceprezes (Katowice)
- Ryszard Śliwiński**
– wiceprezes (Poznań)
- Tomasz Wołoszczuk**
– wiceprezes (Szczecin)
- Wiesława Saganek**
– sekretarz (Chełm)
- Piotr Grzybowski**
– skarbnik (Warszawa)
- Ryszard Kowalski**
– członek prezydium (Toruń)

Imprezy organizowane przez TKKF w 2011 r.

1–31 maja

Ogólnopolski „Miesiąc dla Zdrowia” –
organizator ZM TKKF Toruń

Czerwiec – sierpień

obozy sportowe, program „Lato w mieście”

1–2 października

Światowy Dzień Marszu, Ogólnopolska
Inauguracja w Ogrodzieńcu p. Zawiercie
(Jura Krakowsko-Częstochowska) – organizator ZG TKKF

Zarząd Główny Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej

(w kolejności alfabetycznej)

- Bączkowski Jacek**
– członek zarządu (Warszawa)
- Borowy Janusz**
– członek zarządu (Wrocław)
- Borowy Mięczyśław**
– prezes (Warszawa)
- Doskocz Mięczyśław**
– członek zarządu (Rzeszów)
- Głuch Jacek**
– członek zarządu (Radom)
- Grzybowski Piotr**
– skarbnik (Warszawa)
- Hansz Wacław**
– członek zarządu (Zielona Góra)
- Jarecki Zdzisław**
– członek zarządu (Kalisz)
- Jazienicki Antoni**
– wiceprezes (Katowice)
- Kasperek Stanisław**
– członek zarządu (Jędrzejów)
- Kowalski Jerzy**
– członek zarządu (Częstochowa)
- Kowalski Ryszard**
– członek prezydium (Toruń)
- Moneta Marek**
– członek zarządu (Gdańsk)
- Ołowniuk Krzysztof**
– członek zarządu (Suwałki)
- Roguski Janusz**
– członek zarządu (Będzin)
- Saganek Wiesława**
– sekretarz (Chełm)
- Stępień Władysław**
– członek zarządu (Łódź)
- Szyszlak Krzysztof**
– członek zarządu (Szczecin)
- Śliwiński Ryszard**
– wiceprezes (Poznań)
- Waśko Tadeusz**
– członek zarządu (Nowy Sącz)
- Wołoszczuk Tomasz**
– wiceprezes (Szczecin)

Główna Komisja Rewizyjna TKKF

- Stefan Czaplarski**
– przewodniczący (Kielce)
- Ryszard Seręga**
– zastępca przewodniczącego (Katowice)
- Alfred Juchniewicz**
– zastępca przewodniczącego (Szczecin)
- Ewa Cwojdzńska**
– sekretarz (Poznań)
- Mięczyśław Moleda**
– członek (Ciechanów)

Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej

Zarząd Główny w Warszawie

Główne kierunki działalności Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej w latach 2010- 2014

Celem działalności Towarzystwa jest:

- uczestniczenie w upowszechnianiu kultury fizycznej, rekreacji ruchowej i profilaktyki zdrowotnej,
- rozwijanie działalności prowadzącej do utrzymania i podnoszenia sprawności fizycznej dorosłych, młodzieży i dzieci,
- krzewienie zamiłowania do systematycznego uprawiania rekreacji fizycznej i sportu wśród społeczeństwa.

Główne działania programowe związane będą z upowszechnianiem kultury fizycznej i profilaktyki zdrowotnej oraz tworzeniem dogodnych warunków dla rozwoju powszechności i dostępności sportu w społeczeństwie. Aktywność nasza ukierunkowana będzie na:

- sport dzieci i młodzieży,
- sport rodzinny,
- aktywność ruchową dorosłych,
- sport „wieku złotej jesieni”,
- integrację poprzez sport,
- pozyskiwanie wolontariuszy i działaczy,
- kształcenie i doskonalenie kadr.

Kontynuować będziemy ogólnopolską kampanię „Miesiąc dla zdrowia”, a także uczestniczyć w akcjach promujących aktywność ruchową: Polska biega, Bieg po zdrowie, Sportowy Turniej Miast i Gmin oraz w przedsięwzięciach organizowanych pod auspicjami TAFISA: „Aktywne Miasta, Aktywne Społeczności, Aktywni Obywatele”, Europejski Tydzień Aktywności Fizycznej i Zdrowia, World Challenge Day – Światowy Dzień Sportu oraz Światowy Dzień Marszu.

Nadal uczestniczyć będziemy w organizacji Ogólnopolskich Festiwali Sportu i Zdrowia w Sierakowie oraz Międzynarodowych Festiwali Sportu Dzieci i Młodzieży w Zamościu.

Sport dzieci i młodzieży

Sport determinuje prawidłowy rozwój młodego pokolenia. Jest alternatywą dla stylu życia opartego na grach komputerowych lub alkoholu, narkotykach i „dopalaczach”. Dlatego też szczególnie ważne jest tworzenie warunków i zachęcanie do aktywności sportowej jak największej liczby dzieci i młodzieży, bez względu na ich sprawność fizyczną i uzdolnienia sportowe.

Działania w tym zakresie należy realizować w formie:

- pozaszkolnych i pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży uzdolnionej i zdrażającej niedostatki koordynacji ruchowej,
- zajęć profilaktycznych i korekcyjno-wyrównawczych dla dzieci,
- obozów, kolonii i zimowisk dla młodzieży uzdolnionej sportowo organizowanych w ramach „Sportowych wakacji”,
- zajęć sportowo-rekreacyjnych organizowanych w miejscu zamieszkania na obiektach powstałych w ramach programu „Moje Boisko – Orlik 2012”,
- nauki pływania, gier i zabaw sportowych oraz aktywnych form turystyki.

W celu przeciwdziałania nadwadze i otyłości dzieci i młodzieży powinniśmy zintensyfikować działania o charakterze profilaktycznym i edukacyjnym.

Sport rodzinny

Kształtowaniu aktywnego stylu życia w rodzinie powinniśmy poświęcać dużo uwagi. Dlatego też nasze działania powinniśmy skierować na realizację przedsięwzięć, w których będą brały udział całe rodziny. Należą do nich:

- zajęcia sportowe umożliwiające wspólne uczestnictwo w grach ze-

społowych oraz ćwiczeniach sprawnościowo-siłowych,

- imprezy sportowo-rekreacyjne, festyny i zabawy tworzące klimat do przyjaznej rywalizacji dzieci i rodziców, np. masowe biegi rodzinne,
- aktywna turystyka rodzinna – udział w wycieczkach, rajdach pieszych, konnych i rowerowych oraz spływach kajakowych i rejsach żeglarskich,
- rodzinne wczasy rekreacyjno-sportowe, których celem będzie promowanie aktywnego wypoczynku.

Promować należy również nowe gry sportowe (np. Speedminton) oraz inne formy aktywnego wypoczynku, np. Dogtrekking (marsz z psem na orientację), Nordic Blading (wyjątkowo efektywna forma aktywności fizycznej), Nordic Walking (marsze z kijkami) itp.

Aktywność ruchowa dorosłych

Działania w ramach tego kierunku związane są z promocją zdrowego stylu życia wśród osób aktywnych zawodowo oraz zapobieganiem, poprzez aktywność fizyczną, powstawaniu i rozwojowi chorób cywilizacyjnych.

Zalecamy:

- popularyzowanie przykładów aktywności fizycznej ze szczególnym uwzględnieniem sportów i gier tradycyjnych,
- zainteresowanie pracodawców celowością organizacji imprez rekreacyjno-sportowych,
- organizowanie rywalizacji sportowo-rekreacyjnej załóg pracowniczych,
- inicjowanie akcji prewencyjnych chorób układu krążenia i innych przedsięwzięć zachęcających do stałej troski o zdrowie,
- promowanie aktywności w celu zapobiegania nadwadze.

Za ważne zadanie uznaje się organizację całorocznych zajęć w ramach

programów „Bieg po zdrowie” i „Nadwaga wrogiem sprawności fizycznej”.

Sport „wieku złotej jesieni”

Głównym zadaniem w tym zakresie jest tworzenie warunków do uczestnictwa osób starszych w „sporcie dla wszystkich”, w formach odpowiadających możliwościom i zainteresowaniom. Można je realizować poprzez:

- promocję aktywnego stylu życia seniorów,
- propagowanie różnych form aktywności ruchowej dostosowanych do wieku, możliwości fizycznych i stanu zdrowia osób starszych,
- organizację cyklicznych zajęć i imprez sportowo-rekreacyjnych oraz obozowych form profilaktyczno-usprawniających,
- tworzenie grup dyspenseryjnych korekcyjno-wyrównawczych dla schorzeń związanych z podeszłym wiekiem,
- organizowanie obozów profilaktyczno-usprawniających dla seniorów,
- wydawanie i propagowanie publikacji na temat aktywności ruchowej osób starszych,
- szkolenie instruktorów rekreacji ruchowej ze specjalnością kinezygerontoprofilaktyki.

Powinniśmy również dążyć do dalszego rozwoju cieszących się dużym zainteresowaniem Ośrodków Terapii Ruchowej dla Osób III Wieku.

Integracja poprzez sport

Integracja osób sprawnych i niepełnosprawnych poprzez sport, rekreację i turystykę powinna być ważnym kierunkiem naszej działalności. W systemie działań sportowo-rekreacyjnych TKKF należy uwzględnić organizację:

- integracyjnych imprez sportowo-rekreacyjnych i turystycznych,
- weekendowych warsztatów sportowo-rehabilitacyjnych,
- zespołów i sekcji ćwiczebnych w wybranych dyscyplinach gier zespołowych i indywidualnych (w zależności od stopnia niepełnosprawności),
- obozów rehabilitacyjno-sportowych.

Realizacja tych zadań wymaga nawiązania współpracy z organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

Pozyskiwanie wolontariuszy i działaczy

Jednym z głównych problemów naszego Towarzystwa jest starzenie się kadr. Odczuwamy również brak dostatecznej liczby animatorów i wolontariuszy uczestniczących w organizacji naszych imprez i przedsięwzięć. Dlatego też powinniśmy podjąć energiczne działania zmierzające do pozyskania nowych działaczy-społeczników wywodzących się z różnych środowisk.

Kształcenie i doksztalcanie kadr

Ważnym celem jest podnoszenie na wyższy poziom i uatrakcyjnienie prowadzonych przez nas szkoleń. Wymaga to dokonania analizy systemu szkolenia, modyfikacji realizowanych dotychczas programów oraz opracowania programów nowych form rekreacyjnych. Konieczne jest również kontynuowanie działalności wydawniczej (poradniki, materiały metodyczno-szkoleniowe, informatory i inne).

Należy tworzyć możliwości do podnoszenia kwalifikacji zawodowych instruktorów rekreacji z wyższym wykształceniem, do stopnia trenera profilaktyki zdrowotnej w różnych specjalnościach.

Szkolenie i doksztalcanie kadr powinno odbywać się przede wszystkim w Centralnym Ośrodku Sportowo-Szkoleniowym TKKF w Sierakowie oraz w ośrodkach terenowych posiadających odpowiednie warunki i wyspecjalizowaną kadrę dydaktyczną.

Finansowanie działalności

Odbiorcą naszych usług są różne grupy społeczne i wiekowe. Tylko w ograniczonym zakresie możliwe jest pobieranie opłat od dzieci, młodzieży, osób starszych lub o niskich dochodach. Dlatego też, dla dalszego rozwoju naszego Towarzystwa, niezmiennie istotne jest wzmoczenie wysiłków mających na celu pozyskanie większej ilości środków finansowych. W tym celu należy opracowywać oferty atrakcyjnych działań, które zainteresują ministerstwa, rządowe agendy terenowe, PFRON, samorządy lokalne, środowiska, przedsiębiorców itd. Należy skuteczniej niż dotychczas pozyskiwać darczyńców wspierających działalność TKKF oraz ubiegać się o środki z programów strukturalnych Unii Europejskiej.

Źródłami finansowania naszej działalności są składki członkowskie, dochody własne (organizowanie kursów, obozów, wczasów sportowo-rekreacyjnych, imprez na zlecenie oraz wynajem obiektów i sprzętu), środki pozyskiwane na realizację zadań publicznych, a także wpłaty darczyńców. Niedostateczna ilość tych środków stanowi najpoważniejszą barierę w realizacji wielu zadań statutowych TKKF.

Zadania organizacyjne

Mając na uwadze dbałość o rozwój oraz dobry wizerunek Towarzystwa, należy podjąć działania prowadzące do:

- powstawania ognisk i klubów rekreacyjno-sportowych TKKF przede wszystkim w małych miastach i gminach,
- zwiększenia ilości informacji o działalności TKKF w prasie centralnej i gazetach lokalnych, a także w programach regionalnych ośrodków telewizyjnych i radiowych,
- nawiązania kontaktów międzynarodowych, szczególnie w strefach przygranicznych, ze stowarzyszeniami o podobnym jak TKKF profilu działania, w celu wymiany doświadczeń i organizacji wspólnych przedsięwzięć o charakterze sportowo-rekreacyjnym,
- tworzenia własnych witryn internetowych prezentujących działaczy oraz ogniska i instancje TKKF,
- pełniejszego zaangażowania i odpowiedzialności pracowników oraz działaczy za gospodarność i zarządzanie majątkiem Towarzystwa,
- utrwalania społecznego charakteru Towarzystwa i umacniania pozycji działaczy w środowisku.

Konieczne jest udzielanie pomocy merytorycznej działaczom ogniw podstawowych poprzez organizowanie doradztwa, konsultacji i szkoleń.

Ważnym zadaniem będzie zorganizowanie obchodów 55-lecia Towarzystwa. Dla właściwego ich przygotowania zaleca się opracowanie lokalnych programów uwzględniających uroczystości w ogniskach oraz imprezy miejskie i wojewódzkie. Należy je wykorzystać do zaprezentowania dorobku Towarzystwa oraz uhonorowania działaczy i sympatyków.

Las, woda, mikroklimat, sport i rekreacja

Centralny Ośrodek Sportowo-Szkoleniowy TKKF usytuowany jest wśród licznych wzgórz i jezior pięknego Pojezierza Międzychodzko-Sierakowskiego. Przyległa Puszcza Notecka z licznymi rezerwatami przyrody i bogatym runem leśnym tworzą raj dla miłośników przyrody, grzybiarzy oraz smakoszy jagód.

Położony jest na skarpie Jeziora Jaroszewskiego, jednego z najgłębszych w Wielkopolsce. Ukryty wśród wysokich sosnowych drzew, sprzyja relaksowi i bezpośrednim kontaktom z przyrodą.

Niezależnie od wieku, zdrowia i sprawności fizycznej spędzisz atrakcyjny urlop, poznasz radość sportowej zabawy

Ośrodek posiada:

- na Jeziorze Jaroszewskim 4 baseny 50-metrowe
- 1 halę sportową o nawierzchni MONDO
- 1 wiatę 42x22 m o nawierzchni tartanowej
- tartanową bieżnię lekkoatletyczną (100 m - 8 torów, pozostałe 300 m - 6 torów)
- 3 boiska do minipółki nożnej ze sztuczną trawą
- 2 boiska do koszykówki o nawierzchni tartanowej
- 2 boiska do siatkówki ze sztuczną trawą
- 1 boisko do siatkówki plażowej
- 5 kortów tenisowych ze sztuczną trawą

- 1 boisko tartanowe do badmintonu
- siłownię, solarium oraz saunę
- kryty basen z 2 nieckami i zjeżdżalnią (na basenie zainstalowane są kolektory słoneczne)
- świetlicę, salę telewizyjną
- przystań wodną z wypożyczalnią kajaków, żagliwek, łodzi wiosłowych, rowerów wodnych
- stado ogierów słynne na cały kraj - 2 km od ośrodka, w którym prowadzone są kursy dla początkujących, zaawansowanych oraz szkolenia instruktorów jeździectwa
- plac zabaw dla dzieci

W ośrodku organizowane są:

- obozy sportowo- rekreacyjne różnych specjalności dla dzieci i młodzieży oraz dla dorosłych
- rekreacyjne obozy profilaktyczno-usprawniające dla osób III wieku oraz dla matek z dziećmi
- imprezy sportowo- rekreacyjne
- szkolenia
- zielone szkoły

Sport i rekreacja od rana do późnych godzin wieczornych

- Dla dzieci i młodzieży: gry i zabawy, ćwiczenia korekcyjne, nauka pływania, mini sporty, nauka tenisa, dyskoteki
- Dla dorosłych: jogging, aerobic, kulturystyka, ćwiczenia siłowe i ogólnousprawniające, ćwiczenia ogólnousprawniające w bólach kręgosłupa, turystyka rowerowa

i piesza, sporty wodne, turniej piłki siatkowej, koszykowej i nożnej, gry rekreacyjne

- Dla rodzin: zgadywanka terenowa, wycieczki, festyny rekreacyjne, turnieje
- Wiele innych atrakcji

Dojazd: pociągiem do Poznania lub Wroniek oraz autobusem PKS z Poznania, Międzychodu i Wroniek, przystanek PKS Sieraków-Letnisko

250 miejsc noclegowych w domkach campingowych z zapleczem sanitarnym i ogrzewaniem, domki 2-, 3-, 4- i 5-osobowe. Domki typu SN, Berpol, Instruktor, Bieszczady wyposażone są w telewizję satelitarną i telefon.

150 miejsc w domkach typu „junior” (tapczan, pościel, oświetlenie) z przeznaczeniem na letnie obozy w szczególności dla zorganizowanych grup dzieci i młodzieży.

40 miejsc w domkach typu WARTA dostępne przez cały rok.

Łącznie: **440 miejsc** jednorazowo.

Turnusy w 2011 r.

- I 24.06-5.07.2011
- II 5-16.07.2011
- III 16-27.07.2011
- IV 27.07-7.08.2011
- V 7-18.08.2011
- VI 18-29.08.2011

Światowy Dzień Marszu TAFISA

Impreza zorganizowana przez Zarząd Główny TKKF na zlecenie Ministerstwa Sportu i Turystyki

2 października 2010 r. w Olsztynie k. Częstochowy, na Błoniach, pod ruinami XIV-wiecznego zamku odbyła się Ogólnopolska Inauguracja Światowego Dnia Marszu TAFISA.

Impreza była zorganizowana pod honorowym patronatem **Ireny Szewińskiej** oraz wojewody i marszałka województwa śląskiego.

Bezpośrednimi organizatorami byli Klub Rekreacyjno-Sportowy TKKF „Sportowiec” Częstochowa i Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Olsztynie.

Dla uczestników przygotowano 3 ścieżki marszowe – 9 km, 5 km i 3 km wokół ruin zamku, kamieniołomu Kielniki oraz w rezerwacie Sokole Góry. Łącznie na wszystkie trasy wyruszyło

Uroczystość otwarcia i zakończenia imprezy uświetniły pokazy walk rycerskich oraz pokazy i nauka strzelania z łuków prowadzone przez Bractwo Rycerskie Dwugryf z Częstochowy. Organizatorzy zabezpieczyli dla wszystkich uczestników dyplomy i upominki rzeczowe oraz gorący posiłek.

Podobne imprezy odbyły się również na terenie całego kraju. Najliczniejsze z nich to marsze w Warszawie, Łomży, Kolnie, Sierakowie Wilkp., Wrocławiu, Toruniu, Chełmie, Zielonej Górze, Łodzi, Sierpcu, Bielsku-Białej, Kielcach, Poznaniu, Szczecinie, Opolu i Rzeszowie.

Łącznie w imprezach marszowych i festynach organizowanych 2-3 października 2010 r. wzięło udział ponad 40 tysięcy dzieci, młodzieży i dorosłych.

Uroczystość otwarcia zaszczycili obecnością:

Irena Szewińska – członek władz MKOL

Mariusz Kleszczewski – wicemarszałek śląski

Wojciech Kudlik – dyrektor Departamentu Sportu Powszechnego w MSiT

Mieczysław Borowy – prezes KFSdW i ZG TKKF w Warszawie

płk Jacek Włodarski – dyrektor generalny Służby Więziennej

Marian Szczerbak – wójt gminy Poraj

Tomasz Kucharski – wójt gminy Olsztyn, gospodarz imprezy.

blisko 800 osób, w tym 15 grup zorganizowanych z Częstochowy, gmin Olsztyn i Janów, Ornontowic, Boronowa, Czeladzi, Skoczowa, a nawet z odległych o 350 km Żar.

Światowy Dzień Marszu TAFISA w Słupi

Międzynarodowa Organizacja Sportu dla Wszystkich TAFISA osiemnaście lat temu zapoczątkowała obchody Światowego Dnia Marszu. W 2010 r. centralna impreza zorganizowana została przez TKKF na zlecenie Ministerstwa Sportu i Turystyki w Olsztynie koło Częstochowy. Marsze odbyły się także w wielu innych miastach.

Po raz trzeci mieszkańcy powiatu sierpeckiego mieli okazję włączenia się do tej imprezy. Leśnymi drużkami w Słupi (gmina Szczutowo) powędrowali harcerze, gromady zuchowe, uczniowie szkół, młodzież i dorośli.

Start i metę usytuowano na terenie stacji harcerskiej. Głównym organizatorem imprezy było Ognisko TKKF „Kubuś” przy współudziale Hufca ZHP Sierpc. Uczestników Światowego Dnia Marszu powitali komendant Hufca ZHP **Sławomir Szalkucki** i prezes Ogniska TKKF „Kubuś” **Jakub Grodzicki**.

- Głównym celem akcji jest wspólne podjęcie działań zwalczających siedzący tryb życia, promujący aktywny, sportowy sposób spędzania wolnego czasu – a najprostszą jego formą są systematyczne, codzienne spacer, mar-

sze, marszobiegi czy biegi. Dane są zatrważające. W Polsce zaledwie 30% dzieci i młodzieży oraz 10% dorosłych uprawia różne formy rekreacji fizycznej – powiedział prezes Ogniska TKKF „Kubuś”.

Fitness na stacji

Aby ocieplić mroźny poranek, instruktor fitness **Dariusz Pilarski** prowadził krótką rozgrzewkę. Przy muzyce wspólnie ćwiczyły babcie, dziadkowie, rodzice i dzieci. Było wiele śmiechu i zabawy. Potem przyszedł czas na główną atrakcję imprezy, czyli leśne maszerowanie. Tradycyjnie już jako pierwsze z kijkami wyruszyły panie z Ośrodka Terapii Ruchowej „Złotego” wieku.

Ponad godzinę wędrowano leśnymi ścieżkami. Rozpiętość wiekowa uczestników była duża. Najmłodsi nie chodzili jeszcze do przedszkola, najstarsi dawno przeszli na emeryturę. Zuchy dodatkowo wykonywały na trasie różne zadania.

Zabawy rekreacyjne

Na mecie na wszystkich, którzy ukończyli trasę marszu, czekały pamiątkowe dyplomy i słodycze. Dodatkową atrakcją przygotowaną przez organizatorów był festyn rekreacyjny. Bieg w workach, slalom z jajkiem, rzut ringo na paliki, rzuty woreczkami, błędny rycerz i skakanka zespołowa jak zwykle przyciągały chętnych. Zwycięzcy poszczególnych konkurencji otrzymali medale, statuetki i nagrody. Tradycyjnie był też puchar starosty sierpeckiego dla najliczniejszej ekipy. Po raz trzeci zdobyła go Szkoła Podstawowa nr 3 w Sierpcu.

Nie mogło też zabraknąć grochówki z harcerskiego kotła. Panie z kuchni hojną ręką dolewały repety.

Jubileusz 60-lecia

Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego

PTTK to harmonijne połączenie aktywności fizycznej i intelektualnej, to wędrowanie i poznawanie

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze powstało sześćdziesiąt lat temu z połączenia Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego (1873 r.) i Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego (1906 r.), stając się naturalnym prawnym następcą oraz spadkobiercą tych zasłużonych organizacji, a także kontynuatorem ich tradycji i dorobku ideowego. Dzisiaj PTTK zrzesza blisko 70 tysięcy członków działających w ponad 2,5 tysiącach kół i klubów, które współtworzą oddziały – terenowe jednostki Towarzystwa posiadające osobowość prawną. Obecnie w Polsce działa 314 oddziałów PTTK. Oczywiście PTTK jest członkiem Krajowej Federacji Sportu dla Wszystkich.

PTTK rozwija i upowszechnia krajoznawstwo i turystykę kwalifikowaną we wszystkich jej formach, od turystyki pieszej górskiej i nizinnej poczynawszy, przez kolarską, kajakową, żeglarską, konną i narciarską, aż po motorową i imprezy na orientację. Towarzystwo wypracowało i upowszechniło krajoznawczy program turystyki, którego treścią jest poznawanie Ojczyzny, ochrona przyrody, krajobrazu i zabytków.

PTTK stworzyło oryginalny model turystyki aktywnej. W naszym Towarzystwie można uprawiać właściwie

wszystkie formy turystyki: pieszą niziną i górską, kolarską, kajakową, żeglarską, konną, motorową narciarską oraz podwodną. Stworzyliśmy i upowszechniamy system odznak turystyki kwalifikowanej służący rozwojowi zainteresowania różnymi formami turystyki i promujący jej aktywne formy. W każdej z dyscyplin działa w strukturze Towarzystwa sieć komisji społecznych i klubów oraz wykwalifikowana kadra. W ramach działalności komisji, klubów i oddziałów PTTK organizowane są tysiące rajdów, zlotów, spływów i innych imprez turystyczno-krajoznawczych, w których bierze udział w ciągu roku prawie milion osób, a ponad połowę wędrowców stanowi młodzież.

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze jest otwarte dla wszystkich, dlatego od wielu lat stara się pomagać osobom niepełnosprawnym i starszym w realizacji krajoznawczych i turystycznych marzeń, oferując im szanse kontaktu z przyrodą, zaprasza-

jąc na krajoznawcze ścieżki i turystyczne szlaki.

Od początku istnienia zorganizowanych form turystyki znakowaniem i konserwacją szlaków turystycznych zajmowały się stowarzyszenia turystyczne. Pierwsze szlaki na ziemiach polskich wyznakowało w 1887 r. Towarzystwo Tatrzańskie, zaś od roku 1950 po dzień znakowaniem i konserwacją szlaków turystycznych w Polsce zajmuje się Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, rękami i pędzlami setek swoich społecznych działaczy. Przez najatrakcyjniejsze tereny Polski przebiega prawie 70 tysięcy kilometrów wyznaczonych przez PTTK szlaków: pieszych nizinnych, górskich, rowerowych, narciarskich, konnych, wodnych i innych. Przez Polskę wiodą dalekobieżne (transeuropejskie) szlaki piesze i rowerowe, nad którymi opiekę merytoryczną i prawną sprawuje również PTTK.

Bardzo istotną rolę w życiu Towarzystwa i upowszechnianiu turystyki i krajoznawstwa spełniają wyspecjalizowane jednostki organizacyjne PTTK.

- Centralny Ośrodek Turystyki Górskiej w Krakowie zgodnie z hasłem „Wszystko o górach wszystko dla gór” uczy bezpiecznego wędrowania po górach, gromadzi i udostępnia zbiory archiwalne, książki, mapy i inne materiały informacyjne o górach świata.

Fot. Irena Wielocha

- Centrum Fotografii Krajoznawczej PTTK w Łodzi zajmuje się promowaniem fotografii krajoznawczej.
- Centralna Biblioteka im. Kazimierza Kulwiecia w Warszawie dysponuje 64 tys. woluminów z zakresu turystyki i krajoznawstwa.
- Centrum Turystyki Wodnej PTTK służy poradą wszystkim żeglarzom i kajakarzom.
- Ogólnopolskie Centrum Szkolenia Podwodnego KDP PTTK kształci kadry na potrzeby turystyki podwodnej.

PTTK jest głównym gestorem bazy dla turystyki aktywnej w Polsce. Baza Towarzystwa jest dostępna dla wszystkich i obejmuje wiele obiektów turystycznych: schronisk górskich, ośrodków kempingowych i pól na-

społecznej, kadrze programowej. Stanowią ją przodownicy i instruktorzy turystyki z poszczególnych jej dziedzin, opiekunowie przyrody i społeczni opiekunowie zabytków, organizatorzy turystyki i znakarze szlaków, opiekunowie Szkolnych Kół Krajoznawczo-Turystycznych oraz przewodnicy turystyczni – razem ponad 15 tys. osób z ponad 30 tys. uprawnień kadry programowej.

Od kilku lat Towarzystwo z myślą o młodych turystach inicjuje ogólnopolskie akcje, jak „Rok Przyrody w PTTK” w roku 2008, „Rok dzieci i młodzieży w PTTK” w roku 2009, „Rok Turystyki Wodnej” w roku 2010. Rok 2011 ogłosiliśmy natomiast „Rokiem turystyki rodzinnej”. Największym wydarzeniem w 2010 r. był **VI Kongres Krajoznawstwa Polskiego** obradujący pod hasłem „Polska w europejskiej rodzinie. Przenikanie kultur, idei i wartości. Powinności krajoznawców”, który miał miejsce w Olsztynie 10-12 września.

PTTK jest wydawcą literatury turystycznej. Pod firmą Towarzystwa w Wydawnictwie PTTK „Kraj” oraz innych jednostkach organizacyjnych ukazało się w ciągu tych sześćdziesięciu lat setki przewodników, informatorów i monografii krajoznawczych, a także wydawnictw służących szkoleniu kadry turystycznej. Od prawie 20 lat organizujemy Ogólnopolski Przegląd Książki Turystycznej i Krajoznawczej.

W PTTK funkcjonuje 25 Regionalnych Pracowni Krajoznawczych, które udostępniają swoje zbiory wszystkim zainteresowanym oraz promują kulturę regionalną. Działają też Ośrodki Kultury Turystyki Górskiej PTTK prowadzące działalność edukacyjną i propagującą kulturę na szlakach. Towarzystwo prowadzi również 16 Regionalnych Muzeów, które oprócz prezentowania unikatowych kolekcji są zarazem ośrodkami regionalizmu i lokalnymi centrami krajoznawstwa.

Towarzystwo ma również wielu przyjaciół poza granicami Polski. Duże znaczenie przywiązujemy do współpracy międzynarodowej. Jesteśmy członkiem wielu organizacji międzynarodowych:

- Europejskiego Związku Wędrownictwa (EWV), wspólnie z którym m.in. wyznaczamy transeuropejskie szlaki piesze,
- Międzynarodowego Stowarzyszenia Przyjaciół Przyrody (NFI), które promuje aktywną, przyjazną przyrodzie turystykę, a w którego schroniskach członkowie PTTK otrzymują specjalne ulgi,
- Europejskiej Unii Turystyki Kolarskiej (UECT), wspólnie z którą organizujemy m.in. Europejskie Tygodnie Turystyki Kolarskiej,
- Światowej Konfederacji Działalności Podwodnej (CMAS), dzięki której nasze certyfikaty uznawane są na całym świecie.

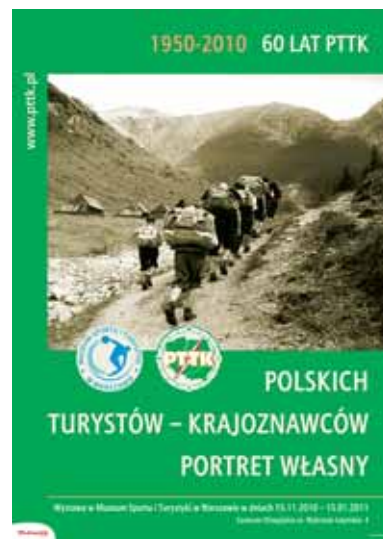
Współpracujemy także z Klubem Czeskich Turystów oraz Klubem Słowackich Turystów. W ramach międzynarodowej współpracy organizowane są wspólne przedsięwzięcia, m.in. „Eurorando” czy akcja „Krajobraz Roku”. Mamy więc nadzieję, że grono naszych przyjaciół na całym świecie będzie wzrastało.

Fot. Irena Wielocha

miotowych, gdzie na turystów czekają tysiące miejsc noclegowych o różnicowanym standardzie oraz liczne miejsca w obiektach gastronomicznych. Obiekty PTTK są zlokalizowane na terenach atrakcyjnych dla turystów-krajoznawców, a więc w górach, w pasie pojezierzy, na wybrzeżu oraz w miastach będących turystycznymi centrami, jak Toruń, Warszawa czy Kraków. Oddziały akademickie naszego Towarzystwa prowadzą od wielu lat studenckie bazy namiotowe i chatki, w których udzielają noclegów wszystkim wędrującym turystom.

W działalności Towarzystwa najważniejsi są tworzący je ludzie. To oni wyznaczają jego rangę i tworzą dorobek. Towarzystwo swoją działalność programową realizuje dzięki, głównie

W PTTK przez sześćdziesiąt lat jego działalności skupiają się ludzie różnych światopoglądów i orientacji politycznych. Łączy ich pasja uprawiania turystyki, odkrywania piękna swojego kraju i chęć społecznego działania. Wszak PTTK to harmonijne połączenie aktywności fizycznej i intelektualnej, to wędrowanie i poznawanie.

Z Polskim Towarzystwem Turystyczno-Krajoznawczym mądrzej, przyjemniej, łatwiej i bezpieczniej. **Mądrzej** – o sumę doświadczeń wielu pokoleń działaczy PTT, PTK i PTTK, która jest naszym najcenniejszym kapitałem. **Przyjemniej** – bo u nas znajdziesz zrozumienie dla swoich zainteresowań turystycznych oraz wspólny język z ludźmi oddanymi podobnej pasji. **Łatwiej** – bo system rabatów i ułatwień, którym dysponują nasi członkowie, da Ci całkiem nowe możliwości działania. **Bezpieczniej** – bo każdy członek PTTK jest ubezpieczony od następstw nieszczęśliwych wypadków.

Obchody jubileuszu

Z okazji jubileuszu PTTK przygotowane zostały dwie wystawy fotograficzne opowiadające o tworzących nasze Towarzystwo zwykłych ludziach i motywujących ich do działań ideach.

Pierwszą wystawę otwarto 9 listopada 2010 r. Jej tytuł brzmi „Z potrzeby wędrowania...”, a oglądać ją można w siedzibie Zarządu Głównego PTTK przy ul. Senatorskiej 11. Składają się na nią przede wszystkim fotografie archiwalne z lat pięćdziesiątych, sześćdziesiątych, a także siedemdziesiątych, pochodzące głównie z archiwum Wydawnictwa PTTK „Kraj”.

Archiwalne zdjęcia przedstawiające różne formy turystycznej wędrówki zderzono z ich współczesnymi odpowiednikami. Zamierzeniem autora wystawy **Andrzeja Wielocha** było pokazanie, że to właśnie z potrzeby wędrowania i poznawania, z radości jaką one niosą zrodziło się i tętni życiem nasze Towarzystwo. Że mimo upływu lat ponadczasowa idea wędrowania pozostaje niezmienna i motywuje kolejne pokolenia do wyruszania przed siebie.

Druga wystawa zatytułowana „Polskich turystów-krajoznawców portret własny” zaprezentowana została w Muzeum Sportu i Turystyki, mieszczącym się w siedzibie MKOL w Warszawie. Jej uroczystego otwarcia w dniu 19 listopada dokonali dyrektor MSiT **Tomasz Jagodziński** i prezes PTTK **Lech Drożdżyński**. Złożyło się na nią ponad 50

fotogramów przedstawiających ludzi uprawiających różne formy turystyki. Towarzystwo bowiem to przede wszystkim jego członkowie – turyści i krajoznawcy, których pasja wędrowania i poznawania ojczystego kraju jest sensem i treścią jego istnienia. Właśnie opowieścią o nich, o ich pasjach i radościach jest ta wystawa. Pokazuje ona także, że choć przez te sześćdziesiąt lat wiele się w turystyce polskiej zmieniło – inne są warunki i możliwości, inne potrzeby, wreszcie inny sprzęt i baza, to niezmiennie jednak pozostały idee łączące naszych członków – chęć poznawania kraju i świata, radość z aktywności i bezpośredniego kontaktu z przyrodą, wreszcie potrzeba wspólnego działania.

Wystawa ma być nie tylko portretem polskich turystów-krajoznawców, lecz także złożonym im swoistym podziękowaniem za sześćdziesiąt lat wspólnych wędrówek, wspólnych działań i wspólnej radości.

Specjalne miejsce na wystawie poświęcono **Mieczysławowi Orłowiczowi** i związanym z nim pamiątkom. Przede wszystkim jako temu, który będąc członkiem Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego i Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, organizacji, z których powstało sześćdziesiąt lat temu PTTK stał się symbolem ich zjednoczenia i spajał w swojej osobie wszystkie nurty polskiej turystyki.

Wystawę uzupełniają plansze przedstawiające odznaki turystyki kwalifikowanej oraz historię Kongresów

Krajoznawstwa Polskiego i promujące je plakaty. Także w gablotach zaprezentowano odznaki oraz stare i nowe książeczki służące do ich weryfikacji. Przygotowali ją **Andrzej Danowski, Jolanta Śledzińska, Andrzej Wielocha** i **Paweł Wojtyczka**. Wystawie towarzyszyć będą tematyczne zajęcia edukacyjne poświęcone turystyce. Podczas zajęć dzieci poznają zarys historii Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, a także zapoznają się z zasadami bezpiecznego wędrowania, ekwipunkiem i odznakami turystycznymi. Lekcje prowadzone będą w formie różnych zadań, quizów, piosenek. Dzieci będą przygotowywały swoją wycieczkę, wyznaczały trasę na mapie, dobierały odpowiedni strój i wyposażenie. Stopień trudności zajęć dopasowany będzie do wieku uczestników.

Kulminacją obchodów jubileuszu 60-lecia PTTK było uroczyste spotkanie w Centrum Olimpijskim w Warszawie 18 grudnia 2010 r., na które przybyło liczne grono zaproszonych gości i działaczy Towarzystwa z całego kraju. Honorowy patronat nad uroczystością objął prezydent Rzeczypospolitej Polskiej **Bronisław Komorowski**. Ważnym elementem jubileuszowego spotkania było wręczenie odznaczeń i wyróżnień za wybitne zasługi w działalności na rzecz rozwoju turystyki licznej grupie działaczy Towarzystwa. Odznaczenia otrzymały także szczególnie zasłużone oddziały PTTK.

Centralną część spotkania wypełniła sesja zatytułowana „PTTK – między historią a przyszłością”, w której referaty wygłosili: **Eugeniusz Skrzypek** – członek pierwszego Zarządu Głównego PTTK, **Aleksandra Staszak** – przedstawicielka najmłodszego pokolenia członków PTTK, **Edward Wieczorek** – przewodniczący Komisji Historii i Tradycji ZG PTTK, **Andrzej Gordon** sekretarz generalny ZG PTTK, prof. **Janusz Zdebski** były prezes ZG PTTK oraz **Lech Drożdżyński** prezes ZG PTTK. Na zakończenie spotkania z krótkim recytałem piosenki turystycznej wystąpiła „Drużyna Wawrzyna” z Łodzi.

■ Andrzej Wielocha

Turniej Orlika

o Puchar Premiera Donalda Tuska

Od 10 września do 23 października 2010 r. na 912 boiskach wybudowanych w ramach programu „Moje boisko – Orlik 2012” został rozegrany Turniej Orlika o Puchar Premiera Donalda Tuska.

Była to największa w Polsce impreza piłkarska skierowana do dziewcząt i chłopców w dwóch kategoriach wiekowych: 10-11 lat i 12-13 lat. W rozgrywkach

zorganizowanych przez Szkolny Związek Sportowy na zlecenie Ministerstwa Sportu i Turystyki mogły startować drużyny szkolne, drużyny Ucz-

niowskich Klubów Sportowych jak również „dzikie drużyny”.

W turnieju wzięło udział blisko 100 000 zawodniczek i zawodników z 9983 drużyn, rozegrano blisko 3000 turniejów eliminacyjnych począwszy od eliminacji gminnych aż po finały wojewódzkie.

20-23 października 2010 r. w Warszawie najlepsze 64 drużyny z całego

Mecze finałowe o puchar Premiera w każdej kategorii, zostały rozegrane 23 października 2010 roku w hali Tor-

waru. Rywalizację najlepszych drużyn dziewcząt i chłopców oklaskiwał premier **Donald Tusk**, a zespoły dopin-

kraju, po 16 w każdej kategorii, wzięły udział w ogólnopolskim finale Turnieju Orlika o Puchar Premiera Donalda Tuska.

Przez pierwsze dwa dni zespoły rywalizowały w meczach grupowych a następnie w fazie pucharowej, która wyłoniła 8 najlepszych zespołów, uczestników meczów finałowych (po 2 zespoły w każdej kategorii).

gowało ponad 3000 kibiców z całego kraju.

Nagrody dla uczestników turnieju fundowali partnerzy - PZU i PKN Orlen. PZU ufundowało 110 000 pamiątkowych koszulek dla wszystkich uczestników turnieju oraz blisko 2000 piłek dla najlepszych zespołów w finałach wojewódzkich. Profesjonalne stroje piłkarskie dla wszystkich drużyn startujących w finałach wojewódzkich oraz nagrody rzeczowe za zajęcie I, II

i III miejsca w finale ogólnopolskim ufundował PKN Orlen.

■ **Dariusz Abramuk**

VII Sejmik Szkolnej Kultury Fizycznej

23–24 listopada 2010 r. odbył się w Warszawie VII Sejmik Szkolnej Kultury Fizycznej z udziałem ponad 120 nauczycieli, dyrektorów szkół, metodyków, funkcjonariuszy administracji szkolnej, działaczy Szkolnego Związku Sportowego i przedstawicieli wielu zainteresowanych instytucji i organizacji.

Inicjatywa zwołania kolejnego Sejmiku, dodajmy po 6 letniej przerwie, powstała z inspiracji Sejmowej Komisji Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki, Ministerstwa Sportu i Turystyki oraz Szkolnego Związku Sportowego, który Sejmik zorganizował.

Sejmik otworzył sekretarz stanu w MSiT **Ryszard Stachurski** w towarzystwie **Emilii Wojdyły** wicedyrektora Departamentu z MEN i prezesa Szkolnego Związku Sportowego, posła **Wojciecha Ziemiaka**. Referaty wygłosili: **prof. Jerzy Pośpiech** (Współczesne tendencje w europejskim wychowaniu fizycznym i sporcie szkolnym), **prof. Tomasz Frołowicz** (Reforma wychowania fizycznego - szanse i zagrożenia), **prof. Rajmund Tomik** (Sport w polskiej szkole - struktury, finansowanie, regulacje prawne), **prof. Barbara Woynarowska** (Edukacja zdrowotna w wychowaniu fizycznym), **dr Krzysztof Zuchora** (Edukacja olimpijska), **dr Grzegorz Buczyński** (Wyniki kontroli wychowania fizycznego przeprowadzonej przez Najwyższą Izbę Kontroli w latach 2009-2010).

Następnie Sejmik pracował w trzech merytorycznych zespołach.

- Zespół I pod kierunkiem Jerzego Pośpiecha i Tomasza Frołowicza zajmował się sprawami szkolnego wychowania fizycznego.
- Zespół II pod kierownictwem Rajmunda Tomika i Adama Szymczaka debatował o sprawach sportu szkolnego, koncentrując uwagę na rozwiązaniach realnego wsparcia SZS.
- Zespół III pod kierownictwem Barbary Woynarowskiej i Zbigniewa Cendrowskiego szukał rozwiązań

dla nadania dynamiki szkolnej edukacji zdrowotnej.

Znaczący był udział w debacie sejmikowej czytelników i autorów Lidera, którzy nadesłali via Internet wiele interesujących ocen, wniosków i propozycji. Różne materiały związane z Sejmiem były systematycznie ogłaszane na stronie www.lider.szs.pl (są tam zresztą wciąż dostępne).

Organizując VII Sejmik zakładaliśmy, że w gronie przedstawicieli środowisk zajmujących się promocją zdrowia, wychowaniem fizycznym i sportem szkolnym uświadomimy sobie, jakie jest nasze rozumienie wagi problemów, którymi się zajmujemy i jaka jest nasza determinacja, aby o sprawy te zabiegać skutecznie podczas Sejmiku, a w szczególności po jego zakończeniu podczas wdrażania przyjętych postanowień. Zakładaliśmy potrzebę swojej legitymizacji i upodmiotowienia Sejmiku jako zbiorowości upoważnionej do debatowania i podejmowania ważnych decyzji programowych.

Przewidywaliśmy, że uda nam się wspólnie, korzystając ze statusu w jaki Sejmik został wyposażony przez powołujących go do życia, wyłonić i sformułować pakiet ważnych problemów do rozwiązywania w płaszczyźnie krótko - i długofalowej, a następnie trafnie i z dostateczną determinacją zaadresować te problemy, które wyłoniłyśmy i opiszemy, do tych wszystkich, którzy mogą i powinni się nimi zająć. Przygotowując Sejmik, przywiązywaliśmy wielką wagę do zorganizowania procesu wdrożeniowego z udziałem przedstawicieli Sejmiku.

Wymaga to utworzenia zespołu posejmikowego, który powinien spełniać funkcje eksperckie i konsultacyjne przy opracowywaniu planów wdrożeniowych.

Od zakończenia obrad VI Sejmiku Szkolnej Kultury Fizycznej w 2004 r. dokonały się w sferze zdrowia, edukacji i kultury fizycznej liczne pozytywne

i istotne zmiany. W szkołach rozpoczęło się wdrażanie nowej podstawy programowej, w tym jego ważnej części - edukacji zdrowotnej. Buduje się wiele nowych obiektów służących krzewieniu kultury fizycznej, w tym słynne Orliki, a w oświacie, w ramach programu Radosna Szkoła, powstaje infrastruktura mająca służyć aktywizacji fizycznej najmłodszych. Sport szkolny, którego głównym animatorem i organizatorem jest Szkolny Związek Sportowy, dzięki wsparciu MSiT, poszerzył swoje pole działania i zyskał wiele nowych impulsów. Przygotowania do Euro 2012 sprzyjają wzrostowi zainteresowań społeczeństwa sportem jako ważnym środkiem aktywizacji ruchowej. W roku 2010 Sejm uchwalił nową Ustawę o Sporcie. Wyraźnie wzrosło, wyrażające się licznymi inicjatywami parlamentarnymi, zainteresowanie posłów i senatorów sprawami zdrowia, kultury fizycznej i zdrowego stylu życia.

Jednocześnie liczne raporty i badania informują nas o narastających zagrożeniach w sferze zdrowia i sprawności fizycznej, która coraz częściej i słusznie wskazywana jest jako ważny - może najważniejszy - komponent i podstawa zdrowia. W realizacji programów szkolnej edukacji zdrowotnej, wychowania fizycznego i sportu szkolnego mamy do czynienia z licznymi niedostatkami. Ostatni Raport Najwyższej Izby Kontroli w tej sprawie wskazał na znaczne niedomagania realizacyjne. Szkolny Związek Sportowy, dążący do zwiększenia liczby sportującej młodzieży, stanął przed barierą wynikającą z niedostatku fachowych kadr - organizatorów sportu.

W takiej sytuacji VII Sejmik miał wielką i niepowtarzalną szansę odnieść się do tych zmian, dokonać wstępnej oceny ich realnego wpływu na kondycję polskiej kultury fizycznej ze szczególną koncentracją - co oczywiste - na problemach szkoły, szkolnego wychowania fizycznego, edu-

kacji zdrowotnej i sportu szkolnego. Odnieść się, ale też zaproponować zwiększenie dynamiki w rozwiązywaniu spraw dość dobrze rozpoznanych.

Czy Sejmik spełnił te oczekiwania?

Każdy uczestnik Sejmiku może w tej sprawie mieć własne odczucia i ocenę, ale przebieg Sejmiku i zapisane w podsumowaniu wnioski i propozycje pozwalają na sformułowanie wstępnie wysokiej oceny dokonań tego zgromadzenia – budzi to uzasadnione nadzieje na postęp, wszelako pod warunkiem, że potrafimy wszyscy wspólnie: administracja wszystkich szczebli, samorządy oraz główni autorzy przemian - nauczyciele i dyrektorzy szkół, działacze sportu szkolnego, liderzy edukacji zdrowotnej - stworzyć sprawnie funkcjonujący system wdrażania postanowień Sejmiku, który grupując przedstawicieli wszystkich znaczących szkolnych środowisk edukacji, zdrowia i sportu dokonał, działając na pograniczu teorii i praktyki, trafnego zestawienia i uogólnienia funkcjonujących w obiegu opinii i ocen, wobec których narastał stan niemocy realizacyjnej, powodujący brak realnego wpływu całego systemu edukacji i wychowania na stan zdrowia i sprawność fizyczną dzieci i młodzieży.

Sejmik zbierając, sumując i eksponując te opinie stał się ważnym ogniwem ewaluacji istniejących co prawda, ale mało energicznie wdrażanych programów, przypomniał prawdę boleśnie oczywistą, że tylko to, co zrobione, zmienia rzeczywistość. We wszystkich wypowiedziach uczestników Sejmiku wyrażana była potrzeba koncentracji na zapewnieniu możliwości sprawnej realizacji tego wszystkiego, co wspólnie uznajemy za słuszne i potrzebne. Obecność na Sejmiku licznej grupy posłów i senatorów, którzy byli nie tylko obserwatorami debaty, ale jej aktywnymi uczestnikami, daje nadzieję, że postanowienia Sejmiku nie pójdą w zapomnienie. Parlamentarzyści nie tylko słuchali gorącej debaty, ale także na bieżąco odnosili się do zgłaszanych wniosków i postulatów, obiecując pomoc w rozwiązywaniu różnych ważnych problemów.

Reasumując, mogliśmy wszyscy – uczestnicy Sejmiku, reprezentujący wszystkie środowiska zainteresowane sprawami kultury fizycznej - zorientować się, że znajomość problemów, dla omówienia których Sejmik zwołał, jest dostatecznie duża, aby debata mogła skoncentrować się nad sformułowaniem propozycji rozwiązań i działań. To bardzo wyraźny trend – wszyscy chcą, aby przejść bardzo szybko i dynamicznie od opisywania zjawisk, analizowania niedostatków do formułowania programów i wytyczania konkretnych dróg działania. To pierwsze i ważne zadanie dla porządkujących i adresatów sejmikowych ustaleń: co, kto, jak i kiedy zrobi to, co niezbędne.

Główne ustalenia sejmikowe

Omawiając sprawy wychowania fizycznego, w szczególności postęp w realizacji nowej podstawy programowej, podkreślano, że najważniejsze zadania w tej kwestii są jeszcze przed nami. Potrzebne jest wzmocnienie motywacji nauczycieli wf do wzbogacania warsztatu pracy, atrakcyjności zajęć wf, pełniejsze wykorzystanie przez nich trudnej, ale dającej wielkie możliwości zasady prowadzenia zajęć do wyboru. Nade wszystko zaś ważne będzie wykorzystanie autorskich możliwości samych nauczycieli i dyrektorów szkół do unowocześniania programów wychowania fizycznego. Oczekuje się, że większe ich kompetencje i uprawnienia zaowocują lepszymi i skuteczniejszymi działaniami.

Co do sportu szkolnego i jego problemów przypomniano, znane i od lat podnoszone sprawy, w tym niezbędność znacznego poszerzenia udziału dzieci i młodzieży w sporcie – atrakcyjnej części szkolnego wychowania fizycznego. Wymaga to przede wszystkim wzmocnienia potencjału organizacyjnego Szkolnego Związku Sportowego. Sprawa ta jest, jak wiemy, przedmiotem dezyderatu poselskiego skierowanego do MEN.

Żywa debata w zespole edukacji zdrowotnej koncentrowała się na próbie odpowiedzi na pytanie: co należy zrobić, aby wzmocnić wiedzę i motywację bezpośrednich realizatorów

edukacji zdrowotnej. Uznaje się, że nauczyciele wf są najlepiej przygotowaną grupą zawodową w szkole do prowadzenia zajęć edukacji zdrowotnej, ale stwierdzono też, że konieczne jest, dla skuteczności tej edukacji, udzielenie prowadzącym maksymalnej pomocy merytorycznej i metodycznej, m.in. przez uruchomienie powszechnego systemu kształcenia nauczycieli już pracujących, oraz znaczące rozbudowanie programu studiów w szkołach wyższych w zakresie edukacji zdrowotnej, z wprowadzeniem specjalizacji z tym zakresie włącznie.

Przed organizatorami VII Sejmiku i jego sponsorami stoi teraz bardzo poważne zadanie opracowania pakietu operacyjnego, w którym nastąpić powinno dokładne przeanalizowanie zgłoszonych wniosków i propozycji, wymienionych szczególnie w podsumowaniach prac zespołów, ale też odnotowanych przez moderatorów podczas debaty sejmikowej i zgłoszonych via Internet.

Praca ta wymaga roboczych konsultacji i uzgodnień ze wszystkimi zainteresowanymi, w tym z uczestnikami sejmiku. Umożliwia to technika internetowa, którą częściej i lepiej należy wykorzystywać dla powszechnych konsultacji społecznych.

Zakładamy, że w wyniku tych prac powstanie operacyjny program realizacji i ewaluacji postanowień Sejmiku konkretyzujący zadania, ustalający adresatów i wykonawców, ramowe terminy i metody realizacji oraz techniki ewaluacji.

Przewiduje się, że możliwie szybko, w początkach 2011 r., wydrukowane zostaną i rozpowszechnione w sporym nakładzie materiały Sejmiku wraz z ww. planem operacyjnym, aby wszyscy zainteresowani mogli z nich skorzystać.

Obszerne szczegółowe materiały Sejmiku będą też publikowane na stronach www.szs.pl oraz www.lider.szs.pl. Przewiduje się także, że na kanwie obrad sejmikowych powstaną liczne opracowania, komentarze i projekty, które także będziemy bez zwłoki prezentować.

■ Zbigniew Cendrowski
najstarszy uczestnik Sejmiku

Ogólnopolskie Igrzyska Młodzieży Salezjańskiej w Futsalu

Ogólnopolskie Igrzyska Młodzieży Salezjańskiej w Futsalu.

Stowarzyszenie Lokalne Salezjańskiej Organizacji Sportowej w Pieszcach zorganizowało 5-7 lutego 2010 r. XIV Ogólnopolskie Igrzyska Młodzieży Salezjańskiej w Futsalu. W igrzyskach wzięło udział ponad 300 sportowców z całej Polski. Patronatem honorowym objęli igrzyska: biskup świdnicki **Ignacy Dec**, minister Sportu i Turystyki **Adam Giersz**, inspektorka Zgromadzenia Salezjańskiego Siostr **Halina Lewandowska**, burmistrz Pieszc **Mirosław Obal**, burmistrz Dzierżoniowa **Marek Piór**un i prezes PKOl **Piotr Nurowski**.

Szczególną chwilą, która pozostała w pamięci, była Msza św. pod przewodnictwem ordynariusza diecezji świdnickiej biskupa Ignacego Deca z jego przesłaniem,

aby brać przykład z „apostoła sportu”, św. Pawła, i zmierzać nie tylko do przemijającej, ale nade wszystko nieprzemijającej nagrody.

Wyniki

Kategoria A (1993 i młodsi): 1. SL SALOS Bydgoszcz, 2. SCS Amico Lubin, 3. SL SALOS Dzierżoniów, 4. SL SALOS Świętochłowice, 5. SL SALOS Suwałki, 6. SL SALOS Pogrzebień

Kategoria B (1995 i młodsi): 1. SL SALOS Szczecin, 2. SL SALOS Słupsk, 3. SL SALOS Częstochowa, 4. SL SALOS Suwałki, 5. SL SALOS Świętochłowice, 6. SL SALOS Polczyn Zdrój, 7. SL SALOS Pieszyce

Kategoria C (1997 i młodsi): 1. SL SALOS Słupsk, 2. SL SALOS Sosnowiec, 3. SL SALOS Suwałki, 4. SL SALOS Dobieszczyzna, 5. SL SALOS Częstochowa, 6. SL SALOS Polczyn Zdrój
Najlepszym bramkarzem igrzysk został **Mateusz Lewandowski**, a królem strzelców **Adrian Tomaszewski** (obaj SL SALOS w Bydgoszczy).

Ogólnopolskie Igrzyska Młodzieży Salezjańskiej

10-12 września 2010 r. w Płocku odbyły się XVIII Ogólnopolskie Igrzyska Młodzieży Salezjańskiej. Wzięło w nich udział około 1000 młodych sportowców salezjańskich (dziewcząt i chłopców) reprezentujących ponad 30 stowarzyszeń lokalnych SALOS, których reprezentanci zakwalifikowali się do płockiego finału w wyniku całorocznych eliminacji.

Uroczystości otwarcia Igrzysk w Płocku
Fot. Tomasz Niesłuchowski

Ceremonia otwarcia igrzysk miała miejsce w amfiteatrze płockim nad Wisłą z pełnym ceremoniałem olimpijskim. Uroczystość otwarcia prowadził komentator sportowy red. **Przemysław Babiarz**, a wzięli w niej udział między innymi: ordynariusz płocki bp **Piotr Libera**, prezydent Płocka **Mirosław Milewski**, krajowy duszpasterz sportowców ks. **Edward Pleń**, przedstawiciele Ministerstwa Sportu i Turystyki, Polskiego Komitetu Olimpijskiego, zgromadzeń salezjańskich księży i siostr z ks.

K. Jakubowski i ks. **D. Bartocha** na czele. Licznie uczestniczyli także księża salezjanie ze „Stanisławówki” z dyrektorem i proboszczem ks. **Walerianem Jastrzębic-Święcickim**. Gwiazdą igrzysk był reprezentant Polski w piłce siatkowej, wychowanek SL SALOS Ostróda, **Patryk Czarnowski**.

Nowością igrzysk były patronaty wybitnych sportowców nad poszczególnymi dyscyplinami sportu. I tak koszykówkę objęli patronatem **Agnieszka Bibrzycka** i **Marcin Gortat**, piłkę siatkową **Dorota Świeniewicz**, **Bartosz Kurek** i **Patryk Czarnowski**, tenis stołowy **Natalia Partyka** i **Lucjan Błaszczak**, a piłkę nożną **Tomasz Zahorski**.

11 września (sobota) na „Stanisławówce” odbyła się uroczysta Msza św. dla uczestników Igrzysk, której przewodniczył biskup płocki Roman Marcinkowski, obchodzący jubileusz 25-lecia sakry biskupiej.

Uczestnicy (dziewczęta i chłopcy) rywalizowali w dwóch kategoriach wiekowych: kat. A – 1993 i młodsi, kat. B – 1995 i młodsi, w następujących dyscyplinach: koszykówka, piłka nożna, piłka siatkowa i tenis stołowy. Oto wyniki rywalizacji sportowej:

Piłka siatkowa dziewcząt

Kat. A: 1. SL SALOS Kraków, 2. SL SALOS Czaplinek, 3. SL SALOS Suwałki

Kat. B: 1. SL SALOS Lublin, 2. SL SALOS Łódź Wodna, 3. SL SALOS Nowa Ruda

Piłka siatkowa chłopców

Kat. A: 1. SL SALOS Ostróda, 2. SL SALOS Ostrów Wlkp., 3. SL SALOS Kielce

Kat. B: 1. SL SALOS Kielce, 2. SL SALOS Płock, 3. SL SALOS Ostróda

Koszykówka dziewcząt

Kat. A: 1. SL SALOS Częstochowa, 2. SL SALOS Czaplinek, 3. SL SALOS Ostrów Wlkp.

Kat. B: 1. SL SALOS Słupsk, 2. SL SALOS Czaplinek, 3. SL SALOS Dobieszczyzna

Uczestnicy Igrzysk w Płocku

Koszykówka chłopców

Kat. A: 1. SL SALOS Ostrów Wlkp., 2. SL SALOS Płock, 3. SL SALOS Łódź Kopcińskiego

Kat. B: 1. SL SALOS Nowa Ruda, 2. SL SALOS Suwałki, 3. SL SALOS Środa Śląska

Piłka nożna chłopców

Kat. A: 1. SL SALOS Płock, 2. SL SALOS Rumia, 3. SL SALOS Częstochowa

Kat. B: 1. SL SALOS Słupsk, 2. SL SALOS Szczecin, 3. SL SALOS Przemyśl

Tenis stołowy

Gra pojedyncza dziewcząt

Kat. A: 1. Magdalena Ogrodniczak (SL SA-

LOS Płock), 2. Ewelina Karczewska (SL SALOS Suwałki), 3. Ewelina Bobrowska (SL SALOS Suwałki)

Kat. B: 1. Marta Banaszek (SL SALOS Płock), 2. Angelika Tomaszewska (SL SALOS Suwałki), 3. Kinga Prusińska (SL SALOS Płock)

Gra pojedyncza chłopców

Kat. A: 1. Marcin Duszyński (SL SALOS Płock), 2. Marek Zięba (SL SALOS Lublin), 3. Piotr Partyka (SL SALOS Przemyśl)

Kat. B: 1. Radosław Lipiński (SL SALOS

Płock), 2. Krystian Czeakański (SL SALOS Przemyśl), 3. Dawid Kaleta (SL SALOS Przemyśl)

Gra podwójna dziewcząt

Kat. A: 1. Ewelina Bobrowska, Ewelina Karczewska (SL SALOS Suwałki), 2. Magdalenka Ogródniczak, Marta Banaszek (SL SALOS Płock), 3. Patrycja Kownacka, Patrycja Czajkowska (SL SALOS Sępólno)

Kat. B: 1. Małgorzata Kosecka, Dominika Kapiszka (SL SALOS Chojnice), 2. Kinga Prusińska, Monika Kowalska (SL SALOS Płock),

3. Marcela Pieróg, Patrycja Hajnisz (SL SALOS Dzierżoniów)

Gra podwójna chłopców

Kat. A: 1. Marcin Duszyński, Tomasz Spiek (SL SALOS Płock), 2. Marek Zięba, Patryk Radomski (SL SALOS Lublin), 3. Piotr Partyka, Maciej Wasyleczko (SL SALOS Przemyśl)

Kat. B: 1. Adam Okoński, Radosław Lipiński (SL SALOS Płock), 2. Krystian Czeakański, Paweł Głuszka (SL SALOS Przemyśl), 3. Dawid Kaleta, Michał Korlatowicz (SL SALOS Przemyśl)

Ogólnopolskie sympozjum naukowe nt. **Kultura fizyczna a globalizacja**

23 października 2010 r. w Domu Rekolekcyjno-Formacyjnym na Bielanach w Warszawie odbyło się ogólnopolskie sympozjum naukowe nt. Kultura fizyczna a globalizacja. Organizatorami sympozjum były: Ministerstwo Sportu i Turystyki, Urząd Miasta Stołecznego Warszawy, Narodowe Centrum Kultury, Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie, Salezjańska Organizacja Sportowa Rzeczypospolitej Polskiej, a także Kreisel – Technika Budowlana sp. z o.o. oraz Zakłady Przetwórstwa Mięsnego Łukosz.

Omawiane sympozjum jest elementem pewnego intelektualnego przedsięwzięcia, które zapoczątkowane zostało 19 lat temu i w sposób niezwykle systematyczny oraz programowy realizowane jest każdego roku. **Prof. Wojciech Lipiński** uznał omawianą inicjatywę sympozjalną za jedyną, niepowtarzalną i niezwykle doniosłą, niemającą konkurencji w skali kraju, Europy, a nawet świata.

W sesji pierwszej zatytułowanej „Kultura fizyczna w perspektywie filozofii i teologii” uczestnicy wysłuchali referatów najwybitniejszych przedstawicieli filozofii i filozoficznie zorientowanego myślenia. Najpierw **prof. Józef Lipiec**, w referacie zatytułowanym „Globalizacja i sport” dokonał niezwykle błyskotliwej analizy pojęcia globalizacji, jednocześnie wskazując na wiążące się z nią zróżnicowane emocje i oceny. **Ks. prof. Stanisław Kowalczyk**, w wystąpieniu zatytułowanym „Kondycja sportu w kontekście procesu globalizacji” przedstawił wieloaspektową analizę relacji między globalizacją a kulturą fizyczną, które występują na płaszczyźnie ekonomicznej, komunikacyjnej, informacyjno-medialnej, politycznej i cywilizacyjnej. **Doc. Krzysztof Zuchora**, w referacie zatytułowanym „Stadion jest zrobiony na miarę człowieka” dokonał retrospektywnej refleksji na temat uniwersalnych wartości sportu.

W sesji drugiej zatytułowanej „Pedagogiczne i społeczne aspekty kultury fizycznej” uczestnicy wysłuchali niezwykle interesujących i jakże ważnych poznawczo oraz dydaktycznie wystąpień reprezentantów nauk społecznych. **Prof. Andrzej Pawluczki** w wystąpieniu zatytułowanym „Pseudo-Sportivus w ocenie biopedagoga” podjął kwestię niepokojących zjawisk i procesów występujących na gruncie sportu. **Dr Tomasz Sahaj** w referacie zatytułowanym „Chuligańskie zachowania dziewcząt w kontekście pseudokibicowania futbolowego” przedstawił zjawisko patologizacji zachowań kibiców piłki nożnej. **Dr Anna Świątek** w wystąpieniu zatytułowanym „Aktualność propozycji wychowawczej św. Jana Bosko w kontekście aktywności sportowej dzieci i młodzieży” przedstawiła założenia systemu wychowawczego księdza Bosko w kontekście jego aktualności w społeczeństwie nowoczesnym.

W sesji trzeciej zatytułowanej „Kultura fizyczna z pozycji socjologii i prawa” uwaga uczestników została skierowana na kwestie społeczne i kulturowe procesu globalizacji sportu. **Prof. Wojciech Lipiński** w referacie zatytułowanym „Rola sportów i gier tradycyjnych w epoce globalizacji” podjął krytykę zjawiska globalizacji w kontekście sportu. **Prof. Andrzej Wach** w referacie zatytułowanym „Dążenie do przyjęcia powszechnego prawa antydopingowego w dobie globalizacji” dowodził, że zjawisko globalizacji na gruncie sportu powinno w pierwszej kolejności dotyczyć unifikacji norm antydopingowych. **Red. Tadeusz Olszański** w referacie zatytułowanym „Sport a globalizacja – instrument doskonały” postawił śmiałą tezę, że nowoczesny sport wyprzedził ideę globalizacji co najmniej o pół wieku.

W ostatniej części odbyła się dyskusja zogniskowana wokół kwestii podniesionych przez referentów, ale także zagadnień nowych, które zostały pominięte lub nie dość rozwinięte w wystąpieniach.

Podsumowania dokonał **prof. Zbigniew Krawczyk**, który z wielkim zapałem i erudycją podsumował merytoryczną stronę sympozjum. Zwrócił uwagę na wyjątkowo dojrzałe analizy prelegentów, które siłą rzeczy prowadzone były na różnym szczeblu teoretycznej ogólności, budowane na często odmiennych założeniach metodologicznych i wynikały z nich różne wizje relacji występujących między globalizacją a kulturą fizyczną. Stwierdził także, że taka niedookreślona jest specyfika podejmowanego zagadnienia wyrażana poprzez różne opisy zjawiska, ale także różne zabarwienia na płaszczyźnie antropologicznej, aksjologicznej, etycznej itp.

Na zakończenie **prof. Zbigniew Dziubiński** podziękował wszystkim uczestnikom sympozjum, jednocześnie zwracając uwagę na dwa przeciwstawne procesy zachodzące w społeczeństwach nowoczesnych. Nie tylko dynamicznie rozwija się proces globalizacji, ale równocześnie występuje przeżywający renesans lokalizm. Zatem mamy do czynienia z procesem glocalizacji, który jest obecny we współczesnej kulturze fizycznej społeczeństw nowoczesnych, ale także przednowoczesnych. Zaprosił wszystkich do udziału w przyszłorocznym sympozjum, które będzie poświęcone zagadnieniu „Kultura fizyczna a kultura masowa”.

**Salezjańska Organizacja Sportowa
Rzeczypospolitej Polskiej**
03-775 Warszawa
ul. Kawęczynska 53, www.salosrp.pl
tel./faks 22 670 06 55, tel. 22 518 61 26
Organizacja pożytku publicznego

**Uczestnicy sympozjum
Fot. ks. Edward Pleń**

Podsumowanie roku 2010 w Ludowych Zespołach Sportowych

Skończył się rok 2010. Nadszedł czas robienia bilansu. Podsumowania swoich dokonań, sukcesów i porażek. I zastanowienia się nad tym, co można zrobić w następnym roku lepiej, sporządź listę zmian i pomyśl nad nowymi projektami. Jaki więc był ten rok dla Ludowych Zespołów Sportowych?

Podsumowania dokonano 4-5 grudnia 2010 r. w Warszawie podczas konferencji szkoleniowej dla organizatorów, trenerów, działaczy pracujących w klubach Zrzeszenia LZS, działaczy samorządowych różnych szczebli wspierających sport w środowisku wiejskim. Tym razem tematyka szkolenia była różnorodna.

Pierwszym wykładowcą był **Mariusz Radziewski**, zastępca dyrektora Departamentu Prawno-Kontrolnego w Ministerstwie Sportu i Turystyki, który przedstawił zgromadzonym najważniejsze problemy skodyfikowane w Ustawie o sporcie i w Ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Następnie dr **Katarzyna Rutkowska** z AWF Biała Podlaska wystąpiła z prelekcją pod tytułem „Wychowanie do sportu i poprzez sport, czyli jak animować przyszłych mistrzów”. Kolejny wykład dotyczył wolontariatu i zaprezentowała go mgr **Aleksandra Gołdys** z Uniwersytetu Warszawskiego – temat „Wolontariat sportowy – standardy zarządzania wolontariatem organizacji”. Ostatnią prelegentką była **Maria Rogaczew-**

ska z Uniwersytetu Warszawskiego, która mówiła o społecznej roli sportu, a w szczególności o kapitale sportowym w środowisku lokalnym.

Po długiej i miejscami gorącej dyskusji przyszła pora na podsumowanie upływającego roku, w którym Krajowe Zrzeszenie LZS zrealizowało 14 zadań powierzonych mu przez Ministerstwo Sportu i Turystyki oraz Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Zadania te realizowano wspólnie z jednostkami wojewódzkimi i klubami LZS.

W 2010 roku Zrzeszenie zorganizowało 20 mistrzostw LZS w 8 dyscyplinach sportowych, w których udział wzięło 3671 tysięcy zawodników, przeprowadziło 22 zgrupowania w 7 dyscyplinach sportu dla 817 zawodników, w 177 WLKS szkolono około 6700 sportowców w 34 dyscyplinach. Zorganizowano „Sportowe wakacje”, były też imprezy integracyjne, turystyczne, szkolenia dla organizatorów sportu, 106 imprez zorganizowano w ramach konkursu „Na najciekawszą inicjatywę z zakresu upowszechniania sportu dzieci i młodzieży w środowisku wiejskim” – uczestniczyło w nich ponad 70

tysięcy osób. Po raz „enty” zorganizowano imprezy masowe powszechnie znane w środowisku – Igrzyska LZS, Turniej „Piłkarska Kadra Czeaka” Chłopców i Dziewcząt, Turniej „Złota Wieża” oraz cykl Masowych Biegów Przełajowych dla ponad 5 tys. uczestników. W ramach zadania „Sport Dla Wszystkich” zorganizowano ponad 530 imprez regionalnych i wojewódzkich, w których uczestniczyło ponad 190 tysięcy osób.

Za taką pracę trzeba było godnie podziękować wszystkim, a wyróżnić najlepszych. Pięknymi pucharami nagrodzono więc najlepsze we współzawodnictwie województwa, kluby, rady gminne i powiatowe oraz ogniwa LZS LKS i UKS, rywalizujące o „Sportowy znak jakości Omega”. We współzawodnictwie mogą uczestniczyć wszystkie rady gminne, miejsko-gminne, powiatowe i ogniwa Zrzeszenia LZS, które zgłoszą swój udział do Wojewódzkich Komisji Współzawodnictwa. Przy ocenie bierze się pod uwagę m.in. następujące wskaźniki – liczba członków w stosunku do liczby mieszkańców, liczba sekcji sportowych i turystycznych, liczba drużyn uczestniczących w stałym systemie rozgrywek, ilość zorganizowanych imprez sportowych oraz liczba uczestników, ilość zorganizowanych imprez masowych – sportowych i turystycznych, tj. turnieje, festyny, spartakiady, imprezy integracyjne oraz liczba uczestników.

Konferencja szkoleniowa LZS i podsumowanie działalności w 2010 r., 4-5 grudnia 2010, Warszawa

Wręczenie nagród 10 najlepszym sportowcom LZS

W 2010 r. w poszczególnych województwach najlepsze okazały się:

dolnośląskie: Rada Powiatowa ZLZS w Zgorzelcu, Rada Gminna Z LZS w Chojnowie, LKS „Foto-Higiena” Gać kujawsko-pomorskie: Rada Powiatowa ZLZS w Grudziądzu, Rada Gminna Z LZS w Jeżowie, ULKS „Orły Temidy” Janowiec Wlkp.

lubelskie: Rada Powiatowa ZLZS w Kraśniku, Rada Gminna Z LZS w Zamościu, MLKS „Włodawianka” Włodawa

lubuskie: Rada Powiatowa ZLZS w Słubicach, Rada Miejsko-Gminna Z LZS w Żarach, UKS Nowiny Wielkie

łódzkie: Rada Powiatowa ZLZS w Bełchatowie, Rada Gminna Z LZS w Rozprzysku, LZS „Drukarz” Radomsko

małopolskie: Rada Powiatowa ZLZS w Myślenicach, Rada Gminna Z LZS w Oświęcimiu, LKS „Termalica Bruk-Bet” Nieciecza

mazowieckie: Rada Powiatowa ZLZS w Siedlcach, Rada Gminna Z LZS w Łysych, LKS „Lotos” Jabłonna

opolskie: Rada Gminna ZLZS w Dobrzemiu Wielkim, LKS „Victoria” Chróście

podkarpackie: Rada Powiatowa ZLZS w Brzozowie, Rada Gminna Z LZS we Frysztaku, LKS Hucina

podlaskie: Rada Powiatowa ZLZS w Suwałkach, Rada Miejsko-Gminna Z LZS w Grajewie, LZS Choroszcz

pomorskie: Rada Powiatowa ZLZS w Słupsku, Rada Gminna Stowarzyszenia LZS w Lini, Międzyszkolny Lekkoatletyczny Klub Sportowy Człuchów

śląskie: Rada Powiatowa ZLZS w Kłobucku, ULKS „Herkules” Truskolasy

świętokrzyskie: Rada Powiatowa ZLZS

w Staszowie, Rada Gminna Z LZS w Daleszycach, ULKS „Chrobry” Chroberz

warmińsko-mazurskie: Rada Powiatowa ZLZS w Elku, Rada Gminna Z LZS w Iławie, LUKS „Orlik” Nawiady

wielkopolskie: Rada Powiatowa ZLZS w Ostrowie Wielkopolskim, Rada Gminna Z LZS w Ostrzeszowie, LZS Sokołowo Budzyńskie

zachodniopomorskie: Rada Powiatowa ZLZS w Pyrzycach, Rada Gminna Z LZS w Białogardzie, LKS „Piast” Gryfino

Wojewódzkie Zrzeszenie LZS w Opolu nie prowadziło współzawodnictwa w kategorii rad powiatowych, a Śląskie Wojewódzkie Zrzeszenie LZS w Katowicach nie prowadziło współzawodnictwa w kategorii rad gminnych w 2010 r.

Udział Zrzeszenia LZS w systemie sportu młodzieżowego w 2010 r.

Poniżej przedstawiamy dane, które umożliwiają dokonanie rzetelnej samooceny dyscyplin i klubów, które pokazują miejsce LZS w hierarchii sportu dzieci i młodzieży. Stanowią one będą także podstawę planowania pracy organizacyjnej i szkoleniowej na 2011 r. Podane wyniki opracowano na podstawie jednolitego dla wszystkich dyscyplin sportu regulaminu ogólnopolskiego współzawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży. Jaki więc był to rok?

W 2010 r. z 5 tysięcy klubów należących do Zrzeszenia punktowało 646 klubów, które zdobyły 29 824,37 punktów. W porównaniu z rokiem 2009 wzrosła liczba sklasyfikowanych klu-

bów, jak i zdobytych przez nie punktów. W 2010 r. zawodnicy Zrzeszenia punktowali w 53 dyscyplinach sportu na 68 objętych systemem rywalizacji. Kluby Zrzeszenia zdobyły prawie 21% możliwych do zdobycia punktów. Nie mamy klubów, ani zawodników w takich dyscyplinach, jak: baseball, łyżwiarstwo figurowe, piłka wodna, skoki do wody czy pływanie synchroniczne.

Najwięcej możliwych do zdobycia punktów wywalczyły tradycyjnie zawodniczki w zapasach – 74%, kolejne miejsce zajmują zapasy w stylu wolnym mężczyzn – 69%, kolarstwo – 64%, podnoszenie ciężarów – 64%, zapasy w stylu klasycznym – 61%, łucznictwo – 60%, saneczkarstwo – 58%. Warto jeszcze zerknąć na inną klasyfikację. Na wszystkie 72 kluby punktujące we współzawodnictwie w zapasach kobiet – 49 to kluby LZS, w zapasach mężczyzn ten stosunek przedstawia się następująco – 88:52, w kolarstwie – 135:70, w podnoszeniu ciężarów 76:40, w zapasach styl klasyczny – 74:38, w łucznictwie 61:25, w saneczkarstwie – 12:7.

A jakie miejsce uzyskują dyscypliny najbardziej dziś masowe i popularne w Zrzeszeniu: lekkoatletyka, biegi przełajowe i piłka nożna? Biegi przełajowe sklasyfikowane są na 8. miejscu – punktowało 111 klubów (sklasyfikowano 242 kluby), a zdobyły one 54,16% punktów, w lekkiej atletyce (14. miejsce) punktowało 131 klubów (319 sklasyfikowanych) – zdobyły 35,91% punktów, w piłce nożnej mężczyzn punktowało tylko 30 klubów na 215 sklasyfikowanych i zdobyły one 6,27% punktów. Zdecydowanie lepiej jest w piłce nożnej kobiet – tu sklasyfikowano 20 klubów, w tym 9 z LZS – zdobyły one 34,68% punktów. Jako ciekawostkę podajmy, że w tym współzawodnictwie na wysokim 9. miejscu znalazło się... sumo – na 35 sklasyfikowanych klubów Zrzeszenie LZS reprezentowało 16 i zdobyły one 53,52% punktów.

Przejdźmy teraz do klasyfikacji województw. W klasyfikacji generalnej współzawodnictwa wygrało wo-

jewództwo mazowieckie przed wielkopolskim i śląskim. W klasyfikacji Zrzeszenia LZS zwyciężyło województwo lubelskie. W tym województwie sklasyfikowano 47 klubów, które łącznie zdobyły 3341,47 pkt., drugie miejsce przypadło woj. wielkopolskiemu – 69 klubów i 3138,27 pkt., trzecie zajęło woj. dolnośląskie – 66 klubów i 2660,91 pkt. Ponad dwa tysiące punktów uzyskały jeszcze woj. śląskie (4. miejsce), mazowieckie (5), kujawsko-pomorskie (6), podlaskie (7) i zachodniopomorskie (8).

W 2010 r. w klasyfikacji 200 najlepszych klubów w Polsce znalazło się 46 klubów LZS, zaś w pierwszej „setce” – 17 klubów. Najlepsze to: Podlasie Białystok (12. miejsce), Agros Zamość (16), WLKS Siedlce Iganie Nowe (19), ALKS Stal Grudziądz (20) i LKS Łuczniczka Żywiec (31). Nasze kluby w mistrzostwach Polski juniorów czy juniorów młodszych wygrywają w rywalizacji z największymi klubami w kraju, w tym także ze szkołami mistrzostwa sportowego, np. w lekkiej atletyce, w biegach przełajowych, w podnoszeniu ciężarów, zapasach kobiet czy tenisie stołowym.

Zawodnicy Zrzeszenia LZS zdobyli punkty dla 267 powiatów na 367 sklasyfikowanych oraz dla 470 gmin – sklasyfikowano 863 tych jednostek administracyjnych.

Udział poszczególnych kategorii wiekowych w dorobku Zrzeszenia LZS przedstawia się następująco: MMP – 22,1%, MPJ – 28,7%, MPJMł – 24,2%, MMM – 24,9%. To równomierne rozłożenie punktów świadczy o systema-

tycznej pracy szkoleniowej klubów ze wszystkimi kategoriami wiekowymi. Juniorzy i młodzicy zdobywają prawie co czwarty punkt. Z tego zestawienia można też wyczytać, że sekcje klubowe mają stały napływ młodzieży chcącej uprawiać sport. Ta systematyczna praca przekłada się na wyniki sportowe – duża liczba zawodników Zrzeszenia znalazła miejsce w kadrach narodowych, reprezentuje Polskę na imprezach najwyższej rangi – mistrzostwach świata, Europy we wszystkich kategoriach wiekowych. Nasi reprezentanci od wielu lat startują także w igrzyskach olimpijskich. Nie dziwi więc fakt, że „Odkryciem Roku 2010” w plebiscycie „Przeglądu Sportowego” został Adrian Zieliński (podnoszenie ciężarów) z elzetowskiego Tarpanu Mrocza.

Uzyskiwanie tak dobrych efektów jest możliwe dzięki oddanej pracy szkoleniowców, zaangażowaniu działaczy klubowych i samorządowych wszystkich szczebli oraz środkom finansowym skierowanym do środowiska wiejskiego i Zrzeszenia LZS z budżetu państwa na realizację przyjętego w 1997 r. i realizowanego do chwili obecnej programu. Porównując pierwsze lata realizacji „Programu rozwoju kultury fizycznej w środowisku wiejskim” postęp jest bardzo duży, a liczba zdobytych punktów została zwielokrotniona: 1998 r. – 13 593 pkt., 2010 r. – 29 824 pkt.

Mamy nadzieję, że rok 2011 nie będzie gorszy. A życzymy sobie, by był lepszy i dla Zrzeszenia i dla całego polskiego sportu.

Konkurs Ministra Sportu i Turystyki „Na najciekawszą inicjatywę z zakresu upowszechniania sportu dzieci i młodzieży w środowisku wiejskim”

20 listopada 2010 r. do siedziby Polskiego Komitetu Olimpijskiego w Warszawie przyjechali, by odebrać nagrody, laureaci konkursu Ministra Sportu i Turystyki „Na najciekawszą inicjatywę z zakresu upowszechniania sportu dzieci i młodzieży w środowisku wiejskim”. Konkurs realizowało Zrzeszenie LZS jako zadanie z zakresu promocji sportu dzieci i młodzieży w ramach programu „Sport Wszystkich Dzieci”.

Jego celem było m.in. wyłonienie najciekawszych inicjatyw z zakresu upowszechniania sportu wśród dzieci i młodzieży w środowisku wiejskim, promowanie działań sprzyjających lepszemu wykorzystaniu istniejącej gminnej bazy sportowej, przeciwdziałanie poprzez sport zjawiskom agresji i patologii wśród dzieci i młodzieży, poszerzenie zakresu i form współpracy władz samorządowych szczebla gminnego i organizacji pozarządowych na rzecz aktywizacji sportowej społeczności lokalnych.

W konkursie mogły uczestniczyć jednostki z osobowością prawną prowadzące statutową działalność w zakresie upowszechniania sportu wśród dzieci i młodzieży: kluby sportowe (np. UKS, ULKS, ULPKS, LKS), stowarzyszenia sportowe i związki stowarzyszeń sportowych szczebla gminnego. Mogli także uczestniczyć laureaci z podobnego konkursu z 2009 r., pod warunkiem że zgłoszą do konkursu nową inicjatywę. Zgłoszone do konkursu imprezy musiały zostać zrealizowane od 1 kwietnia do 30 września 2010 r.

W tym roku do konkursu zgłoszono 106 inicjatyw sportowych, rekreacyjnych i turystycznych. Do finału dotarło 32 organizatorów. W sumie zorganizowali oni ponad 100 imprez, w których udział wzięło ponad 70 tysięcy osób. Różnica w punktacji między pierwszym a piątym miejscem wyniosła tylko 9 punktów. Komisja miała na-

Adrian Zieliński – najlepszy sportowiec Zrzeszenia LZS w 2010 r.

prawdę „trudny orzech do zgryzienia”. Bo też jak porównać jedną imprezę organizowaną przez mały klub z cyklem imprez sportowych organizowanych przez duże gminne zrzeszenie? Co wyżej cenić, ilość uczestników czy niestereotypowy pomysł, preferować imprezy dla kilkudziesięciu osób czy te liczące kilkaset uczestników?

Jakie imprezy organizowali finaliści? Pikniki rodzinne, festyny, turnieje piłkarskie, siatkarskie, tenisa stołowego, koszykówki ulicznej, piłki siatkowej plażowej, biegi przełajowe, zawody dla osób niepełnosprawnych, rajdy rowerowe i piesze, turnieje wsi i gmin. Zawodnicy biegali, skakali, chodzili w płetwach, rzucali wałkiem, podnosili ciężarki, piłowali drewno, czołgali się w foliowych tunelach, skakali na piłce, strzelali z wiatrówki i łuku, jeździli konno.

Jedne imprezy były kameralne, jeśli tak można określić zawody czy festyny na 150 osób, największe zgromadziły kilka tysięcy osób. Były też cykle imprez i te łącznie gromadziły nawet 10 tysięcy uczestników i kibiców.

Bogactwo form było niesamowite, a inwencja organizatorów przeogromna. Konkurs wyzwolił w działaczach zrzeszonych w różnych ogniwach Ludowych Zespołów Sportowych sporą energię. W organizację każdej niemal imprezy włączyły się samorządy lokalne, bez ich pomocy wiele cennych sportowych inicjatyw nie ujrzałoby światła dziennego. Organizatorów należy pochwalić także za to, że przygotowali znakomite sprawozdania obrazujące ogrom ich pracy – wszystko było świet-

nie udokumentowane w postaci zdjęć i filmów. Zadbano także o nagłośnienie wielu imprez w lokalnej, a nawet ogólnopolskiej prasie, radio i telewizji.

Nie sposób przedstawić wszystkich laureatów, dlatego podajemy tylko tych, którzy „załapali się na pudło”.

1. Gminne Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe w Ostrowie Wielkopolskim, woj. wielkopolskie
2. Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Bałtyk” Dziwnów, woj. zachodniopomorskie
3. Lubuski Klub Sportowy „Lubusz” Słubice, woj. lubuskie

Najlepsi z najlepszych

W 2010 r., po kilkuletniej przerwie Zrzeszenie ponownie wybrało 10 swoich najlepszych sportowców i trenerów oraz 5 nadziei olimpijskich.

„10” najlepszych sportowców Zrzeszenia LZS przedstawia się następująco (w nawiasach ich największe osiągnięcia w 2010 r.)

1. Adrian Zieliński, MGLKS Tarpan Mrocza - podnoszenie ciężarów (I miejsce MŚ seniorów)
2. Adam Małysz, KS Wisła Ustronianka - skoki narciarskie (2 razy II miejsce w Igrzyskach Olimpijskich)
3. Katarzyna Bachleda-Curuś, LKS Poroniec Poronin - łyżwiarstwo szybkie (III miejsce sztafeta IO)
4. Paweł Skowroński, UKS Dojlidy Białystok - kajakarstwo (III miejsce MŚ seniorów)
5. Sandra Pawelczak, UKS Dojlidy Białystok - kajakarstwo (III miejsce MŚ seniorów)

z życia federacji

6. Marzena Karpińska, LKS Znicz Biłgoraj - podnoszenie ciężarów (II miejsce ME senierek)
7. Rafał Ratajczyk, Gryf Szczecin – kolarstwo torowe (III miejsce ME)
8. Agata Pietrzyk, LUKS Suples Kraśnik - zapasy (III miejsce ME senierek)
9. Jakub Szałankiewicz, MLUKS Stakolo Staszów - piłka siatkowa plażowa (I miejsce ME do 23 lat)
10. Piotr Gawroński, TKK Pacific Toruń - kolarstwo (I miejsce ME)

A oto **10 najlepszych trenerów**, nazwiska podane w kolejności alfabetycznej, gdyż w tym rankingu nie przyznawano poszczególnych miejsc.

Ireneusz Chełmowski, MGLKS Tarpan Mrocza - podnoszenie ciężarów
Jacek Dziuba, LUKS Podium Kup – lekkoatletyka

Zbigniew Klęk, WLKS Krakus Swoszowice – kolarstwo

Jan Lach, LKS Łuczniczka Żywiec – łyżniarstwo

Jerzy Opara, KS Piast Czułchów – kajakarstwo

Lech Pauliński, LKS Ceramik Krotoszyn – zapasy

Kazimierz Prokopyszyn, LKS Trasa Zielona Góra – kolarstwo

Wiktor Pyk, KS Stella Kielce – łyżniarstwo

Ireneusz Skowroński, UKS Dojlidy Białystok – kajakarstwo

Jacek Wąchała, KS Dragon Janów - taekwondo ITF

5 nadziei olimpijskich

Patryk Hładuniuk, LKS Lubusz Słubice - lekkoatletyka - pierwszy w historii Polski 15-latek, który pobiegł na 400 m poniżej 50 s

Paula Kozłowa, KS Podlasie Białystok - zapasy - I miejsce ME kadetek

Katarzyna Krawczyk, MKS Cement Gryf Chełm - zapasy - III miejsce MEJ

Vincent Słomiński, LKS Piast Czułchów - kajakarstwo - III miejsce MEJ C-1 1000 m

Anna Włoka, LUKS Podium Kup - lekkoatletyka - III miejsce MIO

■ Iwona Derlatka

27 listopada 2010 r. na hali sportowej w Kłecku przy ul. Gnieźnieńskiej 7 odbył się XV Piastowski Rekreacyjny Turniej Gmin. Cele organizowanego turnieju: popularyzacja kultury fizycznej i rekreacji wśród mieszkańców gmin, wyrabianie nawyku aktywnego udziału mieszkańców miast i wsi w różnych formach rekreacji i zabawy, aktywizacja środowisk samorządowych i organizacji pozarządowych do systematycznego działania w zakresie kultury fizycznej i rekreacji, integracja gmin i powiatów Szlaku Piastowskiego.

XV

Piastowski Rekreacyjny Turniej Gmin

Organizatorami imprezy było Stowarzyszenie Młodych Wielkopolan oraz Ministerstwo Sportu i Turystyki w Warszawie, Urząd Marszałkowski w Poznaniu, Urząd Miasta i Gminy Kłecko, Gminne Centrum Informacji w Kłecku – Klub Pracy, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kłecku, samorządy gmin uczestniczących w turnieju.

W imprezie uczestniczyli zaproszeni goście w składzie: **Tadeusz Tomaszewski** – prezes Stowarzyszenia Młodych Wielkopolan w Poznaniu, **January Giżycki** - zastępca burmistrza Gminy Kłecko, **Stanisław Dolaciński** – wiceprezes SMW, radny Miasta Gniezna, **Eugeniusz Zamiar** - wójt Gminy Niechanowo, **Wojciech Majchrzak** – wójt Gminy Kołaczkowo, **Tadeusz Bąkowski** – wójt Gminy Kiszkowo.

Turniej rozpoczął się prezentacją wszystkich drużyn. Oficjalnego otwarcia oraz powitania uczestników turnieju, zaproszonych gości i organizatorów dokonał **Tadeusz Tomaszewski**, prezes Stowarzyszenia Młodych Wielkopolan w Poznaniu, poseł na Sejm RP.

W imprezie udział wzięły reprezentacje gmin: Niechanowo, Kołaczkowo,

Łubowo, Kiszkowo, Mieścisko i Gniezno, reprezentowane przez Wielkopolski Związek Inwalidów Narządów Ruchu. Łącznie startowało 8 drużyn z terenu województwa wielkopolskiego. 200 zawodników rywalizowało w turnieju oraz konkurencjach towarzyszących.

Wyniki turnieju

Rzut piłką do kosza Wójtów/Burmistrzów/Prezesów

1.	Eugeniusz Zamiar	Gmina Niechanowo
2.	Bernadetta Szelağ	Drużyna Czechowo
3.	Marian Witucki	Gmina Mieścisko

Strzał piłką do minibramki

1.	Wojciech Skrzypczak	Gmina Mieścisko
2.	Jerzy Siemiątkowski	Gmina Kołaczkowo
3.	Zenon Kędzierski	Gmina Gniezno

Pojedynek na ręce kobiet

1.	Ewa Zielińska	Gmina Kiszkowo
2.	Violetta Dobrychłop	Gmina Łubowo
3.	Małgorzata Kubis	Gmina Kołaczkowo

Podnoszenie odważnika

1.	Tomasz Chudy	Gmina Kiszkowo
2.	Sebastian Pogorzelski	Gmina Niechanowo
3.	Radosław Nowak	Gmina Łubowo

Rzut ringo		
1.	Ryszard Filipiak	Gmina Łubowo
2.	Sebastian Pogorzelski	Drużyna Jelitowo
3.	Kamil Wojciechowski	Gmina Niechanowo

Zbijanie kręgli		
1.	Wojciech Skrzypczak	Gmina Mieścisko
2.	Ryszard Filipiak	Gmina Łubowo
3.	Mirosław Szczepaniak	Gmina Kiszkowo

Rzut łotką do tarczy		
1.	Maciej Stachowiak	Gmina Kołaczkowo
2.	Łukasz Jóźwiak	Gmina Kiszkowo
3.	Damian Grzesiak	Gmina Łubowo

Quiz wiedzy o sporcie		
1.	Marian Ludwicki	Gmina Kołaczkowo
2.	Barbara Ratajczak	Drużyna Jelitowo
3.	Radosław Nowak	Gmina Łubowo

Przeciąganie liny		
1.	Gmina Kiszkowo	
2.	Gmina Kołaczkowo	
3.	Gmina Niechanowo	

W klasyfikacji generalnej, uwzględniającej konkurencje indywidualne i zespołowe, finałowe miejsca zdobyły reprezentacje gmin:

I	Gmina Kiszkowo	157 pkt.
II	Gmina Łubowo	148 pkt.
III	Gmina Niechanowo	132 pkt.
IV	Gmina Kołaczkowo	128 pkt.
V	Gmina Mieścisko	125 pkt.
VI	Gmina Gniezno	118 pkt.
VII	Drużyna Jelitowo	107 pkt.
VIII	Drużyna Czechowo	63 pkt.

Zwycięzcy poszczególnych konkurencji indywidualnych i drużynowych

otrzymali pamiątkowe medale, zaś zwycięskie drużyny w klasyfikacji zespołowej - puchary za zajęcie od I do VI miejsca. Impreza zgodnie z regulaminem zabezpieczona była od strony medycznej, funkcjonował także punkt mierzenia ciśnienia i poziomu cukru.

Konkurencje towarzyszące

Rzut ringo

Kategoria mężczyzn: I Jan Przybylski – Kołaczkowo, II Kacper Putz – Jelitowo, III Zenon Kędziński – Gniezno

Kategoria kobiet: I Małgorzata Majchrzak – Kołaczkowo, II Vanessa Szela – Czechowo, III Katarzyna Rolewicz – Czechowo

Rzut łotką do tarczy elektronicznej

Kategoria mężczyzn: I Ryszard Filipiak – Łubowo, II Marian Witucki – Mieścisko, III Antoni Rogulski – Niechanowo

Kategoria kobiet: I Stanisława Konieczka – Jelitowo, II Bernadetta Szela – Czechowo, III Teresa Franc – Gniezno

Rzut piłką do kosza

Kategoria mężczyzn: I Jeremi Roszkowiak – Jelitowo, II Kacper Putz – Jelitowo, III Wojciech Siwak

Kategoria kobiet: I Klaudia Przybylska – Kołaczkowo, II Vanessa Szela – Czechowo, III Katarzyna Rolewicz – Czechowo

Strzał piłką do minibramki

Kategoria mężczyzn: I Kacper Putz – Jelitowo, II Kamil Wojciechowski – Niechanowo, III Mateusz Rolewicz – Czechowo

Kategoria kobiet: I Małgorzata Majchrzak – Niechanowo, II Teresa Bożek – Jelitowo, III Gertruda Skowrońska – Jelitowo

Zbijanie kręgli

Kategoria mężczyzn: I Czesław Szulc – Jelitowo, II Henryk Kostrzewa – Gniezno, III Paweł Kaźmierczak – Gniezno

Kategoria kobiet: I Roksana Rolewicz – Czechowo, II Violetta Olek – Kołaczkowo, III Kazimiera Mańkowska – Jelitowo

Wszyscy uczestnicy mile spędzili czas podczas sportowej rywalizacji. Wspaniała atmosfera towarzyszyła zawodnikom do końca imprezy.

■ Zdjęcia i opracowanie
Tadeusz Tomaszewski
prezes GLKS „Pelikan”

Faraon i warcaby

Wielu warcabistów nie zna historii warcabów, pragniemy więc ją przybliżyć. Miłośnicy warcabów twierdzą, ich gra pozostaje dostojną matką szachów i znana jest od 5000 lat.

Pierwsze historyczne wzmianki o grach planszowych pochodzą sprzed kilku tysięcy lat. Zachowały się dowody materialne, że gry na planszach prowadzono w Egipcie, Palestynie, Asyrii, na Cyprze, Krecie, w Grecji, Indiach, Chinach i Japonii. Planszę sprzed 4000-3500 lat przed naszą erą znaleziono podczas prac wykopaliskowych w Górnym Egipcie w grobowcu w El-Mahasna. Została wykonana z gliny, miała pola o wymiarach 3x6 cm i była wyposażona w jedenaście figur w kształcie stożków.

Inna plansza, tym razem drewniana, ozdobiona wykładzinami z lazuru i muszelek odnaleziona została przez archeologów brytyjskich w grobowcu władców starożytnego państwa UR (w południowej Mezopotamii). Grano na niej około 2600 roku przed naszą erą.

psut w Tebach, w pobliżu miejscowości Der El Bahri, odsłonięto dwadzieścia figurek zwieńczonych głową lwa, których używano do gry. Dziesięć zostało wykonanych z jasnego drzewa, a dziewięć z ciemnego i jedna z kości słoniowej - zastępowała ona, jak można przypuszczać, zagubiony pionek ciemny.

W latach 2500-2400 p.n.e. na ścianach świątyń i innych ówczesnych budowli zaczęły się pojawiać malowidła o różnej tematyce. Niektóre z nich przedstawiały ludzi zajmujących się grą na planszach. Jednym z najstarszych malowideł jest wizerunek znaleziony w Ben - Hassan. Przedstawia on rozgrywkę pomiędzy kozą a lwem. Każde zwierzę ma po 4 pionki na planszy, ponadto koza ma jeden pionek, zaś lew w jednej łapie pionek, a w drugiej - woreczek. Lew to faraon pobierający podatki od poddanych.

Jeszcze inną starożytną planszę, liczącą około 4000 lat, znaleziono podczas wykopalisk w ruinach pałacu króla Minosa w Knossos na Krecie. Z kolei na murach świątyni królowej Hatsze-

Wybitny badacz starożytności **E. Macalister** twierdził, że prawie w każdym stadium rozwoju danej epoki historycznej można znaleźć szachownice z wapienia podzielone pionowymi

i poziomymi liniami na kwadraty. Pionkami były kamyczki lub małe stożkowe figurki kamienne.

W literaturze starożytnych Rzymian także znajdujemy wzmianki o grach planszowych. Zachowało się wiele drewnianych plansz z obramowaniem i narożnikami ze srebra, z polami wykładanymi płytkami z kości słoniowej. Odkryto też plansze, na których przypuszczalnie grali Rzymianie - wykonane one były z wołowej skóry.

Miłośnicy warcabów twierdzą, ich gra pozostaje dostojną matką szachów i znana jest od 5000 lat. Warcaby trafiły do Europy prawdopodobnie ze Wschodu, przywiezione przez kupców lub rycerzy wracających z wypraw krzyżowych.

Jak pisał w pięknym poemacie „Warcaby” **Adam Mickiewicz**:
*Z nadkatajskich wzięliśmy tę zabawę granic,
Przez nie w zbrojne rzemiosło wprawiał się sultan;
Jak nacierać, jakimi wycofać się biegi,
Pouczał się kościane hetmaniąc szeregi,
Lub do miejsca stosując różnych zdatość osób,
Z trudnej gry brał trudniejszy królowania sposób.*

Znane były powszechnie już w średniowieczu, zwłaszcza wśród dworzan, zakonników i rycerstwa. Jak wynika z dociekań byłego mistrza świata w szachach Emanuela Laskera, pierwsze książki o grze w warcaby ukazały się w Hiszpanii w XVI w., a ich autorstwo przypisuje się **Torquemadzie** i **Cereezowi**. Pierwszy podręcznik do gry w warcaby opracował w 1668 r. francuski matematyk **Pierre Mallet** i nosił on tytuł „Le Jeu de Dames”, gdyż Francuzi nazywali warcaby grą w damkę.

W warcaby grali możnowładcy, szlachta, wojskowi, naukowcy, mieszczanie, filozofowie. Grali w nie **Jan Jakub Rousseau**, **Benjamin Franklin**, **Fryderyk Chopin**, **Lew Tołstoj**, a także **Napoleon Bonaparte**, który jak mówi

legenda zawsze woził ze sobą marmurową szachownicę, na której przed każdą bitwą rozgrywał partie warcabowe. Do historii przeszło słynne uderzenie Napoleona, którego użył w partii rozgrywanej z adiutantem przed sławną bitwą pod Waterloo. O martwe dusze grali bohaterowie powieści **Gogola**. Amerykański pisarz **Edgar Allan Poe** w swoim opowiadaniu „Zabójstwo przy Rue Morgue” udowadniał wyższość warcabów nad szachami. Grę w warcaby sławili też polscy pisarze, np. **Gloger, Linde, Gołębiewski i Kadłubek**.

W poprzednich stuleciach grano w warcaby na zasadzie rozrywki domowej, traktując je jako dobry sposób spędzania wolnego czasu, czasem też jako hazard. W kawiarni „Cafe la Regence” w Paryżu goście często grali w warcaby. Stałym bywalcem był **F. Manouri**, który podczas jednej z gier uważając, że zapis rozgrywanych partii jest trudny, wymyślił zapis cyfrowy, a było to w 1770 r. Rok później napisał książkę „Traite sur le jeu de Dames, a la Polonoise”.

W Polsce grywano w warcaby na dworach szlacheckich, a także na dworze królewskim. **Kazimierz Wielki** był miłośnikiem warcabów. Za jego czasów grywano także za pieniądze. Jednak Statut Wiślicki wyraźnie zakazał gry na pieniądze, a w 1571 r. zakazano grania w „arcaby” z katem lub jego pomocnikiem.

W okresie międzywojennym znani byli utalentowani polscy warcabiści, którzy grając w warcaby 64-polo- we przeprowadzali szereg pięknych kombinacji opisywanych później w literaturze warcabowej. Niestety nie zachowały się one do naszych czasów.

Jak wspomina nieżyjący już warcabi- sta **Henryk Bakoń**, w dwudziestolecie międzywojennym warcabiści zbierali się w kawiarni u Kleszcza w Warszawie na rogu ulicy Marszałkowskiej i Nowogrodzkiej, gdzie grano przez całe popołudnie, a nawet noc. Najlepszy był „profesor” **Josek**, który za wygraną z nim partię wypłacał pięciokrotną stawkę, co jednak zdarzało się niezbyt często.

Po II wojnie światowej propagowano grę w warcaby w zakładach przemysłowych. **Zdzisław Porochnicki** przytacza relację majstra z Huty Częstochowa, zgodnie z którą podczas przerw w pracy rozgrywano partie warcabowe. Etapem przejściowym pomiędzy rozrywką a sportem były niegdyś popularne spartakiady warcabowe, a następnie festyny, podczas których rozgrywano partie warcabowe i szachowe.

W latach 50. i 60. XX w. warcaby 64-polo- we były uprawiane w każdej rodzinie i znane pod nazwą gry „w damkę”. Jednak w latach 80. i 90. ubiegłego wieku warcaby zostały wyparte z polskich domów przez media, zwłaszcza przez telewizję i komputery.

Początek XXI w. to powrót do gier planszowych, w tym warcabów. Przyczynił się do tego rozwój Internetu, rozwój programów warcabowych i gier komputerowych.

Obecnie gra w warcaby stupolowe oraz 64-polo- we stała się bardzo popularna. Rozgrywane są liczne turnieje regionalne, krajowe i międzynarodowe, mistrzostwa Polski i świata. Gra coraz więcej młodzieży w szkołach, klubach i ośrodkach sportowych.

Najwięcej sukcesów odnoszą nasi najmłodsi zawodnicy – do 10 lat – orlicy. W Młodzieżowych Mistrzostwach Europy orlicy zawsze wypadali najlepiej, zdobywali złote medale. Młodzicy i młodziczki też mogą się poszczycić medalami. Tak samo nasi kadeci i kadetki. W klasie juniorek najlepsza była **Ewa Siuda**, która w jednym miesiącu została Mistrzynią Świata Juniorek i Mistrzynią Europy w Młodzieżowych Mistrzostwach Europy.

Największym jednak sukcesem Polski było zdobycie wicemistrzostwa świata kobiet przez **Ewę Minkinę Schalley**, posiada ona też najwyższy tytuł arcymistrzyni międzynarodowej i najwyższy ranking.

Od 1989 r. polskim ruchem warcabowym kierowało Polskie Towarzystwo Warcabowe, które obecnie działa w mniejszym zakresie, głównie zajmując się młodzieżą niezrzeszoną. Obecnie od pięciu lat ruchem warcabowym w Polsce kieruje powołany przez Ministerstwo Sportu Polski Związek Warcabowy.

Bardzo prężnie działa Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Sportu i Turystyki Niewidomych i Słabowidzących „Cross”, a zawodnicy warcabiści są członkami Polskiego Związku Warcabowego i uczestniczą w Mistrzostwach Polski, imprezach organizowanych przez związek. Odnoszą duże sukcesy i w niczym nie ustępują zawodnikom widzącym. Ostatnio arcymistrzem krajowym został zawodnik „Crossu” **Jan Sekuła**, uważany też za najlepszego analityka warcabowego. Prowadzi on też szkolenie zawodników niewidomych i słabowidzących, co przyczyniło się do zdobywania medali na imprezach warcabowych.

Wielu naszych zawodników odnosi znaczące sukcesy na arenach międzynarodowych i światowych. Nie sposób ich wszystkich wymienić. Cieszy nas coraz prężniejszy polski ruch warcabowy, odnoszone sukcesy, zdobywane medale i wyróżnienia. Oby było ich coraz więcej.

■ **Maria Moldenhawer-Frej**

XIV Regionalna Olimpiada Osób Niepełnosprawnych

2 października 2010 r., hala sportowa w Kiszku w przy ul. Polnej 33

Organizatorami imprezy byli: Stowarzyszenie Młodych Wielkopolan w Poznaniu – biuro w Gnieźnie, Ministerstwo Sportu i Turystyki w Warszawie, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie w ramach Projektu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich, Urząd Marszałkowski w Poznaniu, Urząd Gminy i Miasta w Kiszku, Warsztaty Terapii Zajęciowej w Gnieźnie, Stowarzyszenie Rodzin i Osób Niepełnosprawnych, Stowarzyszenie „Promyk” w Kiszku.

Celem imprezy była popularyzacja kultury fizycznej i rekreacji wśród „sprawnych inaczej”, aktywizacja środowisk i stowarzyszeń do systematycznego działania w zakresie kultury fizycznej i rekreacji osób zdrowych i niepełnosprawnych, wyrabianie nawyku aktywnego udziału w sportowych imprezach rekreacyjnych mieszkańców miast i wsi ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, młodzieży i osób dorosłych „sprawnych inaczej”.

Wśród organizatorów i zaproszonych gości w imprezie uczestniczyli: **Tadeusz Bąkowski** – wójt Gminy Kiszko, **Tadeusz Kostka** – radny Powiatu Gnieźnieńskiego, prezes Stowarzyszenia Rodzin i Osób Niepełnosprawnych „Razem”, **Kazimierz Barańczak** – przewodniczący Rady Gminy Kiszko, **Radosław Występski** – sekretarz Gminy Kiszko, **Zuzanna**

Modrak – radna Gminy Kiszko, **Renata Domagalska** – prezes Stowarzyszenia Centrum Rehabilitacyjno-Kulturowe „Promyk”, **Jan Herkowiak** – kierownik sali sportowej, **Stanisław Dolaciński** – wiceprezes Stowarzyszenia Młodych Wielkopolan, **Hanna Łęga** – kierownik ds. niepełnosprawnych PCPR w Gnieźnie, **Marcin Piotrowski** – sekretarz SMW Poznań oraz **Eugeniusz Jasiński**.

W turnieju wzięło udział 245 osób, reprezentujących następujące stowarzyszenia, organizacje i instytucje: Warsztaty Terapii Zajęciowej Kruszwica, Kłeco, Gniezno, Przygodzice, Zespół Szkół im. J. Korczaka nr 11 w Gnieźnie, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Mosinie, Stowarzyszenie Centrum Rehabilitacyjno-Kulturalne „Promyk” Oddział Kiszko, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 2 Gimnazjum nr 14 Gniezno, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 2 Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 14 Gniezno,

Specjalny Ośrodek Szkolno Wychowawczy nr 2 Internat, Stowarzyszenie Rodzin i Osób Niepełnosprawnych „Razem” Gniezno, Warsztat Terapii Zajęciowej Gniezno, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Kłeco, Zakład Opiekuńczo-Lecznicy Gniezno.

Cała impreza rozpoczęła się przemarszem reprezentacji drużyn. Uczestników imprezy oraz zaproszonych gości powitał wiceprezes Stowarzyszenia Młodych Wielkopolan **Stanisław Dolaciński**. Oficjalnego otwarcia turnieju dokonał wójt Gminy Kiszko **Tadeusz Bąkowski**.

Na początku imprezy wyłoniono z gości jury, które z przywiezionych prac plastycznych o tematyce sportowej wybrało trzy najlepsze plakaty: 1. Robert Guzdiołek - WTZ Przygodzice, 2. Natalia Bertman - OSSW Mosina, 3. Patryk Kowalski - SOSW, Gim. nr 14 Gniezno. Ich autorów nagrodzono pamiątkowymi medalami. Konkurs rysunkowy nie został wliczony do klasyfikacji zespołowej.

Podczas imprezy przeprowadzono następujące konkurencje rekreacyjno-sportowe: bieg na 40 m, skok w dal z miejsca, rzut piłką do kosza, rzut piłką lekarską, strzał piłką do minibranki, rzut ringo, rzut lotką do tarczy elektronicznej, sztafeta 4x30 m, przeciąganie liny oraz konkurencje dla osób na wózkach - ringo, rzut woreczkami do kosza.

Wyniki konkurencji

Przeciąganie liny: 1. WTZ Klecko, 2. Gim. nr 14 SOSW nr 2 Gniezno, 3. SOSW Klecko
Zbijanie kręgli: 1. Tomasz Steinmec – WTZ Gniezno, 2. Sebastian Nowicki – WTZ Gniezno, 3. Grażyna Migas – WTZ Gniezno
Rzut piłką do kosza (do lat 16): 1. Adrian Ridwelski – ZSS nr 11 Gniezno, 2. Krystian Kwiecień – ZSS nr 11 Gniezno, 3. Mateusz Chojnacki – ZSS nr 11 Gniezno
Rzut piłką do kosza (powyżej 16 lat): 1. Rafał Antczak – WTZ Gniezno, 2. Janina Kęsa – „Promyk” Kiszkowo, 3. Stefania Otuszevska – „Promyk” Kiszkowo
Rzut ringo: 1. Krzysztof Marmurowicz – ZSZ nr 14 Gniezno, 2. Robert Siwa – WTZ Gniezno, 3. Michał Bykowiec – WTZ Gniezno
Strzał piłką do minibramki: 1. Patryk Kowalski – Gim. nr 14 Gniezno, 2. Czesław Otuszevska – „Promyk” Kiszkowo, 3. Krzysztof Gorzelańczyk – SOSW Mosina
Rzut łotką do tarczy elektronicznej: 1. Elżbieta Kaczmarek – WTZ Klecko, 2. Patryk Kowalski – Gim. nr 14 Gniezno, 3. Roman Grabarczyk – Gim. nr 14 Gniezno
Rzut woreczkami do kosza: 1. Sebastian Nowicki – WTZ Gniezno, 2. Marcin Krakowski – WTZ Gniezno, 3. Grażyna Migas – WTZ Gniezno
Rzut piłką lekarską (do lat 16) - dziewczęta: 1. Ewa Nowicka – Gim. nr 14 Gniezno, 2. Marika Majdak – SOSW Klecko, 3. Paulina Kozłowska – ZSS nr 11 Gniezno
Rzut piłką lekarską (do lat 16) - chłopcy: 1. Tomasz Łysiak – Gim. nr 14 Gniezno, 2. Kamil Wojciak – Gim. nr 14 Gniezno, 3. Łukasz Karus – SOSW Klecko
Rzut piłką lekarską (powyżej 16 lat) - dziewczęta: 1. Daria Miśnik – ZSS nr 11 Gniezno, 2. Magdalena Lewandowska – WTZ Gniezno, 3. Agnieszka Dymek – ZSS nr 14 Gniezno
Rzut piłką lekarską (powyżej 16 lat) - chłopcy: 1. Paweł Beczek – WTZ Klecko, 2. Piotr Adamczuk – WTZ Kruszwica, 3. Leszek Lenarczyk – WTZ Klecko
Bieg na 40 m (do lat 16) - dziewczęta: 1. Jagoda Psikor – Gim. nr 14 Gniezno, 2. Ewa Nowicka – Gim. nr 14 Gniezno, 3. Angelika Wojcieszak – SOSW Klecko
Bieg na 40 m (do lat 16) - chłopcy: 1. Adrian Rydwelski – ZSS nr 11 Gniezno, 2. Tomasz Łysiak – Gim. nr 14 Gniezno, 3. Artur Ziarnik – ZSS nr 11 Gniezno
Bieg na 40 m (powyżej 16 lat) - dziewczęta: 1. Daria Miśnik – ZSS nr 14 Gniezno, 2. Lena Mazurek – ZSS nr 14 Gniezno, 3. Justyna Dziura – ZSS nr 14 Gniezno
Bieg na 40 m (powyżej 16 lat) - chłopcy: 1. Leszek Lenarczyk – WTZ Klecko, 2. Paweł Beczek – WTZ Klecko, 3. Krzysztof Marmurowicz – ZSZ nr 14 Gniezno
Skok w dal (do 16 lat) - dziewczęta: 1. Sara Majrzak – Gim. nr 14 Gniezno, 2. Ewa Nowicka – Gim. nr 14 Gniezno, 3. Angelika Wojcieszak – SOSW Klecko
Skok w dal (do 16 lat) - chłopcy: 1. Remik Skotarek – SOSW Klecko, 2. Maciej Maciejewski – Gim. nr 14 Gniezno, 3. Robert Paluch – SOSW Klecko
Skok w dal (powyżej 16 lat) - dziewczęta: 1. Daria Miśnik – ZSS nr 14 Gniezno, 2. Lena Mazurek – ZSS nr 14 Gniezno, 3. Justyna Dziura – ZSS nr 14 Gniezno
Skok w dal (powyżej 16 lat) - chłopcy: 1. Rafał Antczak – WTZ Gniezno, 2. Krzysztof Marmurowicz – ZSZ nr 14 Gniezno, 3. Piotr Adamczuk – WTZ Kruszwica
Sztafeta: 1. Gim. nr 14 Gniezno przy SOSW nr 2 Gniezno, 2. SOSW Klecko, 3. ZSS nr 11 w Gnieźnie
Wyścig na wózkach 20 m: 1. Tomasz Steinmec – WTZ Gniezno, 2. Sebastian Nowicki – WTZ Gniezno

Co roku prowadzona jest klasyfikacja dla WTZ, DPS i stowarzyszeń osób niepełnosprawnych. W tej kategorii zwyciężył WTZ Klecko przed WTZ Gniezno i Stowarzyszeniem Centrum Rehabilitacyjno-Kulturalne „Promyk” Kiszkowo.

Za zajęcie finałowych miejsc od I do III w poszczególnych konkurencjach indywidualnych i zespołowych zwycięzcy otrzymali pamiątkowe medale, natomiast w klasyfikacji generalnej za zajęcie od I do VI miejsca - pamiątkowe puchary. Ponadto sześć finałowych ze-

spółów otrzymało nagrody rzeczowe – sprzęt sportowy, dzięki wsparciu Po-

Klasyfikacja generalna		
I miejsce	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Gnieźnie	314 pkt.
II miejsce	Gimnazjum nr 14 Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 2 w Gnieźnie	231 pkt.
III miejsce	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Klecko	220 pkt.
IV miejsce	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Poznań	176 pkt.
V miejsce	Zespół Szkół Specjalnych im. Korczaka w Gnieźnie	139 pkt.
VI miejsce	Warsztat Terapii Zajęciowej w Klecku	89 pkt.

wiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gnieźnie. Wszystkie drużyny otrzymały dyplomy uczestnictwa.

Impreza odbywała się w miłej atmosferze sportowo-rekreacyjnej, połączonej ze współzawodnictwem, a także integracją środowisk osób niepełnosprawnych.

MINISTERSTWO SPORTU I TURYSTYKI - niezbędne numery telefoniczne

■ **Ministerstwo Sportu i Turystyki**

ul. Senatorska 12/14,
00-082 Warszawa
Kancelaria Główna
tel. 22 244 32 28
kontakt@msport.gov.pl
www.msport.gov.pl

■ **Minister Sportu i Turystyki**

Adam Giersz

Sekretariat ministra:
Elżbieta Kopka
kopka@msport.gov.pl
tel. 22 244 31 42,
faks 22 244 32 55

■ **Sekretarz Stanu
Ryszard Stachurski**

Sekretariat sekretarza stanu:
Małgorzata Zakrzewska
tel. 22 244 31 08
faks 22 244 32 09

■ **Podsekretarz Stanu
Tomasz Półgrabski**

Sekretariat podsekretarza stanu:
Emilia Wiklak
tel. 22 244 31 44, faks 22 244 32 09

■ **Podsekretarz Stanu
Katarzyna Sobierajska**

ul. Senatorska 12, II p.
Sekretariat podsekretarza stanu:
Katarzyna Głowacka
tel. 22 244 21 70, faks 22 244 31 71

■ **Gabinet Polityczny**

Szef gabinetu: Michał Czaykowski
Sekretariat: Agnieszka Frączkiewicz
tel. 22 244 31 10,
faks 22 244 32 55

■ **Rzecznik prasowy
Jakub Kwiatkowski**

tel. 22 244 31 11, faks 22 244 32 55
rzecznik@msport.gov.pl

■ **Dyrektor Generalny
Monika Rolnik**

Sekretariat: Grażyna Imielowska
tel. 22 244 31 40,
faks 22 244 32 55

■ **Biuro Dyrektora
Generalnego (BG)**

Dyrektor: Maciej Piel
Sekretariat: Magdalena Wawra
tel. 22 244 31 51, faks 22 244 32 47
bg@msport.gov.pl

■ **Departament Sportu
Wyczynowego (DSW)**

Zastępca dyrektora: Jerzy Elias
tel. 22 244 31 28, faks 22 244 32 56
Zastępca dyrektora: Wojciech Wasiak
tel. 22 244 31 49, faks 22 244 32 57
Sekretariat: Joanna Tomasiewicz
tel. 22 244 31 46, faks 22 244 32 56
dsw@msport.gov.pl

■ **Radca Generalny Ministra
Urszula Jankowska**

tel. 22 244 32 43

■ **Departament Rozwoju
i Promocji Sportu (DRP)**

ul. Senatorska 12, II p.
wz. dyrektora: Wojciech Kudlik
Zastępca dyrektora: Cezary Grzanka
Sekretariat: Teresa Pałczyńska
tel. 22 244 31 03, faks 22 244 32 00
drp@msport.gov.pl

■ **Departament Turystyki**

ul. Senatorska 12, II p.
Dyrektor: Maria Napiórkowska
Zastępca dyrektora: Elżbieta Wyrwicz
Sekretariat: Katarzyna Piróg-Dacka
tel. 22 244 31 72, faks 22 244 73 01
turystyka@msport.gov.pl

■ **Departament Analiz
i Polityki Sportowej (DAP)**

ul. Senatorska 14
Dyrektor: Jacek Foks
Sekretariat: Dorota Szymczyk
tel. 22 244 31 18, faks 22 244 32 72
dap@msport.gov.pl

■ **Departament Infrastruktury
Sportowej (DIS)**

ul. Senatorska 12, I p.
wz. dyrektora: Urszula Stróżańska
Zastępca dyrektora: Aleksandra Plucińska
Sekretariat: Danuta Józefowska
tel. 22 244 31 37, faks 22 244 32 37
dis@msport.gov.pl

■ **Departament Współpracy
Międzynarodowej (DWM)**

ul. Senatorska 12, II p.
Dyrektor: Ewa Suska
Naczelnik wydziału: Ewa Markowicz
tel. 22 244 31 24
Sekretariat: Marcin Mytenia
tel. 22 244 31 23, faks 22 244 32 17
dwm@msport.gov.pl

■ **Departament Prawny (DP)**

Dyrektor: Rafał Wośik
Sekretariat: Ewa Grabowiecka-Wójcik
tel. 22 244 31 49, faks 22 244 32 57
dp@msport.gov.pl

■ **Departament
Ekonomiczno-Finansowy
(DEF)**

Dyrektor: Bożena Pleczeluk
Zastępca dyrektora: Anna Klimek-Krypa
tel. 22 244 32 33
Sekretariat: Katarzyna Przetacka
tel. 22 244 31 39, faks 22 244 32 32
def@msport.gov.pl

■ **Biuro Administracyjne (BA)**

Dyrektor: Mariola Chojnacka
Sekretariat: Hanna Sucharska
tel. 22 244 31 32, faks 22 244 32 18
ba@msport.gov.pl

■ **Biuro Euro 2012**

Dyrektor: Dariusz Buza
Sekretariat: Paulina Kabańska
tel./faks 22 244 32 69
euro2012@msport.gov.pl

**Ministerstwo
Sportu i Turystyki**

Fragmenty ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. o sporcie

Rozdział 6 Wspieranie sportu przez organy władzy publicznej

Art. 27

1. Tworzenie warunków, w tym organizacyjnych, sprzyjających rozwojowi sportu stanowi zadanie własne jednostek samorządu terytorialnego.
2. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może określić, w drodze uchwały, warunki i tryb finansowania zadania własnego, o którym mowa w ust. 1, wskazując w uchwale cel publiczny z zakresu sportu, który jednostka ta zamierza osiągnąć.
3. Przepisy ustawy nie naruszają uprawnień jednostek samorządu terytorialnego do wspierania kultury fizycznej na podstawie przepisów odrębnych.

Art. 28

1. Klub sportowy, działający na obszarze danej jednostki samorządu terytorialnego, niebędący w celu osiągnięcia zysku, może otrzymywać dotację celową z budżetu tej jednostki, z zastosowaniem przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146 i Nr 96, poz. 620) w zakresie udzielania dotacji celowych dla podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych i niebędących w celu osiągnięcia zysku.
2. Dotacja, o której mowa w ust. 1, ma służyć realizacji celu publicznego, o którym mowa w art. 27 ust. 2, i może być przeznaczona w szczególności na:
 - 1) realizację programów szkolenia sportowego,
 - 2) zakup sprzętu sportowego,
 - 3) pokrycie kosztów organizowania zawodów sportowych lub uczestnictwa w tych zawodach,
 - 4) pokrycie kosztów korzystania z obiektów sportowych dla celów szkolenia sportowego,
 - 5) finansowanie stypendiów sportowych i wynagrodzenia kadry szkoleniowej – jeżeli wpłynie to na poprawę warunków uprawiania sportu przez członków klubu

sportowego, który otrzyma dotację, lub zwiększy dostępność społeczności lokalnej do działalności sportowej prowadzonej przez ten klub.

Art. 29

1. Minister właściwy do spraw kultury fizycznej może dofinansowywać uprawianie lub organizowanie sportu oraz jego promocję.
2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania oraz minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego mogą wspierać, w tym finansowo, rozwój sportu odpowiednio w środowisku szkolnym i akademickim.
3. Minister Obrony Narodowej i minister właściwy do spraw wewnętrznych mogą wspierać, w tym finansowo, rozwój sportu w jednostkach organizacyjnych służb podległych tym ministrom lub nadzorowanych przez nich.
4. Z budżetu państwa, z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia, są finansowane koszty opieki medycznej nad zawodnikami zakwalifikowanymi do kadry narodowej w sportach olimpijskich i paraolimpijskich.
5. Koszty wydania orzeczenia lekarskiego, o którym mowa w art. 37 ust. 1, w tym koszty badań niezbędnych do wydania tego orzeczenia, w stosunku do zawodników, którzy nie ukończyli 23 lat i nie otrzymują wynagrodzenia w związku z uprawianiem sportu, są finansowane ze środków publicznych na zasadach określonych przepisami o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
6. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury fizycznej określi, w drodze rozporządzenia, zakres i sposób realizowania opieki medycznej, o której mowa w ust. 4, uwzględniając specyfikę współzawodnictwa sportowego oraz potrzebę ochrony zdrowia zawodników.
7. Minister właściwy do spraw kultury fizycznej, w zakresie dofinansowania zadań związanych z przygotowaniem

kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich, igrzyskach paraolimpijskich, igrzyskach głuchych, mistrzostwach świata lub mistrzostwach Europy, może zlecać polskiemu związkowi sportowemu, Polskemu Komitetowi Olimpijskiemu i Polskemu Komitetowi Paraolimpijskiemu realizację zadań publicznych z pominięciem otwartego konkursu ofert, o którym mowa w art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873, z późn. zm. 5). Przepisy art. 47 i art. 151 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych stosuje się odpowiednio.

Art. 30

1. W jednostkach samorządu terytorialnego mogą działać rady sportu powołane przez właściwe organy wykonawcze spośród przedstawicieli organizacji i instytucji realizujących zadania w zakresie kultury fizycznej.
2. Organ, o którym mowa w ust. 1, ustala skład i zasady powoływania członków rady sportu, a także regulamin jej działania.
3. Do zadań rady sportu należy w szczególności opiniowanie:
 - 1) strategii rozwoju gmin, powiatów i województw w zakresie kultury fizycznej;
 - 2) projektu budżetu w części dotyczącej kultury fizycznej;
 - 3) programów rozwoju bazy sportowej na danym terenie, w tym w szczególności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie dotyczącym terenów wykorzystywanych na cele kultury fizycznej;
 - 4) projektów uchwał, o których mowa w art. 27 ust. 2.
4. Członkowie rad sportu wykonują swoje funkcje społecznie.
 - 5) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593, Nr 116, poz. 1203 i Nr 210, poz. 2135, z 2005 r. Nr 155, poz. 1298, Nr 169, poz. 1420, Nr 175, poz. 1462 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 94, poz. 651, z 2008 r. Nr 209, poz. 1316, z 2009 r. Nr

19, poz. 100, Nr 22, poz. 120 i Nr 157, poz. 1241 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146.

Art. 31

1. Jednostki samorządu terytorialnego mogą ustanawiać i finansować okresowe stypendia sportowe oraz nagrody i wyróżnienia dla osób fizycznych za osiągnięte wyniki sportowe.
2. Stypendia lub nagrody dla trenerów prowadzących szkolenie zawodników osiągających wysokie wyniki sportowe w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub w krajowym współzawodnictwie sportowym mogą być przyznawane przez jednostki samorządu terytorialnego i finansowane z budżetu tych jednostek.
3. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa, w drodze uchwały, szczegółowe zasady, tryb przyznawania i pozbawiania oraz rodzaje i wysokość stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień, o których mowa w ust. 1 i 2, biorąc pod uwagę znaczenie danego sportu dla tej jednostki samorządu terytorialnego oraz osiągnięty wynik sportowy.

Art. 32

1. Minister właściwy do spraw kultury fizycznej może przyznać członkowi kadry narodowej okresowe stypendium sportowe za osiągnięte wyniki sportowe we współzawodnictwie międzynarodowym. Stypendium może otrzymać członek kadry narodowej, który zobowiąże się w formie pisemnej do realizacji programu przygotowań do igrzysk olimpijskich, igrzysk paraolimpijskich lub igrzysk głuchych albo programu przygotowań do mistrzostw świata lub mistrzostw Europy, opracowanego przez właściwy polski związek sportowy, oraz do udziału w tych zawodach.
2. Stypendia sportowe są finansowane ze środków budżetu państwa, z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw kultury fizycznej.
3. Minister właściwy do spraw kultury fizycznej wstrzymuje stypendium sportowe dla członka kadry narodowej, jeżeli zaniedbuje on realizację programu przygotowań, o którym mowa w ust. 1.
4. Minister właściwy do spraw kultury fizycznej pozbawia członka kadry narodowej stypendium sportowego, jeżeli:
 - 1) nie realizuje on programu przygotowań, o którym mowa w ust. 1, lub
 - 2) utracił on zdolność do uprawiania sportu przez okres dłuższy niż 6 mie-

sięcy, stwierdzoną orzeczeniem wydanym przez lekarza posiadającego kwalifikacje uprawniające do wydania orzeczenia lekarskiego, o którym mowa w art. 37 ust. 2,

lub

3) odmówił on udziału w zawodach, o których mowa w ust. 1.

5. Przyznanie, wstrzymanie oraz pozbawienie stypendium sportowego następuje w drodze decyzji.
6. Członkini kadry narodowej, która stała się niezdolna do uprawiania sportu wskutek ciąży lub urodzenia dziecka, wypłaca się stypendium sportowe w pełnej wysokości przez okres ciąży i połowę stypendium przez okres 6 miesięcy po urodzeniu dziecka.
7. Minister właściwy do spraw kultury fizycznej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb przyznawania, wstrzymywania i pozbawiania stypendiów sportowych dla członków kadry narodowej, podstawę i wysokość stypendium, czas, na jaki może zostać ono przyznane, uwzględniając sposób i terminy ich wypłacania, a także zajęte przez członka kadry narodowej miejsce we współzawodnictwie międzynarodowym.

Art. 33

1. Osoby pobierające stypendia sportowe, o których mowa w art. 5, art. 31 ust. 1 i 2 oraz art. 32 ust. 1, są stypendystami sportowymi w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 i Nr 218, poz. 1690 oraz z 2010 r. Nr 105, poz. 668), a okres ich pobierania zalicza się do okresu zatrudnienia w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.6) oraz do okresu zatrudnienia, od którego zależą uprawnienia pracownicze. Podstawę zaliczenia okresu pobierania stypendium sportowego stanowi zaświadczenie wydane przez podmiot wypłacający stypendium.
2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, wzór zaświadczenia dotyczącego okresu pobierania stypendium, o którym mowa ust. 1, uwzględniając w szczególności zakres danych wykazywanych w zaświadczeniu oraz dane identyfikujące wnioskodawcę i podmiot wydający zaświadczenie.

Art. 34

1. Minister właściwy do spraw kultury fizycznej może przyznawać ze środków budżetu państwa, z części, której jest dysponentem, nagrody pieniężne i wyróżnienia dla osób fizycznych za wybitne osiągnięcia sportowe.
2. Minister właściwy do spraw kultury fizycznej przyznaje nagrody pieniężne i wyróżnienia z własnej inicjatywy lub na wniosek polskiego związku sportowego.
3. Podstawę ustalenia wysokości nagrody pieniężnej stanowi kwota 2300 zł, przy czym wysokość nagrody nie może przekroczyć 14-krotności tej kwoty.
4. Minister właściwy do spraw kultury fizycznej określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje wyróżnień i wysokość nagród pieniężnych, w zależności od osiągnięcia sportowego, oraz szczegółowy tryb i warunki przyznawania wyróżnień i nagród pieniężnych, uwzględniając sposób i terminy ich wypłacania, a także międzynarodowy lub krajowy wymiar osiągnięcia sportowego.

Art. 35

1. Minister właściwy do spraw kultury fizycznej może przyznawać odznaki, wyróżnienia i nagrody pieniężne ze środków budżetu państwa, z części, której jest dysponentem, trenerom oraz innym osobom wyróżniającym się szczególnie aktywnością i uzyskującym wybitne osiągnięcia w działalności w zakresie sportu.
- 6) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 134, poz. 850, Nr 171, poz. 1056, Nr 216, poz. 1367 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 69, poz. 595, Nr 91, poz. 742, Nr 97, poz. 800, Nr 115, poz. 964, Nr 125, poz. 1035, Nr 127, poz. 1052, Nr 161, poz. 1278 i Nr 219, poz. 1706 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146 i Nr 81, poz. 531.
2. Minister właściwy do spraw kultury fizycznej przyznaje odznaki, wyróżnienia i nagrody pieniężne z własnej inicjatywy lub na wniosek organów wykonawczych jednostek samorządu terytorialnego, związku sportowego lub polskiego związku sportowego.
3. Podstawę ustalenia wysokości nagrody pieniężnej stanowi kwota 2300 zł, przy czym wysokość nagrody nie może przekroczyć 8-krotności tej kwoty.
4. Minister właściwy do spraw kultury fizycznej określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje i wzory odznak, rodzaje

- wyróżnień oraz wysokość nagród pieniężnych, w zależności od osiągnięć w działalności w zakresie sportu, a także szczegółowe warunki i tryb przyznawania odznak, wyróżnień i nagród pieniężnych, uwzględniając znaczenie osiągnięć oraz podjętej aktywności dla rozwoju danego sportu, a także sposób ich dokumentowania.
5. Jednostki samorządu terytorialnego mogą ustanawiać wyróżnienia i nagrody pieniężne dla trenerów oraz innych osób wyróżniających się osiągnięciami w działalności sportowej.
 6. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, określi warunki i tryb przyznawania wyróżnień i nagród pieniężnych, o których mowa w ust. 5, oraz rodzaje wyróżnień i wysokość nagród pieniężnych, biorąc pod uwagę znaczenie osiągnięć dla danej społeczności lokalnej.

Art. 36

1. Reprezentantom Polski:
 - 1) na igrzyskach olimpijskich,
 - 2) zakwalifikowanym na igrzyska olimpijskie odbywające się w 1984 r. w Los Angeles, którzy wzięli udział w zawodach „Przyjaźń 84”,
 - 3) zakwalifikowanym na igrzyska paraolimpijskie lub zawody sportowe osób niepełnosprawnych odbywające się przed 1992 r., będące odpowiednikiem igrzysk paraolimpijskich,
 - 4) zakwalifikowanym na igrzyska głuchych lub zawody sportowe odbywają-

- ce się przed 2001 r., będące odpowiednikiem igrzysk głuchych – przysługuje świadczenie pieniężne ze środków budżetu państwa, zwane dalej „świadczeniem”.
2. Świadczenie przysługuje osobie, która:
 - 1) zdobyła co najmniej jeden medal na zawodach sportowych, o których mowa w ust. 1;
 - 2) ukończyła 40. rok życia;
 - 3) nie uczestniczy we współzawodnictwie sportowym organizowanym przez polski związek sportowy;
 - 4) ma obywatelstwo polskie;
 - 5) ma stałe miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej;
 - 6) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.
3. Świadczenie przysługujące w danym roku budżetowym ustala się na podstawie kwoty bazowej dla członków korpusu służby cywilnej, której wysokość, ustaloną według odrębnych zasad, określa ustawa budżetowa, przy uwzględnieniu mnożnika kwoty bazowej w wysokości 1,3255.
4. Świadczenie przyznaje minister właściwy do spraw kultury fizycznej, w drodze decyzji, na wniosek osoby zainteresowanej.

5. Osoba zainteresowana dokumentuje spełnienie warunków, o których mowa w ust. 2.
6. Minister właściwy do spraw kultury fizycznej odmawia, w drodze decyzji, przyznania świadczenia, jeżeli osoba zainteresowana nie spełnia co najmniej jednego z warunków, o których mowa w ust. 2.
7. Świadczenie jest wypłacane co miesiąc przez urząd obsługujący ministra właściwego do spraw kultury fizycznej, począwszy od miesiąca, w którym świadczenie zostało przyznane.
8. Osoba, która otrzymuje świadczenie, niezwłocznie powiadamia ministra właściwego do spraw kultury fizycznej o ustaniu co najmniej jednego z warunków, o których mowa w ust. 2 pkt. 3–6.
9. Minister właściwy do spraw kultury fizycznej pozbawia, w drodze decyzji, świadczenia, począwszy od miesiąca, w którym ustał co najmniej jeden z warunków, o których mowa w ust. 2 pkt. 3–6.
10. Jeżeli dana osoba jest uprawniona do otrzymania więcej niż jednego świadczenia, otrzymuje tylko jedno świadczenie, w oparciu o podstawę przez nią wybraną.
11. Minister właściwy do spraw kultury fizycznej określi, w drodze rozporządzenia, wykaz zawodów sportowych osób niepełnosprawnych odbywających się przed 1992 r., będących odpowiednikiem igrzysk paraolimpijskich, oraz zawodów sportowych odbywających się przed 2001 r., będących odpowiednikiem igrzysk głuchych, biorąc pod uwagę rangę sportową tych zawodów.

Patronaty polskiej Prezydencji - promocja Prezydencji poprzez sport

10 grudnia 2010 r. zawarte zostało porozumienie między Ministrem Spraw Zagranicznych a Ministrem Sportu i Turystyki na temat współpracy i wspólnej promocji Prezydencji poprzez sport. Porozumienie podpisali z upoważnienia ministrów **Mikołaj Dowgielewicz**, pełnomocnik rządu ds. przygotowania organów administracji rządowej i sprawowania przez Rzeczpospolitą Polską Przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej oraz **Katarzyna Sobierajska**, podsekretarz stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki.

Celem nawiązanej na mocy porozumienia współpracy międzyresortowej jest wykorzystanie potencjału edukacyjnego, informacyjnego i promocyjnego sportu na rzecz upowszechniania wiedzy na temat polskiego członkostwa w Unii Europejskiej, zwłaszcza w kontekście zadań wynikających z polskiej Prezydencji w Radzie UE oraz zaktywizowania Polaków wokół tematu Prezydencji i nadania nowego impulsu debacie europejskiej w Polsce.

Osiągnięcie celu, jaki postawili przed sobą obaj sygnatariusze porozumienia, będzie możliwe dzięki wykorzystaniu zainteresowania społecznego imprezami sportowymi, poprzez objęcie niektórych z nich patronatem Prezydencji Polski w Radzie Unii Europejskiej w 2011 r.

Zawarte porozumienie ustala warunki przyznawania imprezom sportowym takiego właśnie patronatu. Zostaną one wybrane spośród tych, które otrzymały dofinansowanie na realizację zadań z zakresu upowszechniania kultury fizycznej w ramach dotacji budżetowej w 2011 r. lub z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej lub które zostały w 2011 r. objęte patronatem honorowym przez Ministra Sportu i Turystyki lub w których komitecie honorowym znajduje się Minister Sportu i Turystyki.

Szczegółowe informacje na temat możliwości uzyskania przez organizatorów imprez sportowych patronatu Prezydencji Polski w Radzie Unii Europejskiej w 2011 r., w tym na temat kryteriów, od których spełnienia uzależnione jest otrzymanie patronatu, można znaleźć na stronie internetowej Ministerstwa Sportu i Turystyki (www.msport.gov.pl).

Organizatorzy imprez sportowych, którzy ze względu na szczególne kryteria nie mogą uzyskać patronatu Prezydencji na podstawie zawartego między Ministrem Spraw Zagranicznych i Ministrem Sportu i Turystyki porozumienia, mogą się o niego ubiegać na zasadach ogólnych, przewidzianych w decyzji nr 4 pełnomocnika rządu do spraw przygotowania organów administracji rządowej i sprawowania przez Rzeczpospolitą Polską Przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej z 14 grudnia 2009 r. w sprawie ustalenia Zasad przyznawania patronatu Prezydencji Polski w Radzie Unii Europejskiej w 2011 r. oraz wzoru wniosku o przyznanie patronatu. Szczegółowe informacje na ten temat zamieszczono na stronie internetowej poświęconej przygotowaniom Polski do Prezydencji w Radzie UE (www.msport.gov.pl).

Ustawa o sporcie

- „dobrodziejstwo” czy ruina strukturalna sportu polskiego

W naszym kraju, w dziedzinie kultury fizycznej od października 2010 r. obowiązuje nowa ustawa o sporcie.

Działaczom sportowym, organizatorom życia w klubach, stowarzyszeniach, związkach sportowych trudno odnosić się do zapisów ustawowych w sposób pozytywny lub negatywny, jeżeli brak w tych zapisach regulacji prawnych poszczególnych obszarów działalności sportowej.

Ustawa odnosi się w art. 2 do obszaru, w którym ma być porządkowana struktura i działalność poszczególnych jednostek w postaci klubów sportowych. Uproszczenia, zawarte szczególnie w art. 2 pkt. 2, spowodowały zagubienie takich obszarów, jak:

- ruch sportowy,
- urządzenia i działalność, czyli współpraca z JST,

Brak usystematyzowania programów poprawy wyników.

Brak wyartykułowania sportu wyczynowego i sportu zawodowego.

Zgubiono zasoby ludzkie - szczególnie systemy szkoleniowe dla trenerów i instruktorów sportu, dla instruktorów rekreacji i sportu powszechnego oraz kadr arbitrów, którzy są niezbędni.

Brak w ustawie zapisów o dokształcaniu kadr kultury fizycznej przez ośrodki pozauczelniane. Niedokładnie zostały omówione i wskazane zasady trwałego rozwoju sportu powszechnego, rekreacji ruchowej i aktywności fizycznej uczniów.

Brak docelowych rozwiązań w zakresie przepływu informacji medyc-

i zawodowego przez sponsorów.

Definicja sportu zapisana w art. 2 pkt. 1 ustawy jest przetransponowana z Europejskiej Karty Sportu, gdzie została sformułowana wyłącznie na potrzeby EKS.

Zapis w art. 2 ustawy nie zawiera określenia terminologii: aktywność fizyczna, sport wyczynowy, sport zawodowy, sport powszechny, rekreacja ruchowa, rehabilitacja ruchowa, wychowanie fizyczne.

Uczestnikami form sportowych są zawodnicy, sędziowie, personel pomocniczo-techniczny, obsługa medyczna, kibice, sprawozdawcy i dziennikarze sportowi oraz media internetowe. Wyżej wymienione elementy składowe tworzą kulturę fizyczną. Natomiast w każdym społeczeństwie kultura fizyczna jest częścią kultury i edukacji człowieka. Cel tej edukacji to dbałość o pełny rozwój osobowości ludzkiej i poszanowanie dla praw człowieka, w tym wolności.

Na obecnym etapie integracji z Unią Europejską brakuje w ustawie zapisów, które nawiązywałyby do takich dokumentów, jak Powszechna Deklaracja Praw Człowieka i Międzynarodowy Pakt Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych. Nie wspominając już o Europejskiej Karcie Sportu.

Wymieniając braki w zapisach ustawy, chcę zwrócić uwagę, że w ten sposób wiele organizacji i stowarzyszeń bardzo aktywnych i istotnych w dziedzinie kultury fizycznej zostało wyekskmitowanych na marginesy ustawowy.

Kluby sportowe powstają po to, aby realizować cele i dążenia niewielkich grup społecznych, chcących osiągać jak najlepsze wyniki sportowe.

Stowarzyszenia i kluby tych stowarzyszeń prowadziły działalność edukacyjno-oświatową w dziedzi-

- tworzenie podstaw do wszelkich form aktywności dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych, nieuprawiających sportu wyczynowo lub zawodowo.

Brak obszaru omawiającego rozwój uczestnictwa i aktywności.

nej i badań zawodników oraz osób uprawiających sport powszechny.

Nie ma szczegółowego odniesienia do zasad finansowania kultury fizycznej na poszczególnych szczeblach ze środków budżetowych oraz zasad finansowania sportu kwalifikowanego

nie kultury fizycznej. Organizowały i realizowały różne formy sportu powszechnego, aktywnego wypoczynku fizycznego, rekreacji sportowej, rehabilitacji zdrowotnej, przywracającej sprawność ruchową. Tę nie dostrzeżono, tworząc ustawę o sporcie.

Oprócz klubów i UKS-ów funkcjonują kluby i stowarzyszenia prowadzące działalność w gminnych strukturach. Klubami tymi zarządzają/kierują działacze społeczni, wolontariusze, oczekujący wspomnienia organizacyjnego i wsparcia w postaci zapisów ustawowych.

Brak w ustawie zapisu o równości dostępu do form i urządzeń wykluczającego jakąkolwiek dyskryminację. Zapis powinien gwarantować możliwość uczestnictwa w sporcie powszechnym, w rekreacji ruchowej wszystkim mieszkańcom, zarówno tym młodym, jak i dojrzałym, uzdolnionym i nieuzdolnionym, pełnosprawnym i niepełnosprawnym.

To z zapisów ustawy powinno wynikać, że władza publiczna na danym terenie ma obowiązek zapewnić dostępność urządzeń sportowych i obiektów, uwzględniając przede wszystkim cele społeczne, a później komercyjne.

Trudno doszukać się zapisów, które by jednoznacznie wskazywały zasady tworzenia podstaw do rozwoju kultury fizycznej dzieci i młodzieży do uprawiania zorganizowanych form aktywności fizycznej przez społeczeństwo dorosłe.

Ustawa nie rozwiązuje sprawy podstaw programowych do tworzenia aktywności fizycznej uczniów na wszystkich poziomach nauczania.

Ustawa nie stwarza podstaw do wytworzenia systemu określonego współzawodnictwa w szkolnym sporcie dla całej populacji uczniów. I nadal preferuje jednostkowe osiągnięcia, które wypaczają integrację społeczności uczniowskiej. Idea powołania UKS-ów zakładała, że działalność klubu na terenie szkoły w systemie zajęć pozalekcyjnych spopularyzuje różne formy aktywności fizycznej w środowisku szkoły.

Łamanie zasad bezpieczeństwa uprawiania sportu powszechnego i narzucanie systemów kwalifikacyjnych spowodowało wypaczenie tej idei.

Należy uświadomić, że podstawową jednostką strukturalną sportu powszechnego są tysiące klubów na terenie miast i miasteczek oraz we wsiach i osiedlach naszego kraju i nie są to tylko Uczniowskie Kluby Sportowe.

W ustawie nie ma zapisu wspomagającego organizację i uprawianie form sportu powszechnego przez pracowników zakładów pracy. Pominęto element wyważonej polityki sportowej w zakresie uczestnictwa i aktywności fizycznej pracowników.

W ustawie nie znalazły się zapisy dotyczące wspierania finansowego powszechnej aktywności fizycznej społeczeństwa, zarówno na szczeblach centralnych, jak i na szczeblu gminy, powiatu.

Brak zapisu o wsparciu i rozwoju kursów szkoleniowych organizowanych na dotychczasowych zasadach, odpowiadających potrzebom uczestników na każdym poziomie sportowym aktywności fizycznej, zapewniających równy dostęp do kształcenia w systemie kursów trenerom, instruktorom, zarządzającym, urzędnikom, lekarzom i twórcom infrastruktury sportowej.

Europejska Karta Sportu zakłada, że osoby nadzorujące i prowadzące działalność sportową w poszczególnych obszarach muszą posiadać odpowiednie kwalifikacje, tak aby zapewnić bezpieczeństwo ochrony zdrowia i życia osób będących pod ich opieką. Natomiast w ustawie brak wyraźnego zapisu precyzującego, kto i jakie kwalifikacje powinien posiadać, aby móc realizować program edukacji sportowej zarówno w klubach, jak i stowarzyszeniach, i jakie powinny być szczeble odpowiedzialności.

Brak zapisów doskonalenia zawodowego instruktorów, trenerów, sędziów oraz członków zarządów.

Zapis w rozdziale bezpieczeństwa powinien być rozszerzony i wyraźnie wskazywać ochronę podstaw moralnych oraz etycznych w dziedzinie sportu.

Brak również zapisów dotyczących zakazu wykorzystywania działalności sportowej i osób uczestniczących w tej działalności do celów politycznych, komercyjnych i finansowych. A także zapisu ochrony przed nadużyciami, poniżającymi praktykami, używaniem środków odurzających, w tym narkotyków.

Ustawa, która powinna być dokumentem regulującym całokształt działalności w zakresie aktywności fizycznej, zajmuje się szczegółowymi rozwiązaniami odnośnie do zwalczania doping, przepisów karnych. Rozdziały o zwalczaniu doping w sporcie, jak i rozdział przepisy karne, powinny być zapisane w sposób sygnalny w ustawie jako podstawowy dokument ramowy. Natomiast wszelkie szczegółowe zapisy dotyczące karania, zwalczania doping powinny być umieszczone w specjalnym rozdziale kodeksu karnego.

Ustawa, do chwili obecnej, nie posiada rozporządzeń i zarządzeń okołoustawowych, które w sposób szczegółowy regulowałyby funkcjonowanie poszczególnych dziedzin. Nie ma uregulowań w zakresie finansowania działań preselekcyjnych do sportu dzieci i młodzieży. Nie ma rozporządzeń, ani zarządzeń, które w sposób szczegółowy regulowałyby współdziałanie międzyustawowe.

Ustawa nie wnosi rozwiązań prawnych i terminów utworzenia niezbędnych aktów okołoustawowych. Należy też uzmysłowić wykonawcom ustawy, że brak zapisów nie oznacza dowolności interpretacji postępowania w organizacji i realizacji różnych form aktywności fizycznej. Należy zdać sobie sprawę, że istnieją i obowiązują inne akty prawne, o randze ustawy oraz akty prawne okołoustawowe, które nakazują określone postępowanie w naszej działalności. Przykładem tego jest dobór kadr wykonawczych, w którym to kodeks cywilny oraz ustawa o działalności pożytku publicznego i wolontariacie nakazują, aby legitymować się odpowiednimi kwalifikacjami.

■ Leszek Zieliński
menedżer organizacji imprez sportowych, menedżer sportu

Prawo człowieka do sportu powszechnego

Jedną z powszechnie uznawanych form edukacji człowieka jest sport powszechny. Dlatego dostęp do różnych form sportu powszechnego jako elementu edukacji jest prawem człowieka. Sport powszechny to prawa, obowiązki i samorealizacja. To prawo do wolności wyboru i edukacji.

Mówi o tym art. 26 Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka oraz art. 12 Międzynarodowego Paktu Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych.

Sport powszechny jest szczególną formą edukacji stosowaną w wychowaniu dzieci i młodzieży. W akcie prawnym, jakim jest Konwencja o Prawach Dziecka (ogłoszonym w Dz. U. nr 120 z 1991 r.), w artykułach 3, 18, 27, 29 i 31 są nałożone szczególne obowiązki na państwo i jego administrację, na organizacje samorządowe i porządkowe oraz na wszystkie osoby fizyczne zajmujące się wychowaniem i edukacją dzieci.

Z treści tych zasad prawnych wynika prawo dostępu do sportu powszechnego uznawanego jako formę rekreacji aktywnej i czynnego wypoczynku, mającej znaczący wpływ na rozwój fizyczny i intelektualny dziecka. Daje poczucie swobody i wolności, uczy umiejętności korzystania ze swoich praw. Wyzwala poczucie spełnienia i samorealizacji.

Sport powszechny jest fundamentalną formą edukacji dziecka

Badania naukowe dowiodły, że osoby uczestniczące aktywnie w różnych formach sportu powszechnego posiadają:

- wyższy stopień umiejętności adaptacyjnych do różnych sytuacji życiowych,
- większą odporność organizmu na stresy i choroby,
- większą sprawność fizyczną i wydolność biologiczną organizmu.

W wielu krajach na świecie, w aktach prawnych Unii Europejskiej sport powszechny występuje i jest trakto-

wany jako dziedzina kultury. Dlatego zapisy w art. 15 Międzynarodowego Paktu Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych oraz w art. 27 Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka mówią **o prawie wszystkich ludzi do uczestnictwa w życiu kulturalnym, wymieniając różne dyscypliny sportu powszechnego oraz sposób uczestnictwa w nich.**

Patriotyzm i obowiązki

Jednym z najlepszych promotorów praw człowieka jako jednostki i jako grupy społecznej jest sport powszechny. Kształtuje zainteresowania i wartości. Doskonale upowszechnia i promuje etos społeczny oraz pierwiastki patriotyzmu na każdej arenie - lokalnej, regionalnej czy międzynarodowej. Uczy umiejętności kolektywnego współistnienia, ożywia życie społeczne i kulturowe, zbliżając do siebie ludzi i społeczności.

Reprezentowanie siebie, rodziny i swojego regionu lub kraju jest zaszczytnym obowiązkiem patriotycznym. Przysparza zaszczytów i poważania. Wyzwala dumę w każdym, kto zasługuje na miano reprezentanta. Często znane postacie sportowe przenoszą swoją aktywność sportową na działalność wolontarystyczną, humanitarną, uzyskując miano ambasadora dobrej woli.

Samorealizacja

Jednym z najważniejszych wartości sportu powszechnego jest samorealizacja, spełnienie swoich marzeń i oczekiwań, osiąganie upragnionych

celów życiowych. Dlatego bardzo ważnym zadaniem jest nauka podstaw i zasad uprawiania form sportu powszechnego przez dzieci. Jest to drogowskaz do zdrowego stylu życia.

Europejska Karta Sportu – wybrane artykuły

W artykule 1. sformułowano **Cel Karty**

Mając na uwadze promocje sportu, jako ważnego czynnika rozwoju człowieka, rządy podejmą niezbędne kroki, by zgodnie z zasadami określonymi w Kodeksie Etyki Sportowej stosować postanowienia niniejszej Karty w celu umożliwienia każdemu uprawiania sportu, zwłaszcza poprzez:

- a. **zapewnienie** wszystkim młodym ludziom możliwości korzystania z programów wychowania fizycznego, w celu rozwijania podstawowych zdolności sportowych;
- b. **zapewnienie** każdemu możliwości uczestnictwa w sporcie i rekreacji fizycznej w **zdrowych i bezpiecznych warunkach**, a także we współpracy z właściwymi organizacjami sportowymi;

c. zapewnienie każdemu, kto wyrazi takie życzenie i posiada umiejętności, możliwości podnoszenia poziomu sportowego oraz realizacji rozwoju i/lub osiągnięcia osobistego, uznanego publicznie poziomu mistrzowskiego.

W artykule 2. zawarta jest **definicja oraz zakres stosowania Karty**

Dla celów niniejszej Karty: „sport” oznacza wszelkie formy aktywności fizycznej, które poprzez uczestnictwo doraźne lub zorganizowane stawiają sobie za cel wypracowanie lub poprawienie kondycji fizycznej i psychicznej, rozwój stosunków społecznych lub osiągnięcie wyników sportowych na wszelkich poziomach.

Artykuł 5. **Tworzenie podstaw**

Zostaną podjęte odpowiednie działania w celu rozwoju sprawności fizycznej młodzieży i umożliwienia osiągania przez nią podstawowych umiejętności sportowych i fizycznych oraz w celu zachęcania do uprawiania sportu, zwłaszcza poprzez:

1. **czuwanie nad tym, by wszyscy uczniowie korzystali z programów sportowych, rekreacyjnych i wychowania fizycznego**, jak również z niezbędnych urządzeń, oraz by zostały w tym celu **stworzone odpowiednie warunki czasowe**,
2. **zapewnienie kształcenia w tej dziedzinie przez wykwalifikowanych nauczycieli we wszystkich szkołach**,
3. umożliwienie kontynuowania uprawiania sportu po zakończeniu okresu obowiązkowej nauki,
4. wspieranie nawiązywania odpowiednich kontaktów między szkołami lub innymi jednostkami szkolnymi oraz szkolnymi i lokalnymi klubami sportowymi,

5. ułatwianie i upowszechnianie dostępu do urządzeń sportowych dla uczniów i członków społeczności lokalnych,
6. pobudzanie ruchu opiniotwórczego, w ramach którego rodzice, nauczyciele, trenerzy i prowadzący zajęcia zachęcaliby młodzież do regularnego uprawiania sportu,
7. zapewnienie nauczania w zakresie etyki sportowej uczniom, od szkoły podstawowej wzwyż.

Artykuł 9. **Zasoby ludzkie**

1. Wspierać się będzie rozwój kursów szkoleniowych, organizowanych przez właściwe instytucje i prowadzących do uzyskania dyplomów i kwalifikacji, w pełnym zakresie promocji sportu. Kursy te powinny odpowiadać potrzebom uczestników na każdym poziomie sportowym czy rekreacyjnym oraz przewidywać udział uczestników tak społecznie, jak i zawodowo związanych ze sportem (prowadzący kursy, trenerzy, zarządzający, urzędnicy, lekarze, architekci, inżynierowie itd.).
2. **Każda osoba zajmująca się prowadzeniem lub kontrolą działalności sportowej powinna posiadać niezbędne kwalifikacje. Szczególną uwagę należy zwrócić na zapewnienie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia osób znajdujących się pod ich opieką.**

Sport powszechny i zdrowie dzieci i młodzieży

Także ustawa Konwencja o Prawach Dziecka w art. 3 nakazuje dbanie o stan zdrowia dziecka przez najlepszych nauczycieli i lekarzy, a z tego wynika, że powinni to być ludzie o najwyższych kwalifikacjach, odpowied-

nio wyszkoleni i posiadający odpowiednie kompetencje. Morale tych ludzi powinno być niepodważalne. **Zwolnienie z zajęć wychowania fizycznego jest bardzo poważnym działaniem niekorzystnym dla zdrowia i rozwoju młodego organizmu.**

W dobie zwiększania ilości zajęć wychowania fizycznego w celach podniesienia zdrowotności i higieny życia dzieci i młodzieży paradoksem się staje sytuacja, że osoby (lekarze, nauczyciele, rodzice) z mocy ustawy mające obowiązek dbania o zdrowie, prawidłowy rozwój psychiczny i fizyczny dziecka dokonują „zamachu” na stan zdrowia dziecka i jego prawidłowy rozwój, wyłączając to dziecko z aktywnego uczestnictwa w zajęciach wychowania fizycznego. **Z takim stanem rzeczy godzą się również rzecznicy praw dziecka i nadzór pedagogiczny, który powinien dbać o prawidłowy rozwój młodego społeczeństwa.** Nieprzestrzeganie kategorii wiekowych, form treningowych oraz terminów badań w myśl art. 19 Konwencji o Prawach Dziecka może być potraktowane jako formy przemocy fizycznej, bądź psychicznej, zaniedbania lub złego traktowania przez osoby sprawujące opiekę nad dzieckiem.

Kultura fizyczna jest tą dziedziną w życiu człowieka, która zapewnia naturalny rozwój fizyczny i psychiczny, wzmacnia organizm wydolnościowo w okresie dziecięcym i młodzieńczym oraz stabilizuje dobrostan w wieku średnim i dojrzałym. Podstawowym obowiązkiem wszystkich opiekunów i nauczycieli, w tym lekarzy, jest dbałość o aktywne uczestnictwo dzieci i młodzieży w zajęciach wychowania fizycznego oraz innych formach lekcyjnych, pozalekcyjnych kultury fizycznej.

■ Stanisława Zielińska, Leszek Zieliński
Piła, grudzień 2010 r.

■ Stanisława Zielińska
- konsultant/edukator ds. bezpieczeństwa, menedżer organizacji imprez sportowych, menedżer sportu
■ Leszek Zieliński
- menedżer organizacji imprez sportowych, menedżer sportu

Sport dla wszystkich na bezpiecznych obiektach i urządzeniach sportowych

Materiał wygłoszony na Międzynarodowym Sympozjum „Sport dla wszystkich strategią jutra – sport łączy” w Zamościu, 28-30.05.2010 r.

Obowiązkiem organizatorów życia sportowego jest zagwarantowanie bezpieczeństwa wszystkim jego uczestnikom. Dotyczy to stadionów, hal sportowych, pływalni, boisk, placów zabaw oraz terenów rekreacyjno-sportowych.

Na tych obiektach powinny być zainstalowane bezpieczne urządzenia mające odpowiednie certyfikaty.

Załączony materiał przedstawia uwarunkowania formalno-prawne oraz wymagane procedury, jakie należy stosować, aby uzyskać dopuszczenie urządzeń sportowych do użytkowania.

Jednym z uczestników tego procesu jest Zespół Certyfikacji Instytutu Sportu w Warszawie.

■ **Lech Adam Bartnik**
przewodniczący Komitetu Technicznego
przy Zespole Certyfikacji Instytutu Sportu

Instytut Sportu Zespół Certyfikacji

Bezpieczne użytkowanie sprzętu sportowego i rekreacyjnego

W Polsce funkcjonuje kilka systemów dopuszczających wyroby do obrotu i do ich stosowania, m.in.:

- system oceny zgodności,
- system certyfikacji,
- system kontrolowany przez Urząd Dozoru Technicznego,
- system kontrolowany przez Wyższy Urząd Górniczy.

Aktualny stan prawny

1. Ustawa z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów

Ustawa określa ogólne wymagania dotyczące bezpieczeństwa produktów, obowiązki producentów i dystrybutorów w zakresie bezpieczeństwa produktów

oraz zasady i tryb sprawowania nadzoru w celu zapewnienia bezpieczeństwa produktów wprowadzonych na rynek.

Przepisy ustawy wdrażają postanowienia dyrektywy 2001/95/WE.

2. Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności

Ustawa ma na celu eliminację zagrożeń stwarzanych przez wyroby dla życia lub zdrowia użytkowników i konsumentów oraz dla mienia i środowiska, służyć ma likwidowaniu barier technicznych w handlu, zwiększeniu konkurencyjności wyrobów i usług, a także ułatwianiu krajowego i międzynarodowego obrotu towarowego, stworzenie warunków do rzetelnej oceny wyrobów i procesów ich wytwarzania przez kompetentne i niezależne podmioty.

Ustawa przewiduje dwa obszary oceny zgodności: obowiązkowy i dobrowolny.

Ustawa przewiduje dwa rodzaje obowiązkowych wymagań: zasadnicze i szczegółowe.

Wymagania zasadnicze - określane przez Radę Ministrów (ministra właściwego) w drodze rozporządzeń warunki i tryb dokonywania oceny zgodności oraz sposób znakowania tych wyrobów. Wymagania zasadnicze przenoszą wymagania dyrektyw nowego podejścia UE do prawa polskiego.

Wymagania szczegółowe dotyczą wyrobów, które mogą stwarzać zagrożenie albo służyć ochronie lub ratowaniu życia, zdrowia, mienia lub środowiska, a także warunków certyfikacji.

Podstawą oceny są najczęściej Polskie Normy, których stosowanie jest dobrowolne.

Ustawa przewiduje autoryzację i notyfikację jednostek w obszarze obowiązkowym. Autoryzację dokonuje minister właściwy w drodze decyzji administracyjnej.

Notyfikacji dokonuje właściwy minister Komisji UE.

2a. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie wymagań zasadniczych dla środków ochrony indywidualnej.

(ochrona przed utonięciem, ochrona całego ciała lub części ciała)

Dotyczy następującego sprzętu sportowego: kamizelki ratunkowe, kaski dla różnych dyscyplin sportu, gogle narciarskie, aparaty i sprzęt dla nurków, sprzęt alpinistyczny, odzież i ochronny sprzęt sportowy dla różnych dyscyplin sportu.

Jest to akt wykonawczy do ustawy o ocenie zgodności.

3. Ustawa z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej

Ustawa określa zasady działalności w sferze kultury fizycznej, a także zadania organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego, klubów sportowych oraz innych podmiotów w zakresie zapewnienia prawidłowej realizacji procesu wychowania fizycznego, uprawiania sportu i rekreacji ruchowej oraz prowadzenia rehabilitacji ruchowej.

3a. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 czerwca 1997 r. w sprawie zasad i trybu opiniowania projektów urządzeń sportowych i sprzętu sportowego pod względem ich zgodności z wymaganiami bezpieczeństwa i higieny użytkowania oraz korzystania z nich przez osoby niepełnosprawne.

Rozporządzenie wskazuje jednostki uprawnione do wydawania opinii na podstawie wymagań Polskich Norm lub innych dokumentów odniesienia.

Jest to akt wykonawczy do ustawy o kulturze fizycznej.

4. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane

Ustawa normalizuje działalność obejmującą sprawy projektowania, budowy, utrzymania i rozbioru obiektów budowlanych oraz określa zasady działania organów administracji publicznej w tych dziedzinach.

Ustawa jest odpowiednikiem dyrektywy 89/109/EWG.

4a. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie

W rozporządzeniu podano wymagania stawiane budynkom oraz wyposażeniu technicznemu budynków m.in. dla celów sportowych i rekreacyjnych.

Jest to akt wykonawczy do ustawy Prawo budowlane.

5. Ustawa z dnia 12 września 2002 r. o normalizacji

Ustawa ma na celu między innymi:

- racjonalizację produkcji i usług poprzez stosowanie uznanych reguł technicznych lub rozwiązań technicznych,
 - usuwanie barier technicznych w handlu i zapobieganie ich powstawaniu,
 - zapewnienie ochrony życia, zdrowia, środowiska i interesu konsumentów oraz bezpieczeństwa pracy.
- Stosowanie norm jest dobrowolne.

6. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty

Ustawa między innymi zapewnia utrzymanie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki w przedszkolach, szkołach podstawowych i gimnazjach, w tym sportowych i mistrzostwa sportowego.

6a. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach

§ 9.3 Szkoły i placówki nabywają wyposażenie posiadające odpowiednie atesty lub certyfikaty.

Jest to akt wykonawczy do ustawy o systemie oświaty.

Opisy wybranych systemów dopuszczania wyrobów do obrotu

Nadzór rynku nad wprowadzaniem bezpiecznych wyrobów sprawuje prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumenta za pomocą wyspecjalizowanych organów, jak:

- Inspekcja handlowa,
- Państwowa Inspekcja Pracy,
- prezes Wyższego Urzędu Górniczego,
- prezes Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty,
- główny inspektor nadzoru budowlanego,
- inne organy wymienione w innych ustawach, jeżeli są wymienione jako wyspecjalizowane.

Ocena zgodności

Ocena zgodności dokonywana jest w oparciu o dyrektywę nowego podejścia, które wymagają zastosowania na wyrobach oznaczenia CE.

Ten sam wyrób może podlegać kilku dyrektywom jednocześnie, jeżeli ich zakresy obowiązywania się uzupełniają.

Procedury oceny zgodności

Dyrektywy oceny zgodności przewidują osiem modułów (A-H), z których każdy opisuje mniej lub bardziej rozbudowaną procedurę:

Moduł A - samoocena dokonywana przez producenta

Moduł B - badanie typu

Moduł C - zgodność z typem

Moduł D - kontrola jakości produkcji

Moduł E - kontrola jakości produktu

Moduł F - weryfikacja produktu

Moduł G - weryfikacja każdej jednostki produktu

Moduł H - pełna kontrola jakości

Dokumentacja techniczna zawierająca informacje o przebiegu procesu oceny

fikowanej, jeżeli była zaangażowana w ocenę zgodności.

Certyfikacja wyrobów

W Polsce działa około 74 jednostek certyfikujących wyroby, które posiadają akredytację Polskiego Centrum Akredytacji.

Sprzęt sportowy w różnym zakresie certyfikuje 8 jednostek.

System zakłada, że certyfikacja jest dobrowolna. Producent i sprzedawca są zainteresowani, aby wyroby miały odpowiednie certyfikaty.

Wyjątkiem jest obligatoryjna certyfikacja wyrobów stanowiących zagrożenie oraz służących ratowaniu życia, zdrowia lub środowiska.

Zespół Certyfikacji Instytutu Sportu

Zespół Certyfikacji posiada Certyfikat Akredytacji Jednostki Certyfikującej Wyroby Nr AC 074 przyznany przez Polskie Centrum Akredytacji. Zespół Certyfikacji spełnia wymagania dotyczące jednostek prowadzących systemy certyfikacji wyrobów wg normy PN-EN 45011:2000.

zgodności musi być przechowywana przez producenta przez 10 lat od daty produkcji.

Umieszczając oznaczenie CE, producent zaświadcza, że spełnia wymogi dyrektyw nowego podejścia i nie można mu stawiać barier w dostępie do wspólnego rynku.

W deklaracji wypełnionej przez producenta powinny się znaleźć następujące elementy:

- nazwa i adres producenta,
- identyfikacja wyrobu,
- dyrektywy, z którymi wyrób jest zgodny,
- normy zharmonizowane (lub inne), z którymi wyrób jest zgodny,
- data wystawienia,
- oświadczenie, że deklaracja została wydana na wyłączną odpowiedzialność producenta,
- nazwa, adres i numer jednostki noty-

Dokument akredytacyjny potwierdza spełnienie przez Zespół Certyfikacji europejskich i polskich wymagań jakościowych i kompetencyjnych przy wydawaniu certyfikatów na wyroby.

Przy Zespole Certyfikacji działają **Rada ds. Certyfikacji**, która nadzoruje prawidłowość funkcjonowania systemu certyfikacji, oraz **Komitet Techniczny**, który zajmuje się opiniowaniem kryteriów technicznych dla tych wyrobów, które nie posiadają norm, oraz pomocą w rozwiązywaniu problemów technicznych.

Kontakt

tel. 22 834 10 01 lub 22 834 08 12 w. 290, 288

insp@insp.waw.pl

zdzislaw.nosarzewski@insp.waw.pl

andrzej.mirgos@insp.waw.pl

bohdan.karpilowski@insp.waw.pl

IX Festiwal Gwiazd Sportu w Dziwnowie

Dzień pierwszy

11 sierpnia 2010 r., punktualnie o godz. 15.00, **Artur Szulc** i burmistrz Dziwnowa **Krzysztof Kozicki** dokonali oficjalnego otwarcia IX Festiwalu Gwiazd Sportu w Dziwnowie. Jednak już od południa wczasowicze mogli bawić się w towarzystwie sportowców i startować w imprezach rekreacyjno-sportowych.

Odsłonięcie tablicy poświęconej pamięci Piotra Nurowskiego

Pierwszą z nich były **Regaty Morskie o Puchar Marka Łbika**, w których uczestniczyły dwuosobowe osady kajakowe. Rywalizacja na morzu była zacięta i losy zwycięstwa ważyły się do ostatniego wyścigu. Zwyciężyła osada w składzie: Jacek Marcinek i Daniel Czapczyński z Bukowca Górnego, drugie miejsce zajęli Paweł Marcinek i Hubert Łączny – również z Bukowca Górnego, zaś na trzecim miejscu finiszował duet Ryszard Guz i Sławomir Kazana (Samociążek, Międzywodzie). Nagrodę specjalną otrzymały Katarzyna i Marta Pałac z Poznania za nieustępliwą i ambitną walkę z przeciwnościami.

Niezwykle ciekawa i widowiskowa okazała się kolejna, być może nowa dyscyplina sportu. Konkurencja ta to **narciarskie Grad Prix Dziwnowa**, inaczej zwana baltickiing, a prościej – wyścigi po plaży na nartach biegowych. Okazało się, że po plaży biega się podobnie jak po śniegu. Konkurencję tę zademonstrował dwukrotny medalista mistrzostw świata w biegach narciarskich **Józef Łuszczek** z **Piotrem Skrzędziejewskim**. Po krótkim pokazie i próbnym przebieżkach ochotnicy przystąpili do rywalizacji. Kobiety walczyły

o puchar mistrza olimpijskiego **Wojciecha Fortuny**, zaś panowie o puchar **Józefa Łuszczka**.

Wśród kobiet kolejność była następująca: 1. Daria Gawryjolek (Poznań), 2. Zofia Zawadzka, 3. Maria Zawadzka (obie z Białego Stoku). Najszybszym mężczyzną okazał się Waldemar Poręba, który wyprzedził Piotra Skrzędziejewskiego i Bogusława Mareńczyka.

nym w unihokeju na piasku. Oczywiście w roli nauczyciela nie mógł wystąpić nikt inny jak nasz exportowy hokeista **Mariusz Czerkawski**. Szybko okazało się jednak, że uczniowie przerosli mistrza i prym w wykonywaniu rzutów karnych wiodł **Andrzej Supron** (medalista olimpijski w zapasach), **Lesław Ćmikiewicz** (złoty i srebrny medalista olimpijski w piłce nożnej, zdobywca III miejsca mistrzostw świata), **Zenon Jaskuła**, **Marian Sypniewski** (dwukrotny medalista olimpijski w szermierce), **Jerzy Kulej** (pięściarz, dwukrotny złoty medalista), **Bogdan Wołkowski** (czternastokrotny mistrz świata w trikach bilardowych), **Artur Szulc** (komentator sportowy, współorganizator Festiwalu Gwiazd Sportu), **Maciej Zegan** (pięściarz, zawodowy mistrz świata), **Lech Piasecki**. Naszym mistrzem sportu zadanie utrudniał wszechstronnie uzdolniony **Józef Łuszczek**, który tym razem wystąpił w roli bramkarza.

Wieczorem tłumy turystów i gwiazdy sportu bawili się na koncercie zespołu „Żuki”.

Dzień drugi

Od meczu plażowej siatkówki pomiędzy gwiazdami sportu a władzami samorządowymi Dziwnowa rozpoczął się kolejny dzień Festiwalu Gwiazd Sportu. Sportowcy dysponowali długą ławką rezerwowym i to chyba miało decydujący wpływ na ostateczny wynik spotkania. Od początku pierwszego seta zarysowała się lekka przewaga sportowców. Gdy **Maciej Zegan** zdobył, będąc na zagrywce, 5 kolejnych punktów, nie było już wątpliwości, kto wygra pierwszego seta – 25:15 dla sportowców.

Drugi set miał zgoła odmienny przebieg. Podobnie jak wcześniej znakomite serwy Macieja Zegana zapewniły sześcio-

Lech Piasecki (mistrz świata amatorów i zawodowców) oraz **Zenon Jaskuła** (medalista olimpijski i Tour de France) prowadzili zawody w jeździe na cyklojeździe. Konkurencja polegała na tym, aby rozpędzić cyklometr do możliwie największej prędkości. Konkurencję przeprowadzono w trzech grupach. W kategorii dzieci najszybciej „kręcili”: Karolina Daniluk, Damian Horański i Mateusz Zawisza. Najszybsze kobiety to: Barbara Horeńczuk, Elżbieta Andrzejewska i Justyna Broja. Wśród mężczyzn zwyciężył Wojtek Żywiec przed Ryszardem Pakułą i Jarosławem Łabęckim.

Na zakończenie zmaganiń rekreacyjno-sportowych odbył się **pokaz rzutów kar-**

Główni aktorzy IX Festiwalu Gwiazd Sportu

Po meczu siatkówki plażowej Gwiazdy Sportu – Samorządowcy

punktową przewagę drużynie gwiazd. Jednak w tym momencie nastąpiło przebudzenie samorządowców i wynik przez większą część meczu oscylował w okolicach remisu. Decydującym momentem meczu okazał się znakomity blok wykonany przez **Adama Krzezińskiego**, który zupełnie zaskoczył, pewnego swojego ataku, **Sławomira Czubaka**. I tak drugi set zakończył się wynikiem 25:20, a cały mecz 2:0 dla mistrzów sportu.

Po spotkaniu wymieniono uściski, a zastępcą burmistrza **Henryk Dymerski** wręczył okazały puchar drużynie sportowców. Kapitan zespołu gwiazd, **Andrzej Supron**, przekazał ten puchar do przechowania i powiedział, że trofeum to zdobędzie na własność drużyna, która wygra rywalizację w siatkówce plażowej trzy razy z rzędu. W drużynie gwiazd sportu wystąpili: Katarzyna Bachleda-Curuś, Andrzej Supron, Adam Krzeziński, Józef Łuszczek, Tomasz Sikora, Lech Piasecki, Lesław Ćmiekiewicz, Maciej Zegan, Marian Sypniewski i Bogdan Wołkowski. W roli trenerów: Jerzy Kulej i Wojciech Fortuna. Samorządowców reprezentowali: Wanda Gamrat, Milena Kruczek, Henryk Dymerski, Marek Lisowski, Sławomir Czubak i Jerzy Kisielewski. Sędziował Jerzy Janawa.

Po zmaganiach siatkarskich rozpoczął się cykl imprez sportowo-rekreacyjnych dla publiczności pod tytułem „Dziwnów Zimową Stolicą Polski”. Nazwa ta nawiązywała do konkurencji zimowych, które odbywały się na dziwnowskiej plaży.

Konkurs rzutów karnych o Puchar Mariusza Czerkawskiego

Pierwszą konkurencją dla wczasowiczów był **bieg biathlonowy po plaży o Puchar Tomasza Sikory**. Konkurencja obejmowała bieg w nartach (biegówkach) dookoła wyznaczonego „stadionu”, zatrzymanie się na strzelnicy (wyznaczone miejsce do rzutu woreczkami do celu) i powrót do mety. Zawody były rozgrywane na czas, a za każdy niecelny rzut woreczkiem do kosza do końcowego wyniku dodawane było 10 sekund. Jako pierwszą trasę biathlonu pokonał sam mistrz – **Tomasz Sikora**. Po nim do rywalizacji przystąpili ochotnicy. Puchar Tomasza Sikory zdobył Piotr Skrzędziewski (25 s + 1 pudło = 35 s), za nim finiszował Marek Styrnal (37,95 s – bez pudła = 37,95 s), trzecie miejsce zajęła Małgorzata Karpa (41,78 s + 2 pudła = 61,95 s). Nagrodę specjalną otrzymała Alicja Łozińska za oryginalną technikę rzutu woreczkami.

O **Puchar Katarzyny Bachledy-Curuś** rywalizowali „letni panczeniści”. Uczestnicy tej konkurencji mieli za zadanie pokonać okrażenie „plażowego stadionu” w pancznach wykonanych z... drewna. Poprawną technikę pokonywania trasy na niecodziennych łyżwach zademonstrowała z gracją brązowa medalistka ostatnich zimowych igrzysk. Bezkonkurencyjny w tej rywalizacji okazał się Grzegorz Hoser, który potrzebował tylko 17,56 s do pokonania wyznaczonej trasy. Drugie miejsce zajął Filip Studniczka (17,72 s), trzecie Mateusz Biedroń (20,14 s). Nagrodę specjalną otrzymała najszybsza kobieta – Wioletta Kupiec (26,26 s).

z kraju i ze świata

Miłośnicy hokeja mogli sprawdzić swoje umiejętności strzeleckie, rywalizując o **Puchar Mariusza Czerkawskiego**. Do wyłonienia zwycięzcy tej konkurencji potrzebna była dogrywka, gdyż dwóch zawodników uzyskało identyczny wynik. Puchar Mariusza Czerkawskiego zdobył Adam Jankowski, który okazał się lepszy od Marka Wabika. Trzecie miejsce zajął Mateusz Zawisza.

Sportowe zmagania drugiego dnia Festiwalu Gwiazd Sportu zakończył pokaz trików bilardowych **Bogdana Wołkowskiego** na stole ustawionym w centrum dziwnowskiej plaży.

Zwieńczeniem drugiego dnia festiwalu był koncert poświęcony pamięci prezesa PKOl **Piotra Nurowskiego** w wykonaniu zespołu Żuki i koncert Ani Wyszkoni.

Wyścigi na cyklometrze o Puchar Zenona Jaskuły i Lecha Piaseckiego

Do późnych godzin nocnych trwała dyskoteka DJ Michaela i Rafała Brzozowskiego.

Dzień trzeci

W samo południe trzeciego dnia IX Festiwalu Gwiazd Sportu licznie zgromadzeni turyści i mieszkańcy Dziwnowa sprawdzili swoje umiejętności wioślarskie, biorąc udział w wyścigach na ergometrach. Panie i panowie „ścigali” się na dystansie 200 m. **Daniel Jędraszko** (kajakarz, srebrny medalista olimpijski z Sydney, czterokrotny mistrz świata) wręczył puchary i pamiątkowe medale najlepszym wioślarzom. Wśród kobiet wygrała Iga Olszanowska (41,5 s) przed Agatą Woźniak (42,6 s) i Moniką Kawką (44,6 s).

Wśród mężczyzn najszybciej wiosłowali Krzysztof Andrzejewski (31,6 s), Szymon Czerniawski (35,0 s) i Krzysztof Suchoń (35,7s).

Po rywalizacji na ergometrach piękną lekcję szermierki poprowadził **Ma-**

Wspólne zdjęcie sportowców

rian Sypniewski (szermierz, zdobywca 2 brązowych medali olimpijskich w drużynie: Moskwa i Barcelona, mistrz świata w drużynie - 1978 r.). Nasz znakomity szermierz w zabawny i przystępny sposób opowiadał o różnicy między szablą, szpadą a floretem. W tej żywej lekcji o szermierce uczestniczyli widzowie, a nawet odbyło się kilka pojedynków rodzinnych (ojciec kontra syn). Największy entuzjazm wśród publiczności wzbudził konkurs na refleks. Zadanie polegało na złapaniu w dwa palce banknotu wypuszczonego z ręki mistrza.

Po pokazach szermierczych do boju, a właściwie pokazów, ruszyli nasi znakomici pięściarze: **Jerzy Kulej** (bokser, dwukrotny złoty medalista olimpijski: Tokio i Meksyk) i **Maciej Zegan** (mistrz świata w boksie zawodowym). Pięściarze zaprezentowali kilka sposobów ataku i obrony. W roli trenera i komentatora wystąpił Jerzy Kulej, zaś Maciej Zegan prezentował omawiane akcje. Oczywiście nasz najlepszy pięściarz nie byłby sobą, gdyby w opowieści o boksie nie wplótł kilku anegdotek związanych z tą dyscypliną sportu. Przytoczę jedną, która rozbawiła wszystkich widzów. „Trener przed walką instruuje swojego zawodnika: oddaj cios i odskocz, następnie znów uderz i odskocz. Nieste-

ty, ów zawodnik został znokautowany. Na to trener: przecież mówiłem ci - cios i odskocz, zawodnik odpowiedział: przeproszam - zapomniałem... odskoczyć”.

Kulminacyjnym punktem pokazów pięściarskich były pojedynki. Maciej Zegan zaprosił do walki kilku mężczyzn, z którymi stoczył „kontrolowane pojedynki”. Znalazła się również odważna kobieta, która skrzyżowała rękawice z Maciejem Zeganiem. Pojedynek zakończył się remisem.

Konkursy skoków na skakance zakończyły pokazy, a najlepsi w tej konkurencji uhonorowani zostali pucharami i medalami.

Na zakończenie sportowych zmaganiń trzeciego dnia festiwalu odbyły się zawody dla piłkarzy, którzy rywalizowali o **Puchar Lesława Ćmikiewicza** (piłkarz, zdobywca III miejsca Mistrzostw Świata w 1974 r., dwukrotny medalista olimpijski: złoty medal w Monachium, srebrny w Montrealu). W tej widowiskowej konkurencji zadanie polegało na trafieniu piłką w poprzeczkę lub słupek (3 pkt.), w małą bramkę (2 pkt.) lub w dużą bramkę (1 pkt.). Każdy uczestnik tej konkurencji miał 3 strzały, a o końcowym wyniku decydowała suma punktów. O dziwo, najlepsze okazały się dziewczęta: po dogrywce wygrała Ania Mita (13 pkt.),

druga była Paulina Zemła (11 pkt.), a trzeci Eryk Bartczak (10 pkt.).

Wieczór należał do pięknych i wysportowanych kobiet, które prezentowały swoje wdzięki i umiejętności gimnastyczne podczas wyborów „Miss Sportu”. Wyboru uświetniły występy iluzjonisty Broziego, piosenki w wykonaniu Piotra Kuźniaka, Rafała Brzozowskiego i koncert zespołu Kasa.

Dzień czwarty

To najważniejszy dzień festiwalu, w którym kolejni sportowcy odsłanili repliki swoich medali. Jednak zanim ten oczekiwany moment nastąpił, na plaży odbył się **mecz plażowej piłki nożnej** pomiędzy gwiazdami sportu a samorządowcami Dziwnowa. Zawody rozpoczęły się od mocnego akcentu ze strony sportowców. Pięć kolejnych bramek zdobytych przez Lesława Ćmikiewicza i Daniela Jędraszko na zmianę odebrały samorządowcom chęć do gry. Potrzebna była przerwa i rzeczowa analiza popełnianych błędów.

Mariusz Czerkawski odsłania replikę medalu NHL

Rzeczywiście poskutkowało. Mimo znakomitej postawy bramkarza sportowców, Józefa Łuszczka, przewaga sportowców topniała z akcji na akcję. Mecz stał się bardzo wyrównany, ze wskazaniem na ambitnych dziwnowian. Przełomową akcją meczu przeprowadził duet: Lesław Ćmikiewicz – Apoloniusz Tajner. Prezes PZN zdobył fantastyczną bramkę głową, grzebiąc szansę samorządowców na wyrównanie wyniku meczu. Po końcowym gwizdku sędziego tablica wyników wskazywała 8:4 dla sportowców.

O godzinie 19.00 rozpoczęła się uroczystość odsłonięcia replik medali. Podczas IX Festiwalu Gwiazd Sportu zaszczytu tego dostąpili: **Katarzyna Bachleda-Cu-**

Lesław Ćmikiewicz

„Złota Czwórka” wioślarzy z Pekinu

ruś, która reprezentowała wszystkie brązowe medalistki (panczenistki) Zimowych Igrzysk Olimpijskich z Vancouver (Luizę Złotkowską i Katarzynę Woźniak) w wyścigu drużynowym na 2400 m, **Mariusz Czerkawski, Stanisław Szozda, Tomasz Sikora, Lesław Ćmikiewicz** i czwórka wioślarzy, złotych medalistów z Pekinu: **Marrek Kolbowicz, Adam Korol, Michał Jeliński i Konrad Wasielewski**.

Po uroczystym odsłonięciu replik medali odbyła się kolacja i koncert Urszuli z zespołem.

Dzień piąty

XII Międzynarodowy Bieg „Cztery mile Jarka”

Tradycyjnie już Festiwal Gwiazd Sportu kończy bieg „Cztery mile Jarka”. W tym

„Cztery mile Jarka” - na trasie biegu memoriałowego

roku padł kolejny rekord frekwencji – w biegu memoriałowym wystartowało 167 zawodników (ukończyło go 160). Zwyciężył Krzysztof Pokrzywiński (Police) - 33,09 min., przed Jackiem Dąbrowskim (Kalisz Pom.) - 33,30 min. i Kamilem Tarnowskim

(Szczecin) - 34,22 min. Z kobiet najszybciej przebiegła Sabina Jachnik (Szczecin) - 40,13 min., Monika Zemla (Myślibórz) - 41,01 min. i Beata Pokrzywińska (Police) - 42,09 min. Puchary dla kobiet ufundował Związek Miast i Gmin Morskich.

Wśród mieszkańców Dziwnowa trasę biegów najszybciej przebiegli:

Kobiety

1. Małgorzata Sych – 48,48 min.
2. Natalia Żejmo – 53,06 min.
3. Jolanta Jama – 72,58 min.

Mężczyźni

1. Adam Jankowski – 37,50 min.
2. Marcin Janawa – 40,21 min.
3. Dominik Hołdyński 43,43 min.

Bieg Vipów o Wielką Muszlę Burmistrza Dziwnowa wygrał Lech Piasecki, który rzutem na taśmę pokonał Stanisława Szozdę i Daniela Jędraszko.

Cztery mile Jarka – wyniki biegów dzieci i młodzieży

„Setka” z Józefem Łuszczkiem dziewczęta

1. Klaudia Patan – Gubin
2. Paulina Kaszuba – Wędrzyn
3. Julia Machoń – Chocianów

„Setka” z Danielem Jędraszko chłopcy

1. Szymon Karasiński – Pieńsk
2. Franciszek Radke – Niemcy
3. Jakub Krzyżanowski – Lubsko

300 m dziewczęta

1. Gracja Kalibabka – Dziwnów
2. Wiktoria Durczyńska – Luboń
3. Karolina Kulig – Boguszów

300 m chłopcy

1. Patryk Kwaśniewski – Lubin
2. Damian Dąbrowski – Szczecin
3. Kacper Bartczak – Wrocław

500 m dziewczęta

1. Marta Zygmunt – Koło

z kraju i ze świata

2. Karolina Zielonka – Dąbrowa Górnicza
3. Zuzanna Kozaczewska – Tyniec Mały

500 m chłopcy

1. Rafał Olender – UKS Ósemka Police
2. Jerzy Kalibabka – Dziwnów
3. Dawid Stasiak – Węgorzyno

800 m dziewczęta

1. Maja Mazur – Trzebiatów
2. Martyna Sucha – UKS Drwęca
3. Zuzanna Wenelska – Malechowo

800 m chłopcy

1. Paweł Lenartowicz – Koło
2. Rafał Chojnowski – Koło
3. Patryk Mazurkiewicz – UKS Ósemka Police

2000 m dziewczęta

1. Paulina Wargacka – Koło
2. Katarzyna Mrotek – Piła
3. Kinga Jurzyńska – Radomsko

2000 m chłopcy

1. Paweł Kowalski – Osieczno
2. Jakub Piasek – Karni
3. Tomasz Kurdziel – Krzeszowice

Pokaz trików bilardowych Bogdana Wołkowskiego na dziwnowskiej plaży

Specjalne wyróżnienie za udział we wszystkich 12 edycjach biegu „Cztery mile Jarka” otrzymali: Kazimierz Biskupski (Gnieźno), Jarosław Kosoń (Kołczewo), Krzysztof Pieczyński (Szczecin) i Jerzy Ochota (Police).

Nagrodę specjalną dla najszybszej kobiety ufundowała była posłanka **Elżbieta Piela-Mielczarek**.

Za rok jubileuszowy X Festiwal Gwiazd Sportu. Organizatorzy: Miejski Ośrodek Sportu i Kultury, Gmina Dziwnów, Art Sport i LUKS „Bałtyk” zapowiadają liczne niespodzianki i udział wielu znakomitych sportowców. Zapraszamy do Dziwnowa w połowie sierpnia 2011 r.

■ Jerzy Janawa

Zdjęcia: Jerzy Janawa i Artur Zawadzki

Konkurs przejścia pod poprzeczką podczas wyborów „Miss Sportu”

Festyn sportowo-pożarniczy na X-lecie LUKS „Bałtyk” Dziwnów

W Dziwnowie odbył się III Festyn Sportowo-Pożarniczy dla uczniów dziwnowskich gimnazjów. Młodzi zawodnicy rywalizowali w trzech konkurencjach:

W turnieju drużyn mieszanych w siatkówce najlepszą okazała się drużyna klasy II a, która wystąpiła w składzie: Marta Jastrzębska, Agata Lewan-

zyjnej Rady Głównej LZS **Marii Tumanowicz** i członka Rady Wojewódzkiej Zachodniopomorskiego Zrzeszenia LZS **Tomasza Paciejewskiego**. Wizyta tak zacnych gości w Dziwnowie związana była z dziesiątą rocznicą powstania Ludowego Uczniowskiego Klubu Sportowego „Bałtyk”, działającego przy Gimnazjum Publicznym „Pomerania”.

Okrągła rocznica powstania LUKS „Bałtyk” była okazją do wręczenia odznaczeń osobom, które wyróżniły się pracą na rzecz klubu. Medale „Zasłużony Działacz LZS” otrzymały panie: Małgorzata Janawa i Agnieszka Tomczak. „Złote Honorowe Odznaki LZS” wręczono: Zbigniewowi Berendzie, Kamili Bieć, Zenonowi Nowakowi i Norbertoowi Płosajowi. Wcześniej „Złote Honorowe Odznaki LZS” otrzymali: Iwona Gliczyńska, Monika Hołdyńska, Małgorzata Janawa, Renata Kronenberg, Anna Krzewina-Pelasik, Anna Nieroda-Kowal, Jacek Rasiński, Agnieszka Tomczak, Bożena Woszczak, Irena Woźniak, Marek Zięba, Gmina Dziwnów i OSP Dziwnów, a srebrne: Sławomir Czubak, Janina Grzęda, Krystyna Guglas, Zenon Kozłowski, Ewa Milczarek, Ewa Trzebińska i Teresa Winiarska.

■ **Jerzy Janawa, prezes LUKS „Bałtyk”**

rencjach: rozwijaniu linii pożarniczej na czas, turnieju piłkarskich „piątek” i turnieju siatkówki drużyn mieszanych. W konkurencji strażackiej wygrały zawodniczki klasy II b (Alicja Fajfer, Alicja Milczarek, Marika Kołodziej, Olga Lewandowska i Paulina Skrzypczyk). Dziewczęta pokonały tor z przeszkodami w czasie 34,37 s. Wśród chłopców tor przeszkód najszybciej pokonali uczniowie Gimnazjum Społecznego (Kamil Kołodziej, Krystian Skuza, Arkadiusz Garbiec, Krzysztof Sobczak i Kacper Szewczuk) -32,86 s.

W piłkarskich zmaganiach dziewcząt wygrała drużyna złożona z zawodniczek „Społeczniaka” i „Pomeranii” (Daria Garbiec, Daria Pawłowska, Wiktoria Pyra, Izabela Adamczyk i Justyna Szabucka). Najlepszymi piłkarzami okazali się uczniowie klasy II b (Paweł Krysiewicz, Bartosz Około-Kuła, Michał Naumuk, Bartosz Wilkowski, Krzysztof Kuczyński i Damian Jachowicz).

dowska, Katarzyna Markowska i Maciej Ziemiński.

Po zmaganiach sportowo-pożarniczych uczestnicy festynu udali się na gorące kielbaski przygotowane przez dziwnowskich strażaków. Po posiłku najlepsze zespoły otrzymały okazałe puchary z rąk wiceprzewodniczącego Rady Głównej Zrzeszenia Ludowych Zespołów Sportowych **Stanisława Kopcia**, przedstawicieli Komisji Rewi-

XVIII Międzynarodowy Turniej im. Złotej Drużyny Huberta Wagnera

13-14 marca 2010 r. odbył się XVIII Międzynarodowy Turniej im. Złotej Drużyny Huberta Wagnera w siatkówce dziewcząt i chłopców szkół średnich. Organizatorem turnieju był Klub Olimpijczyka „Olimpionik”, któremu przewodniczył **Krzysztof Marszałik**. Turniejowi patronował Polski Komitet Olimpijski i Federation Internationale Cinema Television Sportifs (FICTS) w Mediolanie. Patronat medialny jak zawsze sprawowała *Gazeta Wyborcza*.

Przesłania na turniej przysłali **Juan Antonio Samaranch** Markiz de Samaranch - honorowy prezydent Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego, **dr Jacques Rogge** - prezydent MKOI, **prof. Framco Ascani** - prezydent FICTS, **Adam Krzesiński** - sekretarz generalny PKOI oraz **prof. Lech Kaczyński** - prezydent RP. Życzenia dla uczestników turnieju przysłali **Ojciec Święty Benedykt XVI**, **ks. Kardynał Stanisław Dziwisz**, **Mirosława Sarna** - olimpijka Igrzysk Olimpijskich Meksyk 1968.

wej grupy Chiappuccio i jednocześnie aktualny trener zawodowej grupy kolarskiej Szwajcarii „Bigla”, **Marek Dziurzyński** - organizator wspaniałych ogólnopolskich turniejów szachowych, **Katarzyna Goły** - reprezentująca Akademię Humanistyczno-Ekonomiczną w Łodzi, **Edyta Orzełek** z Wyższej Szkoły Umiejętności Zawodowych w Pińczowie oraz **Robert Gwóźdź** - wizytator Świętokrzyskiego Kuratorium Oświaty w Kielcach.

Turniej sędziowali Leszek Burek - sędzia klasy międzynarodowej, Jan Mitek - sędzia klasy pierwszej, Dawid Mucha, Tomasz Noszczyk i Magdalena.

Nad zdrowiem uczestników czuwała Renata Bisikiewicz. Organizator dziękuje za pomoc Ryszardowi Sroce, prezesowi firmy Turystyczno-Handlowej Sroka Ravel z Pińczowa.

Pierwsze miejsce w kategorii dziewcząt zajęła ekipa 34 LO Warszawa, która pokonała Medal All Stars. Natomiast

w kategorii chłopców zwyciężyła ekipa z 8 LOS Częstochowa, która pokonała LO Pińczów. MVP dziewcząt została Annalisa Tresoldi - Włochy, MVP chłopców został wybrany Łukasz Walszczyk z 8 LOS Częstochowa.

Najlepszymi zawodniczkami turnieju zostały: Izabela Cwiernia - LO Pińczów, 28 LO Kraków, 34 LO Warszawa, Meda All Stars, a najlepszymi zawodnikami: Kamil Kolankowski i Piotr Ziółkowski - LO Pińczów, Liceum M. Curie Meda, 34 LO Warszawa, 8 LOS Częstochowa.

Puchar Fair Play otrzymała reprezentacja Liceum M. Curie Meda Włochy.

XVIII Turniej im. Złotej Drużyny Huberta Wagnera został wybrany przez Radio Kielce drugi raz z rzędu najlepszą imprezą tygodnia w województwie świętokrzyskim.

■ **Krzysztof Marszałik**

W XVIII Turnieju startowały reprezentacje dziewcząt: Meda All Stars (Włochy), 34 LO Warszawa, 28 LO Kraków i LO Pińczów oraz reprezentacje chłopców: Liceum M. Curie Meda (Włochy), 34 LO Warszawa, 8 LOS Częstochowa i LO Pińczów.

Honorowym gościem turnieju był **Daniele Tornelli** - były kolarz zawodo-

International School Tournament – Włochy 2010

Komitet Organizacyjny XVII Mistrzostw Świata w Piłce Siatkowej Mężczyzn Włochy 2010 zorganizował International School Tournament, który otwierał mistrzostwa. Jedną z ośmiu szkół zaproszonych na turniej była reprezentacja chłopców LO Pińczów. Był to wielki honor i uznanie dla trenera oraz zawodników oraz dla całej społeczności Pińczowa.

Pomysłodawcą Turnieju był **prof. Giuseppe Pagani** z Liceum M. Curie Meda koło Mediolanu i jednocześnie członek Komitetu Organizacyjnego Mistrzostw Świata. Turniej odbył się 23-24.09.2010 r. w kompleksie sportowym dzielnicy Mediolanu-Assago.

W turnieju startowały reprezentacje:

grupa A - Giovanni Falcone Asola Włochy, Redhill School Stourbridge Wielka Brytania, Liceum Ogólnokształcące im. Hugona Kołłątaja w Pińczowie, Bundesgymnasium Feldkirch Austria

grupa B - Liceo Marie Curie Meda Włochy, Schiller Gymnasium Offenburg Niemcy, Sporto Uchilishte Gen. Vladimir Stoychev Sofia Bułgaria, ITIS Magistri Cumacini Como Włochy

Klasyfikacja końcowa

1. Sofia
2. Asola
3. Feldkirch
4. Como
5. Offenburg
6. Redhill
7. Liceo Meda
8. LO Pińczów

Finał Sofia - Asola i zakończenie turnieju odbyło się w Mediolan Forum Assago, gdzie grała grupa eliminacyjna Włochy, Japonia, Iran, Egipt. Turniejowi towarzyszyła piękna oprawa. Finałowy mecz pokazywała TV Rai Sport. Na ceremonii zakończenia turnieju była obecna Minister Lombardii i **Stefania Nava** z Komitetu Organiza-

Reprezentacja Liceum Ogólnokształcącego im. Hugona Kołłątaja w Pińczowie na International School Tournament otwierającym Mistrzostwa Świata w Piłce Siatkowej Mężczyzn Włochy 2010

cyjnego odpowiedzialna za przygotowanie i przeprowadzenie Ceremonii Otwarcia Mistrzostw Świata oraz fazy eliminacji i drugiej fazy grupowej w Mediolanie.

Mieszkaliśmy we wspaniałym hotelu San Siro. W dniu naszego przyjazdu w środę 22 września na dworzec Lampugnano przyjechała ekipa organizatorów, która samochodami Renault z logo Mistrzostw Świata zabrała nas do hotelu. Wieczorem odbyło się volley party z udziałem poszczególnych reprezentacji oraz odprawa

techniczna trenerów, którą prowadziła Stefania Nava, członek Komitetu Organizacyjnego Mistrzostw Świata. Na odprawie była również obecna Minister Sportu Lombardii.

23 września 2010 r. odbyły się eliminacje w grupach, a 24.09 do godz. 16.00 przeprowadzono finały. Reprezentacja LO Pińczów przegrała z Redhill Wielka Brytania i Liceum M. Curie Meda. W tie-breaku była szansa na co najmniej 5. miejsce, a nawet można było zagrać w czwórkę turnieju. Przyczyną porażki są dwie. Pierwsza - przed wyjazdem pierwszy rozgrywający skreślił nogę w stawie skokowym. Druga - bardzo długa podróż (22 godziny jazdy autobusem). Zmęczenie zrobiło swoje.

Wieczorem 24 września reprezentacje szkół, w tym LO Pińczów, wzięły udział w Ceremonii Otwarcia Mistrzostw Świata w Teatrze Piccolo. Była to piękna uroczystość z udziałem najwyższych władz sportu światowego: członków MKOl, jak **Ottavio Cinquanta** czy **prof. Franco B. Ascani**, prezydent FICTS, FIVB, władz Mediolanu, regionu Lombardia, sponsorów oraz znanych sportowców, ludzi sztuki i nauki.

Ceremonia otwarcia zrobiła na nas wielkie wrażenie. Było to niezwykle powiązanie kultury i sztuki: taniec, muzyka, śpiew, pantomima, balet, no-

wczesne środki audiowizualne, pokaz laserowy, nawiązanie do Leonarda da Vinci. Był to wspaniały spektakl, któremu towarzyszyła jedna myśl - piłka siatkowa.

Całość poprzedzona była wystąpieniami władz Mediolanu, Lombardii, prezydentów: Włoskiego Komitetu Olimpijskiego, Włoskiej Federacji Piłki Siatkowej, Komitetu Organizacyjnego Mistrzostw Świata. Na końcu wystąpił sympatyczny prezydent FIVB **Jizhong Wei**, który oficjalnie otworzył Mistrzostwa Świata 2010.

Była to okazja do spotkania wielkich zawodników piłki siatkowej z Włoch, jak: **Andrea Giani** czy **Andrea Zorzi**. Należy podkreślić, że bez

łowska - salon Mody Męskiej Busko Zdrój, PKOl, Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie, PZU Pińczów, Biuro Obchodów Chopin 2010. Reprezentacja LO Pińczów promowała Rok Fryderyka Chopina. Naszym przewoźnikiem była firma Jordan.

zorganizowany turniej. Był to wspaniały pomysł i sposób na promowanie siatkówki wśród młodzieży. Reprezentacja LO Pińczów mimo słabszego występu czuje wielką radość. Uczestniczyliśmy w wyjątkowym wydarzeniu. Znaleźliśmy się w gronie 8 zespołów z całego świata. Cieszymy się, że siatkówka w LO Pińczów została zauważona, doceniona przez zacne grono organizatorów Mistrzostw Świata w Piłce Siatkowej Mężczyzn Włochy 2010.

■ Krzysztof Marszałik

problemu rozdawali autografy, pisali dedykacje, można było zrobić zdjęcie. Z niezwykłą sympatią odnosili się do fanów z Polski.

25 września do 15.00 zwiedzaliśmy Mediolan, a wieczorem kibicowaliśmy na meczach Iran - Egipt i Włochy - Japonia. Do Polski wracaliśmy 26 września. Organizatorzy ponownie odwieźli nas na dworzec Lampugnano samochodami Renault, na których wymalowane było logo Mistrzostw Świata.

Wyjazd był udany dzięki sponsorom, wśród których byli: Wojciech Jędrzejewski Grupa Codex Warszawa, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego i Mazowieckiego, Urząd Miejski w Pińczowie, firma płytowa DUX Warszawa, Jolanta Wa-

Serdecznie podziękowania należą się profesorowi Giuseppe Pagani za zaproszenie reprezentacji LO Pińczów na ten jakże wyjątkowy, znakomicie

Reprezentacja LO Pińczów

Bartosz Chrobot (2), Maciej Spychała (3), Bartosz Kular (4), Grzegorz Gołębiowski (6), Wojciech Kaleta (7), Patryk Pawłowski (8) - kapitan, Mateusz Bugajski (10), Krzysztof Leks (11), Mikołaj Burek (17), Paweł Musiał (18), Magdalena Cierniak - tłumacz i opiekun, mgr Krzysztof Marszałik - trener i opiekun

Podsumowanie Mazowieckiego Sportowego Turnieju Miast i Gmin 2010

5 listopada 2010 r. w Centrum Rekreacyjno-Szkoleniowym „Żawakol” w Gąbinie k. Płocka odbyło się spotkanie, na którym marszałek **Adam Struzik** dokonał uroczystego podsumowania Mazowieckiego Sportowego Turnieju Miast i Gmin 2010, organizowanego w ramach Europejskiego Tygodnia Sportu dla Wszystkich.

Gmina Jastrzęb w grupie od 5 do 7,5 tys. mieszkańców zajęła I miejsce. Z tej

Europejski Dzień Sportu - wyróżnieni na czele z wójt Zofią Kosno

okazji wójt Gminy Jastrzęb **Zofia Kosno** otrzymała puchar oraz wyróżnienie

i gratulacje od marszałków Adama Struzika i **Waldemara Roszkiewicza**.

VIII Regionalny Turniej w Piłce siatkowej mężczyzn

14 listopada 2010 r. w Zespole Szkół Publicznych w Jastrzębiu odbył się VIII Regionalny Turniej w Piłce siatkowej mężczyzn o Puchar Wójta Gminy Jastrzęb Zofii Kosno.

Turniej rozpoczął gospodarz obiektu dyr. **Zbigniew Sar-nat**, witając zaproszonych gości - wójta Zofię Kosno, sekretarza **Jana Gulę**, prezesa TKKF Jastrzęb **Mariana Kosno** i sekretarza TKKF Jastrzęb **Łukasza Bińkowskiego** oraz sędziów i zawodników. W trakcie swojego wystąpienia wójt Zofia Kosno wyraziła ogromne zadowolenie z zainteresowania turniejem. Zawodnikom życzyła sportowej rywalizacji.

Klasyfikacja końcowa

- I miejsce – Domino Jastrzęb
- II miejsce – Wierzbica
- III miejsce – TKKF Jastrzęb

Organizatorzy ze zwycięzcami turnieju w piłce siatkowej

Najwszechstronniejszym zawodnikiem został Jacek Bednarczyk, natomiast najlepiej rozgrywającym siatkarzem - Tomasz Gos. Sędziowali nauczyciele: Konrad Korzeniowski i Michał Minda.

Trzem pierwszym drużynom pani wójt z sekretarzem i prezesem wręczyli puchary, dyplomy oraz nagrody dla najwszechstronniejszego i najlepszego rozgrywającego zawodnika.

Sesja Rady Gminy Jastrzęb V kadencji

28 października 2010 r. w Świetlicy Środowiskowej odbyła się ostatnia sesja Rady Gminy Jastrzęb V kadencji.

W sesji tej uczestniczyli oprócz radnych i sołtysów: dyrektorzy szkół, uczniowie II klas gimnazjalnych z opiekunami, przedstawiciele stowarzyszeń, zaproszeni goście oraz pracownicy Urzędu Gminy.

Podczas sesji informację z działalności sportowej złożyli: prezes KS Jastrzęb – Wojciech Warso, prezes UKS Jastrzęb – Leszek Mąkola, sekretarz TKKF Jastrzęb – Łukasz Bińkowski.

Za sukcesy sportowe i promowanie gminy na zewnątrz statuetki otrzymali: **Kamila Sodel** z Gąsaw Rządowych - brązowa medalistka Halowych Mistrzostw Polski Juniorek, **Mirosław Bednarczyk** - nauczyciel wychowania fizycznego, długoletni zawodnik KS Jastrzęb, **Konrad Korzeniowski** - nauczyciel wychowania fizycznego, pod którego kierownictwem uczniowie gimnazjum wywalczyli wśród chłopców drugie miejsce w Lidze Siatkówki „Echa Dnia”. Nagrodzono również drużynę chłopców: Wojciech Bąk, Rafał Bodo, Karol Czarnota, Marcin Karbarz, Przemysław Ługowski, Hubert Sasal, Wojciech Tomczyk, Maciej Parszewski, Patryk Sadza. Statuetki wręczyli pani wójt oraz prezes Stowarzyszenia „Rozwój i Promocja Gminy Jastrzęb”.

Wyróżnieni Kamila Sodel, Mirosław Bednarczyk, Konrad Korzeniowski

Rozstrzygnięto konkurs na otwarcie Stadionu Narodowego

Stołeczna agencja ARS Communications wygrała konkurs na opracowanie imprezy uroczystego otwarcia Stadionu Narodowego w Warszawie, która odbędzie się pod koniec sierpnia lub na początku września 2011 r. Za reżyserię dwugodzinnego przedstawienia ma odpowiadać Giorgos Stylianou, za muzykę Adam Sztaba, za realizację światła Artur Szyman, za projekty kostiumów Maciej Zień, a za choreografię Michał Piróg.

Stylianou ma już doświadczenie w organizacji wielkich imprez plenerowych. Był m.in. reżyserem wysoko ocenionego otwarcia tegorocznych Europejskich Letnich Igrzysk Olimpiad Specjalnych ELIOS 2010 na stadionie warszawskiej Legii przy ul. Łazienkowskiej. Na realizację przedsięwzięcia przeznaczono 10 mln zł.

Stadion Narodowy powstaje na piłkarskie mistrzostwa Europy, które Polska zorganizuje wspólnie z Ukrainą w 2012 r. Mogący pomieścić 55 tys. widzów obiekt zostanie oddany do użytku 22 lipca 2011 r. Zdaniem prezesa zarządu Narodowego Centrum Sportu Rafała Kaplera uroczyste otwarcie odbędzie się pomiędzy 20 sierpnia a 3 września 2011 r.

Igrzyska Olimpiad Specjalnych

23 września dobiegły końca zorganizowane z wielkim rozmachem w Warszawie Igrzyska Olimpiad Specjalnych. Startowało w nich 1500 niepełnosprawnych intelektualnie sportowców z 56 krajów. Na sześciu arenach rywalizowano w dziewięciu dyscyplinach: bowlingu, lekkoatletyce, jeździe szybkiej na wrotkach, koszykówce, 7-osobowej piłce nożnej kobiet, badmintonie, tenisie ziemnym i stołowym oraz trójboju siłowym.

Biało-czerwoni wywalczyli ponad 170 z 900 możliwych do zdobycia medali. Flaga Olimpiad Specjalnych została przekazana Belgom, którzy w 2007 r. jednym głosem przegrali rywalizację z Polską o prawo do organizacji tej imprezy. Teraz będą gospodarzami zawodów w 2014 r.

Historia igrzysk rozpoczęła się w latach 60. ub. wieku. Ruch Olimpiad Specjalnych objął swoim zasięgiem 180 państw i trzy miliony sportowców oraz drugie tyle trenerów, działaczy i wolontariuszy. Jego inicjatorką była siostra zamordowanego w 1963 r. prezydenta USA Johna Kennedy'ego, Eunice Kennedy-Shriver. Podziwu dla polskich organizatorów nie

krył obecny w czasie igrzysk, kierujący ruchem po śmierci matki dr. Timothy-Shriver. Z okazji igrzysk w stołecznym Muzeum Sportu i Turystyki odsłonięto pamiątkową tablicę ku czci inicjatorki ruchu Olimpiad Specjalnych.

Gala Sportu Paraolimpijskiego

Znakomita biegaczka narciarska, brązowa medalistka Igrzysk Paraolimpijskich w Vancouver Katarzyna Rogowiec (Start Nowy Sącz) została uznana przez Kapitułę Polskiego Komitetu Paraolimpijskiego najlepszym sportowcem 2010 r. Za nią uplasowały się: Natalia Partyka (Szansa Start Gdańsk) oraz Joanna Mendak (IKS AWF Warszawa).

Burzą oklasków przyjęli zawodnicy niepełnosprawni na Gali Paraolimpijskiej w Teatrze Polskim w Warszawie wypowiedź ministra sportu i turystyki Adama Giersza o zmianach w strukturach resortu i w polityce, by sport paraolimpijski był na takich samych zasadach jak olimpijski.

- Dążymy do tego, aby wszyscy zawodnicy, bez żadnego podziału, mieli takie same warunki przygotowań do startów. Stąd też sport osób niepełnosprawnych zostanie przeniesiony z departamentu sportu powszechnego do wyczynowego – powiedział szef polskiego sportu.

Prezes Polskiego Komitetu Paraolimpijskiego Longin Komołowski podkreślił wagę osób przyjaznych sportowcom niepełnosprawnym. - Potrzebujemy takich ludzi, którzy będą nam życzliwi, którzy będą nas wspierać, także materialnie, gdyż środki z budżetu państwa nie wystarczą na wszystkie potrzeby.

Powitał też w gronie ambasadorów sportu paraolimpijskiego nowe osoby: liderkę światowego rankingu tenisistek Caroline Wozniacki oraz jej ojca i trenera Piotra, wiceprezesa grupy Aviva Dominikę Kraśko-Białek oraz komentatora sportowego Macieja Iwańskiego.

Gratulacje za dotychczasowe osiągnięcia oraz życzenia dalszych sukcesów przekazała od pary prezydenckiej sekretarz stanu w kancelarii prezydenta RP Irena Wójcicka.

Uroczystość w stołecznym Teatrze Polskim uświetniły występy Janusza Radka, Eweliny Flinty, Moniki Kuszyńskiej (wokalistka zespołu Varius Manx miała poważny wypadek samochodowy i jest sparaliżowana od pasa w dół) oraz Justyny Steczkowskiej, która ponadto zaskoczyła sportowców i gości autorską wystawą fotograficzną o tematyce paraolimpijskiej.

Najlepsi sportowcy roku 2010 według kapituły Polskiego Komitetu Paraolimpijskiego:

1. Katarzyna Rogowiec (Start Nowy Sącz) - brązowy medal Igrzysk Paraolimpijskich Vancouver 2010 w narciarstwie biegowym na 15 km
2. Natalia Partyka (Szansa Start Gdańsk) - dwa złote medale mistrzostw świata w tenisie stołowym (Korea Płd.) w klasie open i klasie 10 oraz brązowy medal drużynowo w klasie 9-10 (razem z Małgorzatą Jankowską z IKS AWF Warszawa)
3. Joanna Mendak (IKS AWF Warszawa) - złoty medal mistrzostw świata w pływaniu w Holandii na 100 m stylem motylkowym, srebrny na 200 m zmiennym i brązowy na 50 m dowolnym w klasie S12
4. Arkadiusz Skrzypiński (Start Vobis Szczecin) - złoty medal mistrzostw świata w kolarstwie szosowym (Kanada) w wyścigu ze startu wspólnego w kategorii handbike (rower napędzany ręcznie)
5. Dariusz Pender (IKS AWF Warszawa) - srebrny medal mistrzostw świata w szermierce na wózkach (Francja) w szpadzie w kategorii A, srebrny medal drużynowo w szpadzie
6. Katarzyna Marszał (IKS AWF Warszawa) - złoty medal mistrzostw świata w tenisie stołowym (Korea Płd.) w klasie 6
7. Justyna Kozdryk (Start Radom) - srebrny medal mistrzostw świata w podnoszeniu ciężarów w Malezji w wyciskaniu sztangi w pozycji leżącej w kategorii do 44 kg
8. Jacek Czech (Start Tarnobrzeg) - trzy srebrne medale mistrzostw świata w pływaniu w Holandii (50 m stylem dowolnym w klasie S2, 100 m dowolnym w klasie S2 i 50 m grzbietowym w klasie S2)
9. Marcin Skrzynecki (IKS AWF Warszawa) i Piotr Grudzień (Start Zielona Góra) - złoty medal mistrzostw świata w tenisie stołowym (Korea Płd.) w turnieju drużynowym w klasie 8 oraz srebrny medal - Skrzynecki, brązowy - Grudzień
10. Tomasz Hamerlak (Start Bielsko-Biala) - złoty medal ME w Holandii (2010) w wyścigu na wózkach na 1500 m w klasie T54 i dwa srebrne na 800 m (klasa T53/54) i 5000 m (klasa T54)

Wyróżnienia:

- odkrycie roku - Anna Harkowska (FizjoTech Warszawa) - dwa srebrne medale mistrzostw świata w kolarstwie

szosowym w Kanadzie w wyścigu ze startu wspólnego i w jeździe na czas w klasie C5

- za łączenie działalności społecznej z uprawianiem sportu - Karolina Hamer (Start Katowice) - dwa srebrne medale mistrzostw świata w pływaniu w Holandii (50 m stylem grzbietowym w klasie S4 i 150 m zmiennym w klasie SM4)
- wielkie powroty - Małgorzata Janowska (IKS AWF Warszawa) - srebrny medal mistrzostw świata w tenisie stołowym (Korea Płd.) w klasie 9 oraz brązowy drużynowo w klasie 9-10
- osiągnięcia sportowe w konkurencjach nieobjętych programem Igrzysk Paraolimpijskich - Wojciech Kosowski (Start Białystok) - złoty medal mistrzostw świata w strzelectwie w Chorwacji w konkurencji FTP oraz brązowy drużynowo w konkurencji P4 w pistolecie dowolnym 60

Wyróżnienia sponsorów: Warsaw Airport Port-Hotel, grupa Aviva, Rynek Hurtowy Bronisze, Polska Agencja Żegluga Powietrznej.

Rafael Nadal triumfator Ankiety PAP SA

24-letni hiszpański tenisista Rafael Nadal, zwycięzca trzech spośród czterech turniejów wielkoszlemowych w 2010 r., wygrał 53. Ankiety Polskiej Agencji Prasowej PAP SA na najlepszych sportowców Europy, rozpisaną wśród agencji prasowych Starego Kontynentu. Zgromadził 179 punktów i o 24 pkt. wyprzedził najmłodszego w historii mistrza świata Formuły 1, 23-letniego Vettela. Mistrzyni świata (Berlin 2009) i Europy (Barcelona 2010) w skoku wzwyż Vlasic otrzymała 114 pkt. To drugie zwycięstwo Hiszpana w Ankiecie PAP. Poprzednio triumfował przed dwoma laty.

W tegorocznej ankiecie zgłoszono rekordową liczbę 68 sportowców - 48 mężczyzn i 20 kobiet - reprezentujących 29 dyscyplin. W gronie tym znalazło się dwoje reprezentantów Polski - Justyna Kowalczyk na 17. Miejsu i Adam Małysz na 47. Głosowali przedstawiciele 25 agencji prasowych. Przed rokiem Nadal sklasyfikowany został na 26. pozycji.

Ankieta PAP jest organizowana od 1958 r. Jej pierwszym zwycięzcą został Zdzisław Krzyszkowiak. W latach 1966 i 1974 pierwsze miejsca zajmowała Irena Szewińska. Ankiety PAP pięciokrotnie wygrał Federer. Trzykrotnie zwyciężali: radziecki skoczek wzwyż Walery Brumel (1961-

1963) i siedmiokrotny samochodowy mistrz świata Formuły 1 Niemiec Michael Schumacher (2001-2003). Oprócz Szewińskiej i Nadala dwukrotnie najlepsi w Europie byli: francuski alpejczyk, trzykrotny medalista z Grenoble w 1968 r. Jean-Claude Killy (1967-1968), belgijski kolarz Eddy Merckx (1969-1970), pływaczka z NRD Kornelia Ender (1973 i 1975), brytyjski lekkoatleta, a obecnie przewodniczący komitetu organizacyjnego Igrzysk XXX Olimpiady w Londynie w 2012 r. sir Sebastian Coe (1979 i 1981) i niemiecka tenisistka Steffi Graf (1988-1989).

Udany start polskich wioślarzy w mistrzostwach Europy

Pięć medali 70. wioślarskich mistrzostw Europy (złoty i cztery srebrne) to plon startu reprezentantów Polski w portugalskim Montemor-o-Velho. Na najwyższym stopniu podium stanęli rywalizujący w czwórkach podwójnych złoci medalisci olimpijscy, czterokrotni mistrzowie świata: Adam Korol (AZS AWFIS Gdańsk), Michał Jeliński (AZS AWF Gorzów Wlkp.), Marek Kolbowicz i Konrad Wasielewski (obaj z AZS Szczecin).

Srebrne medale zdobyli: dwójka podwójna wagi lekkiej kobiet - Magdalena Kemnitz (Poznań) i Agnieszka Renc (WTW Warszawa), dwójka podwójna kobiet - Julia Michalska i Magdalena Fularczyk (Tryton Poznań), czwórka bez sternika wagi lekkiej mężczyzn - Paweł Rańda (AZS Politechnika Wrocław), Miłosz Bernatajtyś, Łukasz Siemion (obaj z RTW Lotto Bydgoszcz WSG-BP) i Łukasz Pawłowski (AZS UMK Energa Toruń) oraz ósemka mężczyzn - Mikołaj Burda (RTW Lotto Bydgoszcz WSG-BP), Jarosław Godek (AZS AWFIS Gdańsk), Marcin Brzeziński (WTW Warszawa), Piotr Hojka, Rafał Hejmej, Michał Szpakowski, Krystian Aranowski, Piotr Juszcak, sternik Daniel Trojanowski (wszyscy z Zawiszy Bydgoszcz).

Występ Stinga uświetnił otwarcie stadionu w Poznaniu

20 września otwarto w Poznaniu pierwszy stadion, zbudowany na piłkarskie mistrzostwa świata organizowane w 2012 r. przez Polskę i Ukrainę. Uroczystość nad Wartą uświetnił występ Stinga.

Dwa złote medale polskich ciężarowców

Reprezentanci Polski przywieźli z tureckiej Antalyi, z mistrzostw świata w pod-

noszeniu ciężarów dwa złote medale. Autorami „złotego” sukcesu byli: Marcin Dołęga w 105 kg oraz nieoczekiwanie Adrian Zieliński, który triumfował w kategorii 85 kg.

Trzy osady – jeden medal

W wioślarskich mistrzostwach świata w Nowej Zelandii ze względu na późny termin regat startowały tylko trzy polskie osady. Polacy wywalczyli brązowy medal za sprawą startujących w dwójkach podwójnych Julii Michalskiej i Magdaleny Fularczyk (Tryton Poznań).

Nieudany występ polskich szermierzy w paryskich MŚ

Z jednym medalem wrócili z mistrzostw świata w Paryżu polscy szermierze. Po trzyletniej przerwie na podium MŚ stanęła drużyna florecistek: Sylwia Gruchała, Anna Rybicka, Karolina Chlewińska i Katarzyna Kryczka. Dwukrotnie na podium stanęła najlepsza florecistka w historii Valentina Vezzali. Słynna Włoszka dobiła tym samym do granicy 40 medali wywalczonych na wielkich sportowych imprezach: igrzyskach olimpijskich (7), mistrzostwach świata (19) i Europy (14).

Złote medale Sylwii Czwojdzńskiej i Remigiusza Golisa

5 września Sylwia Czwojdzńska i Remigiusz Golis okazali się najlepsi w mistrzostwach świata w pięcioboju nowoczesnym w konkurencji sztafet mieszanych, które zorganizowało chińskie miasto Chengdu.

Maja Włoszczowska potwierdza olimpijskie aspiracje

Maja Włoszczowska zdobyła w kanadyjskiej miejscowości Mont Sainte Anne tytuł mistrzyni świata w kolarstwie górskim. To jej największy sukces w karierze, obok srebrnego medalu wywalczonego w Igrzyskach XXIX Olimpiady w Pekinie w 2008 r. Marzy jej się złoty krążek igrzysk nad Tamizą w 2012 r.

Tomasz Gollob mistrzem świata

Niezwykle udany rok miał najlepszy polski żużlowiec Tomasz Gollob. Wygrywając turniej Grand Prix we włoskim Terenzano, zdobył tytuł indywidualnego mistrza świata. Gollob wygrał w 2010 r. cztery turnieje Grand Prix.

Koncepcja i redakcja naukowa:
Zofia Żukowska, Ryszard Żukowski

Fair Play w sporcie i olimpiźmie. Szansa czy utopia

Kolejna niezwykle interesująca pozycja dotycząca „szlachetnej gry”. Opracowana przez profesorów Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie, Zofię i Ryszarda Żukowskich, nieustrudzonych znawców i propagatorów tej tematyki, a wydana przez Klub Fair Play Polskiego Komitetu Olimpijskiego. Ukazała się jednocześnie w dwóch językach, polskim i angielskim w jednym tomie, dzięki czemu przekroczyła granice Rzeczypospolitej, wywołując ogromne zainteresowanie w świecie.

„Państwo Żukowscy zachęci do współpracy i podzielenia się swoimi przemyśleniami wspaniałe grono innych naukowców. Dzięki temu powstała praca, niemal kompleksowo traktująca o najważniejszych obecnie zagadnieniach uczciwej gry - w sporcie i życiu społeczeństwa w ogóle” - napisał w przesłaniu prezes Polskiego Komitetu Olimpijskiego Andrzej Kraśnicki.

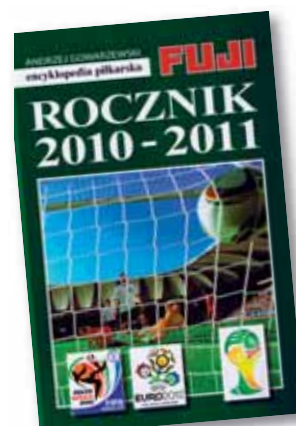
Autor: Andrzej Gowarzewski

Encyklopedia Piłkarska Fuji Rocznik 2010-2011

Andrzej Gowarzewski, absolwent Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej i dziennikarstwa Uniwersytetu Warszawskiego, później dziennikarz sportowy, a obecnie właściciel wydawnictwa GiA zaprezentował 38. już pozycję Encyklopedii Piłkarskiej Fuji. Tym razem jest to rocznik 2010-2011 Polska - Europa - Świat.

Działalność Gowarzewskiego chwali nie byle kto, bo jeden z czołowych polskich dziennikarzy sportowych i działacz piłkarski redaktor Ryszard Niemiec, pisząc z tej okazji: „Roczniki GiA w odróżnieniu od tandetnej produkcji rozmaitych opracowań statystyczno-historycznych łączą w sobie troskę o wierność faktom, troskę o polszczyznę, a także w wątkach publicystycznych, rozmach statystyczny, dawno temu wykształcony w reporterskiej służbie”.

Bogato ilustrowany tom zawiera tak wiele interesujących informacji, że nie sposób ich wszystkich wymienić. Jedno jest pewne, tej publikacji nie może zabraknąć w bibliotece każdego kibica piłki nożnej.

Autor: Bogdan Tuszyński, Henryk Kurzyński

Od Chamonix i Paryża do Vancouver. Leksykon olimpijczyków polskich 1924-2010

Niezłomowany, znakomity dziennikarz i publicysta, sprawozdawca Polskiego Radia w latach 1953-1981, prasoznawca, historyk sportu i autor ponad 30 książek dr Bogdan Tuszyński stworzył z Henrykiem Kurzyńskim kolejne wiekopomne dzieło. Książkę tę Polska Rodzina Olimpijska wraz z autorami poświęciła tragicznie zmarłemu w katastrofie lotniczej pod Smoleńskiem prezesowi Polskiego Komitetu Olimpijskiego Piotrowi Nurowskiemu.

Ta niezwykła publikacja różni się znacznie od pierwszej, chociaż zachowuje ten sam układ i wzory edytorskie. Bogdan Tuszyński i jego współpracownik Henryk Kurzyński z pasją odnajdują bowiem nowe fakty. Systematycznie uzupełniają i poprawiają prezentowane w leksykonie biogramy, przez co ich praca zapisuje się złotymi zgłoskami w historii polskiego ruchu olimpijskiego.

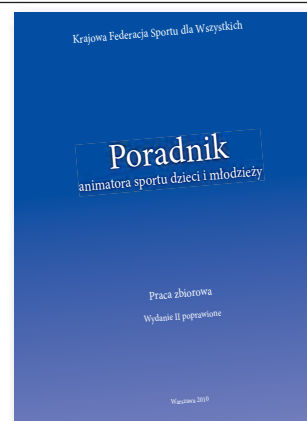
Poradnik animatora sportu dzieci i młodzieży

Praca zbiorowa, wydanie II poprawione. Poradnik składa się z trzech części. Pierwsza część zawiera informacje o programach: Animator Sportu Dzieci i Młodzieży, Animator Sportu Osób Niepełnosprawnych, Animator Moje Boisko - Orlik 2012 oraz innych programach promujących zdrowie. Autor cytuje słynne powiedzenie polskiego lekarza dr Wojciecha Oczko: „ruch jest w stanie zastąpić prawie każdy lek, ale wszystkie leki razem wzięte nie zastąpią ruchu”.

Autorzy części drugiej przedstawiają obowiązki nauczyciela, opiekuna, wychowawcy jako funkcjonariusza państwowego, prawo każdego człowieka do sportu powszechnego, korzystanie z pomocy wolontariuszy. Przytaczają obowiązujące w danej chwili akty prawne.

Autorka trzeciej części skupiła się na działalności organizacyjno-prawnej, rachunkowości, rozliczeniach. Prezentuje przykładowe plany kont, wzory różnych dokumentów.

Poradnik przydatny w działalności nie tylko animatorów sportu dzieci i młodzieży.

Federacja Sportowa "Energetyk"
Al. Jerozolimskie 91, 02-001 Warszawa
tel. 22 629 40 76, 621 91 83

Prawosławna Organizacja Sportowa RP
ul. Wolska 138/140, 01-126 Warszawa
korespond. al. KEN 98/177, 02-777 Warszawa
tel. 22 836 68 16
amisijuk@interia.pl

Fundacja Makabi Polska
ul. Wielicka 36 lok. 16, 02-657 Warszawa
tel. 22 847 46 35,
maccabi@pro.onet.pl, maccabipoland@onet.pl

Salezjańska Organizacja Sportowa RP
ul. Kawęczyńska 53, 03-775 Warszawa
tel./faks 22 670 06 55, 818 65 51 w. 126,
salosrp.com.pl, www.salosrp.pl

Fundacja Polskiej Lekkiej Atletyki
ul. Siodlarska 12, 01-464 Warszawa
tel. 22 666 41 00,
faks 665 21 45

Stowarzyszenie Młodych Wielkopolan
ul. Woźna 12, 61-777 Poznań
tel. 61 852 93 05, 852 92 50
e-mail: smw-poznan@wp.pl

Katolickie Stowarzyszenie Sportowe RP
ul. Nowowiejska 37b, 02-010 Warszawa
tel. 22 613 35 80,
stefkow@gmail.com

Stowarzyszenie na Rzecz Wiejskich Dzieci i Osób w Podeszłym Wiek
ul. Spiska 14/21, 02-302 Warszawa

Liga Obrony Kraju
ul. Chocimska 14, 00-791 Warszawa
tel. 22 849 34 51,
faks 849 35 95
info@lok-zg.org.pl

Stowarzyszenie Parafiada im. św. Józefa Kalasancjusza
ul. Gwintowa 3, 00-704 Warszawa
tel. 22 651 08 73, 658 07 02
parafiada@parafiada.pl

Luterkańska Organizacja Sportowa w RP
ul. św. Antoniego 39 skr. 9, 97-200 Tomaszów Maz.
tel. 44 724 57 39,
tomaszow@luteranie.pl

Stowarzyszenie Pomocy Młodzieży „Młodzież Polska”
ul. Saska 78 p. 9, 03-914 Warszawa
tel. 22 617 77 75, 602 483 305
spm.mp@op.pl, btm.oscar@op.pl

Polska Federacja Sportu Młodzieżowego
ul. Łazienkowska 6a, 00-449 Warszawa
tel. 22 529 87 98, 529 89 33
biuro@sportmłodzieżowy.pl, www.sportmłodzieżowy.pl

Stowarzyszenie Sportowe „Galicja”
38-316 Wysowa Zdrój 112/8
tel. 601 212 355
abara@acn.waw.pl

Polski Związek Radioorientacji Sportowej
ul. Jaracza 2, 00-378 Warszawa
tel./faks 22 625 12 34, tel. 602 395 278
lis@pzrs.org.pl, www.pzrs.org.pl

Szkolny Związek Sportowy
ul. Mokotowska 24, lok. B, p. V, 00-561 Warszawa
tel. 22 621 85 30
zgzs.warszawa@wp.pl

Polski Związek Sportu Psich Zaprzęgów
ul. Wspólna 61, 00-687 Warszawa

Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej
ul. Wspólna 61, 00-687 Warszawa
tel. 22 828 47 36, 826 13 29

Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych "Start"
ul. Filtrowa 75, 02-032 Warszawa
tel. 22 659 30 11

Towarzystwo Kultury Fizycznej „Budowlani”
ul. Instalatorów 7, 02-237 Warszawa
tel. 602 353 584

Polski Związek Weteranów Lekkiej Atletyki
ul. gen. Józefa Bema 23/29, 87-100 Toruń
tel. 606 197 969
ela-ry@o2.pl

Towarzystwo Miłośników Gier Umysłowych
ul. Grójecka 99/16, 02-101 Warszawa
tel./faks 22 625 08 04, tel. 600 727 357
cezary-dominiczak@wp.pl, www.tmgu.pl

Polskie Towarzystwo Ringo
ul. Wrocławska 16 m 39, 01-493 Warszawa
tel. 22 638 87 15,
info@ringo.org.pl, krystynaaniol@aster.pl
www.ringo.org.pl

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
ul. Krakowskie Przedmieście 6, 00-325 Warszawa
tel. 22 827 76 51, 827 78 44

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze
ul. Senatorska 11, 00-075 Warszawa
tel. 22 826 57 35, 826 25 05,
poczta@pttk.pl, www.pttk.pl

Wojskowe Stowarzyszenie „Sport-Turystyka-Obronność”
al. Niepodległości 141, 02-570 Warszawa
tel. 22 687 03 44
info@wssto.pl, www.wssto.pl

Polskie Towarzystwo Warcabowe
ul. Budowlanych 2, 62-200 Gniezno
korespond. al. Niepodległości 225/10, 02-087 Warszawa
tel. 61 669 93 63, 22 825 37 88
lak.warcaby@wp.pl

Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe
ul. Krzyżanowskiego 46a, 01-220 Warszawa
tel. 22 631 82 64, 631 77 07,
rgzlzs@poland.org